59. številka. V Ljubljani, v soboto, 13. marca 1909. XLII. leto.

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod" velja:

v Ljubljani na dom dostavljen: celo leto . . . K 24·— pol leta . . . „ 12·— četrt leta . . . „ 6·— na mesec . . . „ 2·—

v upravništvu prejeman: celo leto . . . K 22·— pol leta . . . „ 11·— četrt leta . . . „ 5·50 na mesec . . . „ 1·90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflove ulice št. 5, (I. nadstropje levo), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan zvečer izvzemši nedelje in praznike.

Inserati veljajo: peterostopna petit vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravništvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vposlatve naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna" telefon št. 85.

„Slovenski Narod" velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko: celo leto . . . K 25·— pol leta . . . „ 13·— četrt leta . . . „ 6·50 na mesec . . . „ 2·30

za Nemčijo: celo leto . . . K 28·—

za Ameriko in vse druge dežele: celo leto . . . K 30.—

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znamka

Upravništvo: Knaflove ulice 5 (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Hochenburger in časopisje.

Pravosodni minister Hochenburger je imel v včerajšnji seji poslanske zbornice priliko, da je s svojim tako čudno »simpatičnim« glasom razodel javnosti, kaj misli o preganjanju češkega in sploh slovanskega časopisja. Minister je nastopil, kakor kak star nemški birokrat. Z banalnimi splošnostmi je opravičeval postopanje,ki se ne da opravičiti, in s trivijalnimi vsakdanjostimi o nalogah in o dolžnostih časopisja je podpiral svojo neresno trditev, da se proti nemškemu časopisju nič drugače ne postopa, kakor proti češkemu oziroma sploh proti slovanskemu.

Treba je samo, da vzame človek v roko gotove nemške časopise ter primerja njih pisavo s pisavo najbolj preganjanih slovanskih časopisov in takoj dobi jasno sliko, kake pojme ima minister Hochenburger o objektivnosti. Nemški listi smejo pisati kar hočejo. Brez števila je nemških listov — med njimi je tudi organ spodenega bivšega ministra Pradeja — ki prinašajo dan na dan oznanilo »Deutsche, kaufet nur bei deutschen Gewerbetreibenden und Kaufleuten.« Kar počenjajo »Grazer Tagblatt«, »Freie Stimmen«, »Deutsche Wacht« in drugi taki listi, to presega vse meje. Ni ga kaznivega dejanja, ki bi ga ti listi ne bili že storili; v vsaki številki brez izjeme je kaj takega, kar bi se v slovanskih listih brez pardona konfisciralo, dočim niso nemški listi nikdar zaplenjeni. Župan Hribar ima v rokah drastičen dokaz, kako se je v Ljubljani zaplenilo to isto, kar v »Grazer Tagblattu«, s katerim ima minister Hochenburger najožje stike, ni bilo konfiscirano.

Besede so dim, dejanja so vse. Hochenburgerjevo poziranje z objektivnostjo nima nobene praktične vrednosti. Tudi najhujši krivičniki so vedno zatrjevali, da so objektivni in pravični, seveda so bili to le v besedah in ne tudi v dejanjih.

Minister Hochenburger se je povzpel celo tako visoko, da se je upal trditi, da slovansko časopisje pač več kaznjivih dejanj stori, kakor nemško in da je zato večkrat konfiscirano. Kakor smo že zgoraj rekli je pa resnica to, da se slovansko časopisje sistematično preganja in da je vsled tega v Ljubljani pri »Slovenskem Narodu« kaznjivo dejanje, kar v Gradcu, če je to pisano v »Grazer Tagblattu« ne smatrajo za kaznjivo dejanje.

Minister Hochenburger se je prav po nepotrebnem trudil markirati stališče objektivnega oskrbnika pravosodja. Hochenburger spada v krog najstrastnejših nemških nacijonalcev, znanih z imenom »graški Jakobinci«. Ko je oblekel ministrski frak, pač ni pustil doma svojega prepričanja, katero je toliko let zastopal v politični javnosti. Premenil je kot minister samo obleko, sicer pa je ostal kar je bil in zato umejeno, da preganja slovansko časopisje, kolikor mu to le omogočajo kavčukasti paragrafi kazenskega zakona.

Preganjanje slovanskega časopisja, kakor je prakticira minister Hochenburger, spada **v sistem po katerem se vlada.** Kurs v Avstriji je danes **protislovanski,** zatiranje slovanskega narodnega gibanja in umetno pospeševanje nemštva to je danes **glavna točka vladnega programa** in zato smo pripravljeni, da bodo kakor doslej tudi v prihodnje slovansko časopisje preganjali, nemškemu časopisju pa pustili največjo svobodo — dokler ne pride veliki ministrski polom.

Nov udarec slovenščini pri sodiščih na Koroškem.

Na Koroškem je vse polno odvetnikov nemškega pokoljenja, ki prav radi sprejemajo zastopstvo slovenskih strank, ki pa na drugi strani nimajo toliko takta in dostojnosti, da bi se tudi naučili občevalnega jezika strank, katere zastopajo. Prav mučni so prizori pri sodiščih na Koroškem, ko zastopa nemški odvetnik slovensko stranko, ne da bi se mogel z njo natančno informirati brez tolmača. Kakšno je v takih slučajih zastopstvo, si lahko vsakdo sam predstavlja, saj se dostikrat zgodi, da mora nemški odvetnik naprositi sodnika, ki za silo lomi slovenščino, da posreduje med njim in njegovo stranko kot tolmač, oziroma, da mu prevaja slovenske izpovedbe prič v blaženo nemščino. Seveda izostanejo pri tem vse podrobnosti, ki so za pravdo čestokrat merodajne, vsled česar se mnogokrat zgodi, da slovenska stranka, zastopana po nemškem odvetniku, zgubi pravdo le vsled jezikovnih nezmožnosti nemškega odvetnika. Slovenskim odvetnikom na Koroškem je nazadnje lahko vseeno, kake zastopajo nemški advokati svoje stranke, saj trpe pri tem le narodno mlačne stranke, dočim stranke, zastopane po slovenskem odvetniku, same uvidevajo dobrote jezikovne usposobljenosti njihovega zastopnika S to stvarjo bi se tudi ne bavili, ako bi v zadnjem času pod nemškonacijonalnim ministrom za pravosodje ne napravili Nemci zopet važen korak naprej do cilja, da iztrebijo slovenščino pri koroških sodiščih.

V narodnomešanih krajih se naseljujejo navadno le odvetniki, ki razumejo vse v deželi navadne jezike, vsled česar smatrajo pod svojo častjo, zaračunavati strankam prevod pravdnih spisov, če slučajno niso pisani v njihovi materinščini. Tako n. pr. laški odvetniki v Gorici in Trstu nimajo poguma, pa tudi ne slabega ukusa, nakopavati svojim strankam večje troške za to, če so oni jezikovno manj usposobljeni, kakor bi pa bilo treba. Ni nam znan slučaj, da bi v tem oziru sodišča na Goriškem in Primorskem prišla v položaj presojati vprašanje, jeli je odvetnikom, ki ne razumejo drugega v deželi navadnega jezika, oziroma njiovim strankam prisoditi prevod pravdnih spisov v drug v deželi navadni jezik, ali ne.

Tudi sodišča na Koroškem dosiej niso priznavala troškov za prevod slovenskih pravnih spisov v nemščino, marveč so vedno črtala tozadevne postavke, če je bil nemški advokat toliko predrzen, da je postavil take troške v svoj troškovnik.

Za časa uradovanja novega nemškonacijonalnega pravosodnega ministra se je pa pravkar opisana praksa koroških sodišč nenadoma spremenila. V neki prizivni zadevi pri okrajnem sodišču v Podkloštru je prizivatelj vložil svoj priziv proti sodbi okrajnega sodišča v Podkloštru v slovenskem jeziku. Njegov priziv je bil zavrnen, nasprotnik je pa postavil v svoj troškovnik tudi znesek 5 K za prevod prizivnega spisa iz slovenščine v nemščino, kar mu je prizivno sodišče tudi priznalo.

Pritožba na najvišji sodni dvor na Dunaju v tem oziru ni imela uspeha, ker je najvišji sodni dvor smatral, da je bil prevod prizivnega spisa potreben, vsled česar je bilo pripoznati tozadevne pravdne troške.

Taka praksa je pa silno dalekosežnega pomena, kajti naši narodni nasprotniki si bodo dajali prevajati slovenske vloge tudi takrat, kadar slovensko razumejo, oziroma bodo kratko in malo zahtevali za prevod takih vlog plačilo primernega zneska. Če jim sodišča ugode in priznajo troške prevoda bo konec ta, da bodo za pravico, da smejo vlagati pri koroških sodiščih slovenske vloge, morali plačevati v slučaju, da pravdo izgube, nasprotniku tudi pristojbine za prevod njihovih pravdnih spisov. Na ta način bo pravdanje za sloveske stranke postalo mnogo dražje, čisto naravna posledica pa bo, da bodo slovenske stranke enostavno vlagale nemške pravdne spise, da se le izognejo večjim troškom pravdanja. Na ta način bodo Nemci sčasoma dosegli, da bodo slovenščino popolnoma iztrebili pri koroških sodiščih, kar je že davno njih očitno izražena želja.

Zoper to nakano se moramo še pravočasno zavarovati, vsled česar pozivljamo vso slovensko javnost, sosebno pa slovenske gg. državne poslance, da store svojo dolžnost in branijo pravice slovenščine pri sodiščih, ki so namenjena slovenskemu ljudstvu.

Obrambni vestnik.

Zakaj ni povsod enakega smisla za narodno obrambno delo? Znana je žalostna resnica, da je do zadnjega časa naše obrambno delo imelo najslabša tla v neposrednji bližini Ljubljane, potem pa na Dolenjskem. Slišal se je običajno izgovor, da ljudje ne pojmijo potrebe obrambnega dela, ker ne občutijo nevarnosti na lastni koži. Nekoliko je na stvari resnice, toda le nekoliko. Tudi Nemci na Gor. Štajerskem in Koroškem ne občutijo nobene nevarnosti za svoj jezik in za svojo zemljo, vendar ni nikjer toliko podružnic »Schulvereina« in »Südmarke«, kakor ravno v teh krajih. In odkod je požrtvovalnost nemških kolonistov v Trstu, Opatiji itd.? To so posledice agitatoričnega dela po časopisih, shodih itd. Tudi po Dolenjskem se da z agitacijo zbuditi smisel za obrambno delo. To se je pokazalo zadnje čase, ko se s prizadevanjem posameznih rodoljubkinj in rodoljubov snujejo nove podružnice n. pr. v Grosuplju, Radečah, Bučki in Št. Jerneju. Tudi na Gorenjskem in Notranjskem se pripravljajo tla novim obrambnim organizacijam. Ko bo prešinila zavest o potrebi obrambnega dela vse slovenske občine, potem šele bomo mogli govoriti o naši politični zrelosti ter bomo tudi mogli uspešno nastopati proti nakanam narodnih sovragov na severu in jugu.

Podružnice družbe sv. Cirila in Metoda naj bi izrabile postni čas ter sklicevale povsod še pred Veliko nočjo občne zbore, da se izvolijo novi odbori ter se določi program za enoletno delovanje. Vsaka podružnica bi naj priredila vsaj eno veselico v letu, primerno krajevnim razmeram, na korist glavni družbi. Vsakemu odborniku naj bi se odkazal delokrog: eden naj bi skrbel za pobiranje članarine in pridobivanje novih članov (blagajnik), drugi za razpečavanje družbinega blaga po domačih trgovcih, tretji naj bi skrbel, da dobi vsaka gostilna nabiralnik in da se nabrani denar odpošilja, četrti za nabiranje znamk, stanijola itd., peti za prirejanje veselic, predavanj itd. — Tako vzorno poslujoča podružnica je na Vranskem.

Nemški strahovi. V gorovju blizu Inomosta si nameravajo Italijani s pomočjo rojakov iz kraljestva postaviti planinski dom. To je Nemce tako prestrašilo, da kličejo državne in deželne oblasti na pomoč. Dasi ne odobravamo takšne nestrpnosti, vendar je tudi za nas poučno, kako je treba biti tudi v malenkostnih stvareh na braniku. Pri nas pustimo Nemcem nele staviti koče in zavetišča po gorah, temuč še pačiti in germanizirati lepa slovenska imena po kažipotih.

Nemški »Schulverein« zviša ustanovino od 40 na 50 K. Pri naši šolski družbi znaša ustanovnina le 20 K in vendar so stanovniki le redko sejani. V zadnji seji je »Schulverein« dovolil 127.000 K samo za šolske stavbe. Te seje se je zopet udeležil minister dr. Schreiner.

Glas od Krke.

Pred nekaj leti se je pri nas, kakor tudi v mnogih drugih krajih po inicijativi klerikalcev ustanovila hranilnica in posojilnica. Ljudje so se je z zaupanjem oprijeli ter jeli pridno vanjo vlagati denar in jemati posojila. Vse to se je mirno vršilo in bilo je pričakovati, vsaj po izjavi posojilničnega tajnika, da se bode ta naprava dobro obnesla. Izvoljeni so bili zadnjič v načelstvo posojilnice poleg nadučitelja in kaplana posestniki, kateri imajo sicer precej premoženja, a se vendar toliko ne razu-

LISTEK.

Belgrad.

Potopisne slike iz l. 1905. in 1906.

Napisal Anton Trstenjak.

(Dalje.)

Zgodovinska znamenitost je danes tudi Topčider, letni dvorec knjaza Miloša. Iz Belgrada prideš tja po električni železnici. Na zunaj ni Topčider nič posebnega. Sredi dreves stoji enonadstropna kmečka hišica, majhna in skromna. Poleg te hišice, v kateri je živel Miloš, je teferić, malo dalje par korakov mitropolitov dvor s kapelico in parohov dom. Vse skromno in majhno. Na kneževem dvoru je letnica 1831. V tem dvorcu je živel knez Miloš, srbski metropolit in župnik. Tu je »vladal« srbski knez, dočim je v Belgradu gospodoval Turek.

Danes je v Topčideru vse mrtvo. Knežev dvorec je prazen in tih. Spominja nas nedavnih časov, ko so se pred njim, torej pod milim nebom zbirali Srbi, kadar jim je sodil knez. Knez je stal pri oknu in je skozi okno naznanjal narodu svojo sodbo. Ljudje so stali pod platano, ki je s svojimi vejami segala do kneževega okna. Malce dalje od dvorca stoji še danes binjektaš, to je nekoliko iznad tal vzvišen kamen, na katerega je stopil knez, kada je zajahal konja. Zopet malo dalje je teferić ali uživalnik kneza Miloša. Teferić je mala in nizka stavba s streho, na tri strani odprta. V tej priprosti recimo lopi je sedel knez, a pred njim, pod milim nebom, igrali so Srbi kolo. Knez je gledal, kako se narod zabava, ako je hotel izvedeti, kaj se godi v kakem kraju, poklical je dotičnika iz kola k sebi in se je ž njim pogovarjal. Tu so mu torej seljaki poročali o položaju.

Danes je Topčider pust. Srbije vladar stoluje v Belgradu. Srbi imajo urejeno upravo in sodišča, imajo parlament in pisane zakone. Kolika je to izprememba! Koliko napredka po dolgotrajnem robstvu! Še nedavno je bil knez sam sodnik, parlament, zakonodajalec in vladar. Prej neznatna vasica Topčider, zdaj ponosna prestolnica Belgrad, last svobodne Srbije.

Reka Sava, ki se je rodila v slovenskem osrčju, podobna je bisernici, na kateri so nanizani tuji biseri: Ljubljana, Zagreb in Belgrad, središča Slovencev, Hrvatov in Srbov. Ta mesta se bujno razvijajo. Osobito Belgrad. Leta 1890. je imel Belgrad 57.744 prebivalcev, danes (1906) jih ima že 80.744. Srbija je leta 1890. štela 2,161.961 duš, danes jih šteje 2,717.444. Prebivalstvo kraljevine Srbije pomnožuje se vsako leto za 40.000 duš.

Glavna ulica se razteza od juga do severa in se imenuje na jugu Terazija,na severu pa Ulica kneza Mihaela. Na Teraziji stoji kraljeva palača in na tej ulici so razna ministrstva nameščena v navadnih hišah. V ulici kneza Mihaela so glavne trgovine. Trgovina procvita, a državne financije so urejene. Kralj Aleksander je slabo gospodaril, zato pa se po njem ne joče nobena živa duša in vsi Srbi so veseli, da so se iznebili brezvestnega krvoloka. Nič ni ostalo, kar bi spominjalo Srbe na kraljevskega lahkoživca. Aleksandrov konak, ki je stal tik sedanjega dvora, razrušili so Srbi do tal, in tamkaj, kjer je prej stal konak, rase zdaj zelena trava. Aleksander je bil pokopan kakor navaden berač in čez nekaj let se ne bode vedelo niti za grob. Po belgrajskih ulicah se razvija novo življenje. Možje, ki so izvršili domoljubno delo dne 11. junija 1902. šli so radovoljno v pokoj. Narod jih zato spoštuje. Ko smo sedeli na vrtu hotela »Paris«, prisedel je k sosednji mizi še mlad civilno oblečen mož, a moj prijatelj mi je rekel: »Glejte, to je tisti častnik, ki je umoril kralja Aleksandra«. Skoro potem je prišel drug gospod močne postave kakor poprejšnji, in ta je bil tisti, ki je moril kraljico Drago. Oba sta še mlada, inteligentna moža in bi lahko še dolgo vrsto let služila domovini. Ali Anglija je rovala proti Srbiji in zahtevala, da zarotniki ne smejo biti v aktivni službi. Nihče ni pritiskal na zarotnike; ti so šli radovoljno v pokoj in so s tem činom prinesli narodu veliko žrtev. Zato pa jih spoštujejo Srbi.

Srbska požrtvovalnost.

V Jevremovi ulici se nahaja nizka in revna koča. Ima nizka in majhna okna; v njej pa bi bilo jedva za malo obitelj prostora. V tej koči je bila **prva srbska velika škola** 1808—1811. V to šolo je hodil slavni Vuk Štefanović Karadžič, ustanovitelj nove srbske književnosti. V tej koči se je zasadilo seme, iz katerega je izraslo srbsko vseučilišče. Leta 1863. je veliki dobrotnik Miša Anastasievič zapustil svojo veliko hišo in imovino domovini. Na veliki zgradbi je napis: **»Miša Anastasievič svom otečestvu 1863.«** V tej hiši se nahaja zdaj srbsko vseučilišče. Na drugi strani čez ulico kneza Mihaela je še prazen stavben prostor. Ondu se bode zidala akademija. Lansko leto 1905. meseca oktobra je dobilo vseučilišče ime: **prvi srbski univerzitet.** Medicinske fakultete še Srbi nimajo, a se pripravljajo za njo. Na koncu Terazije, v smeri proti Topčideru, nahaja se obsežen prostor s krasnimi zgradami, paviljoni. To je začetek medicinske fakultete.Veliki rodoljub Ilija Kolarac je zapustil 2,000.000 dinarov za medicinsko fakulteto. Lani (1905.) sem se udeležil kot zastopnik »Slovenske Matice« otvorjenja prvega srbskega univerziteta. Vlada nam je priredila banket v dvorani »Kolarac« in takrat je vstal rektor Sime Lozanić in nam je naznanil, da je v naši družbi meščan Čelović, ki je podaril univerzitetu 2000 dinarov in da bode toliko vsako leto dajal, dokler bode živ.

Srbski trgovci uprav tekmujejo v domoljubnih delih. Vedo, da je treba gojiti in podpirati znanost in umetnost. Le tako se povzdiguje napredek in prosveta, a s tem vseh Srbov ponos, mesto Belgrad, ki je središče znanosti in trgovine, sploh vsega srbskega življenja.

Navedel bodem še nekaj vzgledov, da vidimo, kako požrtvovalni so srbski trgovci. Jako bogat fond je zapustil Nikola Čupić. Iz tega fonda se izdaja **»Godišnjica Nikole Čupića«** in se podpira in pospešuje izdajanje knjig. Dimitrije Stamenković je ostavil 400.000 dinarov. Ob tem denarju se izdajejo knjige, ki se pošiljajo Srbom v neosvobojenih krajih. Pisatelj dobiva nagrado. **Dimitrije Nikolić Belja** je ustanovil zaklad za preiskovanje srbske zemlje

mejo na knjigovodstvo, da bi zamogli uspešno nadzorovati hranilnično in posojilnično upravo. Ta je bila poverjena tedaj tukajšnjemu nadučitelju, kateri je do predkratkim imel glavno besedo pri hranilnici in je sploh sam izvrševal vse administrativne zadeve.

Pred par dnevi pride v hranilnico neki tukajšnji denarno precej dobro situiran posestnik in hoče dvigniti nekaj obresti na knjižico, v kateri je bilo vloženega 7000 K glavnice. Ker je bil nadučitelj, posojilnični tajnik, v Ljubljani, kamor si je, kakor se čuje, šel spopolniti strokovno znanje kot učitelj, opravljal je njegove posle pri hranilnici tukajšnji kaplan. Ko vzame kaplan hranilno knjižico od omenjenega posestnika, zapazi v dnevniku, da je tam vpisana samo druga vloga v znesku 6000 K. Začuden gre pogledat še v dve knjigi, a povsod najde vpisano samo 6000 K. Reče tedaj omenjenemu posestniku: »Vi imate v hranilnici samo 6000 K.« Posestnik odgovori: Ni res, jaz sem vložil prvič v hranilnico 1000 K, a v drugič 6000 kron, vsega skup je torej 7000 K in imam to tudi v knjižicah vpisano.« Kaplan reče na to: »Počakajte, da pride Pirnat (hranilnični tajnik) iz Ljubljane, on bo najbolje vedel kako je to.« Posestnik je na te besede začuden odšel z zavestjo, da ni vse tako kakor bi moralo biti.

Vsa opisana zadeva je na las podobna postopanju hranilničnega tajnika v Šmarjeti, kakor je to opisano v 61. zvezku »Slov. Večernic«, katere je izdala družba »sv. Mohorja« v preteklem letu in to tembolj, ker se pri tukajšnji hranilnici in posojilnici take »pomote« večkrat dogajajo.

V interesu tukajšnje hranilnice in posojilnice same bi bilo tedaj neobhodno potrebno, da pride pregledat: hranilnico takoj oblastveni revizor, kateri pa naj se v ta namen posluži pravice in dolžnosti, katera mu je odkazana v odstavku 3 § 20. ukaza pravosod. ministr. z dne 24. junija 1903 št. 134 drž. zak., ker le na ta način se bode mogel prepričati, ali je hranilnica oziroma nje uprava in vodstvo v pravih rokah in ako se ta izvrši v okviru tozadevnih zakonitih predpisov. Le na ta način bi bilo mogoče predstaviti si jasno sliko o hranilničnem poslovanju in upravi in podati zbeganim vlagateljem zadovoljujoča pojasnila v tem oziru. Ako bi se pa revizija ne izvršila na ta način, bi se v ljudstvu vzbudilo še večje nezaupanje do hranilnice in bi imela vsa stvar potem lahko nedoglednih posledic.

Nas namen ni, škodovati tukajšnji hranilnici in posojilnici in smo podali zgorajšnje nasvete le v interesu dobre stvari same in da se popolnoma izključijo eventuvalne nesreče. Upamo, da bode v ta namen pristojna oblast takoj storila v to potrebne korake!

V naslednjem hočemo merodajne faktorje opozoriti še na neke druge kričeče razmere pri tukajšnji šoli.

Ministrski ukaz z dne 20. avgusta 1870. l. drž. zak. št. 105 v § 29. strogo določa, da se ne smejo šolski prostori rabiti v druge kakor v šolske namene. A, kakor se kaže, ta ukaz ne velja za našo šolo!

Pred priličnim letom ustanovilo se je pri nas »Katoliško izobraževalno društvo« in pred par meseci telovadni odsek njegov. Omenjeni telovadci imajo vsak teden trikrat v šoli tozadevne vaje. Ker je pa to zimo vedno zelo mrzlo, je samoobsebi umevno, da se ne more telovaditi v mrzlih prostorih in da je treba telovadnico kuriti. To se tudi stori, a kako, to je uganjka. Šola se do 8. ure zvečer gotovo popolnoma shladi, a telovadcev vendar prav nič ne zebe. Drv za kurjavo si ne prineso seboj, drug jih nobeden ne da, a navzlic temu je takrat šolska soba topla. Čudno pri vsem tem je, z ozirom na trditev telovadcev, da ne kurijo s šolskimi drvmi, le to, da je že sedaj zmanjkalo šolskih drv in da jih je moral predsednik krajnega šolskega sveta zopet kupiti za šolo, dasiravno je bil uverjen, da jih bode za celo zimo dovolj. Na kak način jih je zmanjkalo, si vsak lahko sam raztolmači in mu pri tem ni treba biti posebno bistroumen.

Radovedni smo, kaj poreče k temu c. kr. okr. šolski svet v Litiji!? — Čemu je v občini kraj. šolski nadzornik?! Čemu se toliko časa zavlačuje volitev novega kraj. šol. sveta, ker je poslovna doba obstoječega kraj. šol. sveta že pred letom potekla? Pa menda vendar ne na ljubo klerikalcem, kateri se sedaj čutijo neomejeni gospodarji v deželi?! Usiljuje se nam vprašanje: Ali so obstoječi državni zakoni samo za naprednjake? Ali se res klerikalcem ni potreba prav nič ozirati na obstoječe državne in deželne zakone in ukaze?! — Pri obstoječih razmerah bi človek skoro mislil, da je tako in da ne živimo v pravni državi marveč v kaki srednjeveški rimski provinciji. Res, žalostno, a vendar resnično!!

Društvo jugoslovanskih železniških uradnikov.

Za dne 7. marca napovedani občni zbor D. j. ž. u. se je moral zaradi velikih snežnih zametov na drž. žel. v zadnjem hipu brzojavnim potom in z letaki odpovedati. Ker so pa češki in poljski tovariši, 29 Čehov in 2 Poljaka z damami, kljub odpovedi občnega zbora dospeli — sicer pozno na večer namesto predpoldne — v Trst, vršil se je v naglici improviziran družben sestanek, katerega se je udeležilo razven žel. uradnikov mnogo odličnega tržaškega občinstva — med dr. drž. in dež. poslanec dr. Rybař, dež. poslanec dr. Slavik. bilo je zastopanih mnogo narodnih društev in podjetij, tako n. pr. Čitalnica, Sokol, Ustředni banka č. sp., Planinsko društvo, N. D. O. itd. — tako da je bila Sokolova dvorana nabito polna.

Ker ni bilo občnega zbora, imel je zato sestanek v začetku bolj oficielen značaj.

Vrsto govorov je otvoril predsednik pripravljalnega odbora Društva j. ž. u. pristav V. Škof, ki je s toplimi besedami pozdravil v prvi vrsti češke in poljske goste, ki so kljub vsem oviram prihiteli med Jugoslovane in prinesli s sabo velike ideje, da jih presade v naša srca. Poudarjal je, da so bili češki in poljski tovariši ne samo svetovalci in prijatelji, ampak so omogočili zasnutek D. j. ž. u., ker so jugoslov. tovarišem prihiteli tudi dejansko ob pravem času na pomoč, in jim izrekel kot začasni reprezentant tega društva presrčno zahvalo. Nato je s kratkimi besedami razložil pomen tega dne, namen D. j. ž. u., povedal je vzroke, ki so dovedli jugoslov. žel. uradnike do osnovanja lastnega društva in pa omenil povod, s katerega se je moral občni zbor preložiti.

Nato je govoril podpredsednik „Spolka č. u. ž.“ dr. Pospišil, ki je poudarjal, da so posebno Čehi in Slovenci hodili od nekdaj takorekoč z roko v roki po eni poti, da so bili češki in slovenski prvaki, kakor nas uči kulturna zgodovina češkega in slovenskega naroda, vsikdar v tesni zvezi, zakaj solidarnost in skupno delo je bilo potrebno, ker sta bila oba naroda od nekdaj enako tlačena, enako ovirana v svojem kulturnem, gospodarskem in političnem razvoju. Tako so tudi češki in slovenski oz. jugoslovanski žel. uradniki spoznali, da jih le skupno delo more privesti do velikih uspehov. Čehi so že pred 9 leti čutili potrebo stanovske organizacije na narodni podlagi, za njimi so se istotako organizirali poljski tovariši, in danes bi imel biti ustanovni občni zbor „Društva jugoslovanskih žel. uradnikov“ — in od danes, ko smo zastopniki vseh teh treh bratskih društev tukaj v Trstu, se bo začelo tudi naše skupno delo v veliki slovanski „ligi“ čeških, poljskih in jugoslovanskih žel. uradnikov in nižjih uslužbencev.

V imenu Poljakov je govoril tov. Adolf Rauch iz Lvova, ki je sporočil pozdrave poljskih tovarišev in priporočal, naj žel. uradniki vplivajo kot volilci in pa tudi po drugih volilcih na drž. poslance — posebno ob času volitev — in naj zahtevajo, da se tudi v parlamentu združijo vsi slovanski poslanci v skupno, mogočno zvezo; potem bo tudi slovanska železničarska „liga“ imela toliko večji vpliv na javnost in bo rodila bogatega sadu.

(Posebne pozornosti so vredne te besede zato, ker jih je govoril Poljak)

Četrti govornik je bil dr. Rybař, ki je krasno govoril nekako to-le:

Med brzojavnimi pozdravi, ki ste jih prejeli danes iz vseh slovanskih dežela na Avstrijskem, je tudi od županstva mesta Praga, ki se glasi v slovenskem prevodu: „V imenu prezidija mestnega sveta kraljevskega mesta Praga, izražam vam naše presrčno veselje ob osnutku D. j. ž. u., ki bo gotovo mogočen branitelj slovenskih interesov, spojenih z železnico in kličem vam presrčni „živeli!“ Poslujoči prvi podžupan dr. Štych“.

Ta brzojavka je najjasnejši dokaz, da se za vaše društvo zanima ne le vsa slovenska, ampak tudi slovanska javnost, zakaj ne samo za vas železniške uradnike je važno to društvo, ampak ves slovenski narod pričakuje od njega koristi.

Železnica je silno važna institucija, zakaj ona izmenjuje ideje in blago narodov, prinaša jim kulturo in blagostanje. Železnica pa je tudi lahko marsikteremu narodu v pogubo — posebno v enem oziru velja to za naš majhen slovenski narod. Po železnici se namreč zanaša v naše narodno prej nepokvarjene slovenske pokrajine germanski element. Prav pri najmlajši železnici na slovenskih tleh Celovec - Trst smo videli, da nam vlada importira vse polno nemških uradnikov in celo nižjih uslužbencev v naše slovenske dežele, nasprotno pa ne dobivajo slovenski sinovi kruha na domačih tleh. Slovenski narod pričakuje da bo D. j. ž. u. stalo na braniku proti nadaljnemu ponemčevanju jugoslovanskih dežel.

V imenu tržaškega slovenstva zato najprisrčneje pozdravljam D. j. ž. u. in obljubljam radostnega srca, da bom stal vsikdar na vaši strani kot mož sobojevnik in branitelj.

V imenu Hrvatov je govoril adjunkt Ljubić; za njim asistent Zorec, ki je na dolgo in podrobno razpravljal v lepem govoru o spočetku, o namenu in o smotrih D. j. ž. u.

Potem je govoril tovariš Lederer od severozapadne žel. o slovenski ligi in pozval prisotne člane D. j. ž. u.: „Jugoslovanski žel. uradniki, zbrani na družabnem sestanku dne 7. marca 1909 v Narodnem domu v Trstu v navzočnosti čeških in poljskih tovarišev iskreno obžalujemo, da nam ni že danes mogoče vstopiti v ligo slovenskih železničarskih organizacij. Zagotavljamo pa vas, storili bomo vse, da vstopimo v mogočno slovansko zvezo, ki bo v prospeh naših narodnih in socijalnih zahtev in pravic, na ustanovnem občnem zboru. (Viharen aplavz.)

Govorilo je še več govornikov, med temi zastopnik N. D. O.

Pevci Sokolskega zbora so zapeli nekaj krasnih slovenskih in hrvaških pesmi. Posebno je ugajal duet znanih solistov gg. Mahkote in dr. Irgoliča, ki sta žela buren aplavz. Na glasovirju ju je spremljal g. M. Čok. Odlikoval se je tudi g. Prunk s svojim buriton-solom. Češki tov. violinist Scharf je zaslužil obče priznanje. Salonski orkester prof. Fonda je izpolnjeval pavze, ki jih je pa bilo tako malo, da bi se ga bilo prav lahko pogrešalo. Zabava je bila jako animirana. Prepričani smo, da ostane bratom Čehom in Poljakom ta večer v trajnem in lepem spominu. Došle so naslednje brzojavke:

Praga: Jmenem praesidia rady královského hlavního města Prahy vyslovuji srdečnou radost' nasi nad založením svazu jihoslovanského železničního úřednictva, které, zajisté mohutným bude strážcem zájmů slovanských v oboru železničním a volam upřimné „živili“. — Starostův úřadující první náměstek: Dr. Stych.

Mladá Boleslav: Výkonný výbor národní strany svobodomislné vřele vítá sdružování slovanského úřednictva na základě myšlenky všeslovanské, posílá pozdrav sjezdu a přeje jednání sjezdovému nejlepšího zdaru. — Predseda: Dr. Vaclav Škarda.

Praga: V prvé valné hromadě shromážděným kolegům jihoslovanským břímave nazdar nechť, družstvo mohutní ku cti naši ligy. Srdečný pozdrav Slovencům, Hrvatům a Polákům. — Za slovanskou ligu: Havelka, Macek.

Praga: Pozdravuji radostně založení jihoslovanské větve železniční organisace a přeji by se ji dařila práce vnitřní aby stála vždy věrně při lize a tím dala politickú veřejnosti příklad jak železniční úředník chápe slovanskou vzájemnost'. V jednotě je sila. — Inženýr Karel Křepiňský, Nimburk Čechy

Loun: Zdar bratrskému spolku při jeho ustavení přeje. — Širek, předseda odboru Louny.

Plzeň: Vokamžiku kdy drazi kolegové jihoslovanšti vplétají do věnce slovanského svorno a tásku vstupujíce v řady bojovníků za právo a spravedlnost, zaletáme myslí k nim a voláme braterské: Na zdar. — Odbor spolku českých železničních úředníků Plzeň.

Brno: Přijmete projev našich vřelých sympati. Dálši Vaši činnosti organisační a stanovske provolávame srdečné a kolegiální: Živio! nemohouce pro nepředvídané překážky vyslati naši již stanovené delegaty. — Odbor spolku českych železničních úředníků Brně.

Lvov: Z okazyi miecu zasylamy najserdeznicjsze szczesc boze z kolezenskiem pozdrowieniem kolo miekscowe zwiazku urzednikov kolejowych Lvov.

Praga: Ke cti a neochvějné ochraně zájmů stavovských i národních at' zkvétá ve věrné vzájemnosti slovanske bratské društvo jugoslovanskih železniških urednikov. Drahym kolegům slovinským srdečné české: „Na zdar“. — Ústředny výbor Spolku českých úředníků železničních.

Podgorze: Dniolsly fakt powstania waszego zwiazku witamy z szczera radoscia i nadzieja lepszej przyszlosci da eniom waszym szczesc boze. — Zwiazek galicyjskich urzednikow kolejowych Kolo krakowskie.

Terezin: Bratrskému spolku mnoho zdaru. — Spolek českých úředníků železničních, odbor Terezin.

Zywiec: Pomyslnosci w obradach zyczy z braterskiem pozdrowieniem. — Kolo miejscowe Zywiec.

Bruk: Želim društvu sijajen uspeh. — Inženir Šega.

Gorica: Službeno zadržan, želim veliko uspeha novemu društvu. — Dr. Dereani.

Budejevice: Bratskému sdružení mnoho zdaru. — Odbor českých železničních úředníků České Budějovice

Praga: Dnes mužně vztýčený prapor samostatnosti društva jugoslovanskih železniških uradnikov at' hrdě vlaje nad zeměmi alpskými a soustředí kol sebe všechny jihoslovanské úředníky okřídleneko kola. — Sekretariát Spolku českých úředníku železničních.

Časlav: Mnoho zdaru bratskému spolku. — Uřednicí stanice Časlav.

Gorica: Bolezen zadržuje. Najboljši uspeh! — Rožanc.

Kladno: Přistí vasí činnosti k utužení slovanské vzájemnosti přejeme mnoho zdaru. Bratrský pozdrav. — Odbor českých úředníků železničních Kladno.

Praga: Svornost' a bratrství budiž našim obapolným cílem! Kolegové bratři Praha. — Křenovka

Nowysacz: Zpozno uwiadiomienie nie moglismy wziac udzialu lecz duchem z wami slemy braciom z poludnia zyczenia zyczenia swietnego wyniku wiecu. — Zwiazek urzednikow c. k. kolei paustwowich galicyi miejscowe kolo w Nowym saczu.

Praga: Zdar Vašemu sdružení, zdar vzájemnosti slovanski. Ku předu — zpátky ni krok. — Prozovozní úřednici Praha nádraží Františka Josefa.

Praga: Slovanský bratský pozdrav. — Uřednictvo Buštěhradské Praha.

Loun: Mnoho zdaru ku velevýznamnému dnu. — Odbočka zemské jednoty Louny.

Praga: Dnešnímu významnemu shromáždění pronášíme naše najsrdečnější blahopřání nechť myšlenka slovanského sdružení veškerych příslušníků okřídleneho kola roste a sílí ku povznesení, mravnímu i hospodářskému. Líbajíce vás milení bratří Slovinci voláme hřímavé Na zdar — Živio! Za zemskom jednotu zřízenců drah zemí koruny české — Jan Vojna, starosta. Bohuslav Nykt, tajemnik.

Iz poslanske zbornice.

Dunaj, 12. marca. V današnji seji se je nadaljevala debata o dr. Hajnovem nujnem predlogu glede preganjanja češkega časopisja. K predlogu sta govorila Vsenemec Lössl in češki socialist Jaroš. Ko je jel govoriti pravosodni minister dr. Hochenburger, je nastal silen trušč in hrup. Češki radikalci so vsak hip z najraznovrstnejšimi medklici prekinjevali izvajanja pravosodnega ministra, ki so ga pred eventuvalnimi napadi čuvali — krščanski socialci. Bil je to velezanimiv prizor, ko je državo vzdržujoča, vsem narodom pravična katoliška krščansko socialna

(Dalje v prilogi).

(za geografijo in etnografijo). Preiskovalci dobivajo iz tega zaklada podpore. Svoto 60.000 dinarov so podarili trgovci v Belgradu za zgradbo državnega arhiva. Profesor Vladimir Karić je tudi zapustil 50.000 dinarov za geografijo. »Srbska akademija nauka i umjetnosti« oskrbuje fond 60.000 dinarov, ki ga je zapustil Nikola Marinović, da se iz njega razpisujejo in dele nagrade najlepšim delom leposlovne in rodoljubne vsebine. Fond arhimandrita Nićifora Dučića znaša 80.000 dinarov in je namenjen za cerkveno in politično zgodovino ter za etnografijo.

A to ni vse. Književna zadruga ima 300.000 dinarov imovine. Predsednik ji je akademik Ljubomir Jovanović. Iz te imovine se izdajejo popularni spisi. V tem fondu je poseben fond dr. Gjorgja Gjorgjevića za jezikoznanstvo in dr. Laze Dimitrijevića za popularno medicino. **»Društvo Sv. Save«** razpolaga s fondom 500.000 dinarov. Ministrstvo »inostranih dela« ima na leto dispozicijskega fonda do 3 milijonov frankov. Za neosvobojene kraje delajo propagando posebni časniki. Poprej je izhajal **»Glasnik Kosovskog vilajeta«**, a je bil zabranjen l. 1901. Zdaj izhaja v Carigradu **»Carigradski glasnik«**.

(Dalje prihodnjič.)

V študentovskih ulicah.

Ljubljanska povest.

(Dalje.)

Grofica Lici je imela prav, domnevajoč, da se je baron Leon Plass namenoma izogiba. Delal je to, ker se nikakor ni hotel vnovič izpostaviti takim neprijetnostim, kakor med predstavo živih podob, pa tudi zaradi tega, ker se grofice ni mogel tako braniti, kakor bi se bil lahko vsake druge ženske. Kadar se je grofice spomnil, je imel vselej težko vest, saj se ni dalo storiti nestorjeno, kar se je med njima zgodilo v mladih letih. Tudi ga je vsled tega bilo sram priznati, da grofice že davno več ne ljubi, dočim mu je ona zatrjevala, da ga ljubi še vedno tako vroče in presrčno, kakor nekdaj.

Tudi s Heleno je prišel Leon tiste dni le malo v dotiko. Samo za trenotek je prišel običajno popoldne v Študentovske ulice in je govoril s Heleno pri hišnih vratih. V hišo ni hotel, dokler ni bil pripoznan kot njen zaročenec, ljubezenski sestanki v mraku so se mu zdeli nevredni njega in nje in tako sta se morala zadovoljiti s komaj trenotek trajajočimi sestanki pri hišnih vratih. Še ti so vzbudili v Študentovskih ulicah splošno pozornost. Pri vseh oknih so ljudje prežali na Leona in na Heleno, otroci in dijački so se zbirali okrog njiju, iz malega okenca pa je gledala na njiju dvoje gorečih oči, iz katerih sta žarela ljubosumnost in obup. To so bile oči vedno pijanega študenta Bernarda.

Leon, ki je ljubil jasnost v vseh razmerah in ki je sovražil vsak dvomljiv položaj, je že čez nekaj dni spoznal, da mora svojemu ljubezenskemu razmerju s Heleno zaradi nje in tudi zaradi njega samega dati korektno obliko.

»Govoriti moram s tvojim očetom,« je rekel Heleni. »Ker nimava ničesar skrivati, mi je jako neprijetno, da moreva samo tu pri hišnih vratih občevati, le kakor bi se slučajno sešla. To traja zdaj že nekaj dni in se mora torej končati. Snubil te bom jutri in potem bo stvar vsaj v redu.«

Leon je bil preveč pošten in odkritosrčen, da bi bil mogel prikrivati, kako nerad se je odločil stopiti pred starega Knifica. Kraj vse svoje ljubezni do Helene, mu je bilo vendar neprijetno storiti ta korak, kajti čutil se je vedno aristokrata in je imel o svojem oficirskem dostojanstvu visoke pojme, dočim je bil Knific le majhen uradniček brez vsake javne in družabne veljave. To je bil vzrok, da že prej ni formelno zasnubil Helene, a zdaj je čutil, da s tem ne more več odlašati in se je zato odločil vprašati za Heleno že naslednji dan.

Začudil pa se je, videč, da se je Helena kar ustrašila njegovega naznanila. Kakor jo je ljubil, domišljal si je vendar posebno po nastopu s svojo sestro, da stori veliko žrtev, če se poroči s Heleno in je zato pričakoval, da bo vesela njegovega naznanila, ne pa da se ga nekako ustraši.

»Ali ti morda ni prav, da te hočem zasnubiti,« je vprašal nekoliko užaljen.

»Ah, kaj vendar misliš...«, je dejala Helena »... toda oče bo presenečen... ničesar ne ve o najini ljubezni... zadnji čas ima čisto druge namene... kdo ve, kaj poreče...«

»Pa vendar ne, da me ne mara za zeta?« je vprašal Leon in se zasmejal, tako komična se mu je zdela ta misel. »Toda — govoriva resno, Helena. Vidim, da ti nekaj ni prav ... nekaj bi rada prikrila... povej kaj ti je, saj vendar veš, da mi lahko zaupaš.«

»O — nič,« je dejala Helena in je poskusila se Leonu nasmehniti. Toda njena roka, katero je držal Leon v svoji roki, se je tresla in s tem izdajala, da ima Helena nekaj posebnega na srcu. »Nič, nič mi ni,« je hitela zatrjevati, videč Leonovo začudenje, »samo nekaj bi te prosila — potrpi vsaj še nekaj dni —«

»Čemu, Helena?« je vprašal Leon. »Če bi me ti tako ljubila, kakor jaz tebe ljubim, bi se ti mudilo za poroko in vsako odlašanje bi ti bilo neprijetno. Povej Helena, ali misliš, da kot moja žena ne boš srečna?«

»Vprašaj me raje, kaj bi iz mene postalo, čebi te izgubila.«

Leon se je veselo zasmejal.

»Ah, čemu bi to vpraševal, saj se ne gre za to, da bi se ločila, marveč da bi se združila za vse življenje. Saj ne mislim na drugega nič, kakor da bi postala moja in da bi te mogel že odvesti od tod...«

»Odvesti — ti me hočeš odvesti od tod?« je prestrašena vzkliknila Helena.

»To se vendar ob sebi razume,« je dejal Leon. »Moj dopust se bliža svojemu koncu. V treh tednih moram biti že pri svojem polku v Milanu. Med tem morava biti poročena.« In šaljivo je dostavil: »Milostiva gospa baronica, ste-li pripravljeni pomagati svojemu soprogu, da bo mogel prenašati težave vojaškega poklica v dalnjih krajih, kjer trka revolucija na vrata in se pripravlja vojna?«

Toda šaljive besede Leonove niso našle odmeva pri Heleni. Plaho ga je gledala. Še nikdar ni mislila na to, da kot njegova žena ne bo mogla ostati doma, nego da bo morala iti ž njim daleč proč, v taj, po-

ka tvorila telesno stražo enemu agrizenejših nemških nacio- ev dr. Hochenburgerju. Pravo- ni minister je v svojem govoru nal, da se je število zaplemb na kem v zadnjem času silno pomno- To pa so povzročili izredni odno- ki so nastali na Češkem, pred m pa rovarjenja, ki so naperjena i državi in njeni varnosti. Glav- povod za poostreno konfiskacij- prakso pa je dalo bojkotno giba- kakor tudi znana protivojaška paganda. Toda plenilo se ni samo ih listov, marveč tudi nemške, pa je bilo število zaplemb na če- strani večje,kakor na nemški, je amo dokaz, da je češko časopisje krat zagrešilo kaznjiva dejanja, or nemško. Poslanec Zahradnik je pritoževal, da državna oblast ni samo slovanske liste, nemške- časopisju pa dovoljuje največjo bodo, da lahko ščuva, kakor mu drago proti Slovanom, pred vsem proti slovanskemu trgovstvu. nemec dr. Stransky je izvajal, da avni organi še vedno prepopust- o postopajo proti slovanskemu opisju, ter je očital češkim sodni- m, da nimajo niti iskrice pravne- čuta. Dr. Hajnov predlog je zbor- a odklonila. Predsednik ni kon- tiral razmerja glasov. Na to je šel v razpravo Klofačev nujni edlog, ki se glasi: Vlada se poziv- odgovoriti na vsa vprašanja, ki se nanjo stavila o aferi uslužbenca žavne policije in agenta provoca- urja Hyneka alias Viktorja Maška, odkrito izjaviti, da je pripravl- na napraviti konec obsodbe vred- mu delovanju policijskih agentov ovocateurjev. Predlog je utemelje- l poslanec Klofač, ki je v obšir- m svojem govoru orisal delovanje anega Maška, ki je hotel igrati na škem isto vlogo, kakor Nastić na rvatskem. Za njim se je oglasil za sedo minister notranjih del dr. aerdtl. Ker so se Nemci bali, da bi hi z brahialno silo ne nastopili oti temu »objektivnemu in nepri- anskemu« ministru, so ministr- o klop krog in krog zastražili nem- i poslanci, v prvi vrsti seveda kr- anski socialci. Čim je Haerdtl jel voriti, so ga opsipali češki radikal- z najljubeznjivejšimi izrazi, kakor pov, špicelj, policijski vohun, vele- lajnik itd.

Minister je seveda zanikal, da državna policija imela v službi laška ali vobče kakšnega agenta rovocateurja. Po razkritjih, ki jih »Česke Slovo« priobčilo o Mašku, je policijsko ravnateljstvo takoj brnilo na uredništvo tega lista s rošnjo, naj mu da potrebne podatke Mašku, da se proti njemu uvede azenska preiskava. Ta poziv pa je stal brezuspešen. Glede uvedenih azenskih preiskav na Češkem je re- l minister, da je državna oblast matrala za svojo dolžnost, da je astopila proti stremljenjem, ki so rotipostavna in za državo pogubna asti v času, ko država vzpričo ne- arnega zunanjega položaja nujno otrebuje notranjega miru. Ko je inister končal svoj govor, so češki adikalci hiteli proti ministrski klo- i. Ker so Nemci mislili, da name- avajo dejansko napasti dr. Haerdt- , so se jim postavili v bran in zde- o se je, kakor da bi se vsak hip pri- el pravcati pretep. Nastal je silen rup, iz katerega se je slišal samo las poslanca Lisega ,ki je kričal: Minister Haerdtl, vi ste največji opov, ki ga poznam.« Končno se je e posrečilo vzpostaviti mir, da so ogli nemoteno govoriti poslanci Hrasky, dr. Baxa in Nemec. Klofačev predlog je bil odklonjen, vendar pa je bila zanj večina glasov. Za nujnost je namreč glasovalo 182 poslancev, proti pa 158. Na to je predsednik proglasil prehod na dnevni red — začetek debate o rekrutni predlogi. Prvi je govoril slovenski poslanec Demšar.

„Slovanska enota“

Dunaj, 12. marca. V današnji seji »Slovanske enote« sta poročala poslanca Choc in dr. Baxa o sklepih češko - radikalne stranke, tičočih se spremembe pravil »Slovanske enote«. O nasvetih češkoradikalnih poslancev se je razvila živahna debata, ki pa še ni bila končana. V prihodnji seji se ima definitivno odločiti, če vstopjo v »Slovansko enoto« ali ostanejo izven nje.

Reforme v zbornici.

Dunaj, 12. marca. Predsedstvo in biro poslanske zbornice sta imela danes sejo, v kateri se je razpravljalo o potrebnosti reforme hišnega reda. S krščansko socialne strani se je sprožil predlog, naj se kolikor mogoče omeji svobodno gibanje žurnalistov po hodnikih. Izvoljen je bil odsek, ki ima potrebne reformne predloge predložiti tekom osmih dni. Kakor se govori, nameravajo uvesti posebne znake tako za parlamentarne poročevalce, kakor za poslance same.

Dunaj, 12. marca. Biro poslanske zbornice namerava ustanoviti posebno parlamentarno stražo. Pripravljalna dela so izročili petčlanskemu pododseku.

Posvetovanje avstrijskih generalov.

Dunaj, 12. marca. Več odličnih generalov je imelo tu včeraj posvetovanje, ki je veljalo vojnim pripravam. Položaj se je silno poostril, ker srbska vlada neče dati nobenega odgovora na intervencijo poslanika Forgacha. V poučenih krogih zatrjujejo, da ne bo avstro - ogrska vlada nobenega koraka več storila v Belgradu v prilog mirne rešitve konflikta, marveč bo takoj **apelirala na orožje.**

Ogrska koalicija proti trgovinski pogodbi s Srbijo.

Budimpešta, 12. marca. Ogrska koalicija je včeraj na predlog grofa Bethlena sprejela resolucijo, v kateri pozdravlja korak vlade, da je preklicala trgovinsko pogodbo s Srbijo, ter poziva merodajne faktorje,naj ne stopijo v nobena pogajanja glede obnovitve trgovinske pogodbe, dokler bo Srbija vztrajala na svojem, avstro - ogrski monarhiji sovražnem stališču.

Turški konzuli v Bosni.

Carigrad, 12. marca. »Turquie« javlja, da je turška vlada sklenila imenovati za Bosno štiri turške konzule, da s tem pokaže svoje prijateljske odnošaje z Avstro - Ogrsko. V vladnih krogih so prepričani, da bo tudi avstro - ogrska vlada pozdravila ta ukrep visoke porte z velikim zadoščenjem.

Vpad vstaških čet v Bosno in Novi pazar.

Dunaj, 12. marca. Iz Belgrada javljajo: Oboroženje vstaških čet na državne stroške je končano in 12.000 mož je pripravljenih, da v ugodnem trenotku prekorači bosansko in novopazarsko mejo. Tukajšnji diplomati so informirani o tem, da so se voditelji vstaških čet z vojno upravo dogovorili, da njihove čete 27. marca navalijo na sandžak. Koncem meseca imajo vstaške čete prekoračiti Drino. S tem bo Avstro-Ogrski indirektno napovedana vojna.

Srbske vojne priprave.

Belgrad, 12. marca. V vojnem manistrstvu se dan za dnevom vrše vojne konference. Teh konferenc se udeležujejo visoki častniki vojnega ministrstva in generalnega štaba. Za slučaj vojne so se že izbrali poveljniki posamnih armadnih korov.

Belgrad, 12. marca. Odbor za narodno obrambo je predložil vojnemu ministru in prestolonasledniku protest srbskih oficirjev proti temu, da bi Srbija odnehala od zahteve po teritorialnih kompenzacijah. Prestolonaslednik je odgovoril, da ne more biti govora o tem, da bi Srbija odstopila od svoje zahteve po teritorialni kompenzaciji. Kot najjasnejši dokaz za moško obrambo narodnih interesov je dejstvo, da se vrše z največjo energijo vojne priprave in da je vojni minister že ukazal oboroženje prostovoljskih vojev.

Ruski prostovoljci.

Belgrad, 12. marca. Prvi oddelek ruskih prostovoljcev dospe jutri semkaj. Pripravlja se jim sijajen vsprejem. Vsa pripravljalna dela za sprejem so v rokah odbora za narodno obrambo. Kakor zatrjujejo, bo kozake in častnike na kolodvoru pozdravil sam prestolonaslednik Gjorgje.

Belgrad, 12. marca. Semkaj je prispel prvi ruski častnik, ki se je prijavil odboru za narodno obrambo kot prostovoljec. Sporočil je odboru, da stopi veliko število ruskih častnikov v srbsko vojno službo, čim izbruhne vojna.

Avstrijski poslanik zavrnjen.

Belgrad, 12. marca. Tretja rezerva je bila včeraj poklicana pod orožje. K vežbanju rezervistov v Panici je hitel ves Belgrad. Avstro-ogrski poslanik grof Forgach si je v spremstvu ruskega in italijanskega poslanika tudi hotel ogledati to vežbanje. Ko so prišli na vežbališče, so vstop avstrijskemu poslaniku zabranili, dočim so italijanskemu in rukemu poslaniku dovolili, da si smeta ogledati vežbanje.

Iz Črne gore.

Cetinje, 12. marca. Včeraj je semkaj došlo 20 ruskih in 50 italijanskih častnikov, ki prevzamejo poveljstvo arteljerije. Artiljerija ima sedaj 14 baterij. Visok italijanski častnik je bil odposlan na mejo, da inspicira tamkaj dislocirane vojaške oddelke.

Cetinje, 12. marca. Stari vstaški vodja Govedarica in pop Avdalović iz Gacka v Hercegovini sta na čelu večje čete prostovoljcev prispela semkaj.

---

olnoma neznan svet. Vedela je pač, da je Leon samo na dopustu v Ljub- ljani, toda odkar je bila znana ž njim, je doživela naglo zapored toli- ko veselega in bridkega, da se ni zmislila, kake posledice bo imela po- roka z Leonom. Zdaj pa se je spom- nila bolnega Franeka in se ustrašila, da ga bo morala zapustiti.

»Torej, ljubica moja,« je povzel zopet Leon, »pripravi svojega očeta na to, da pridem jutri ob polu dva- najstih snubit njegovo lepo hčer.«

»Ne — Leon — prosim te — ju- tri še ne,« je zaihtela Helena. »Potr- pi le še malo — govoriti moram prej sama ž njim — potrpi Leon, obvesti- la te bom, kadar bo čas.«

Poznala je silno plemenito vsa- ke žrtve zmožno ljubezen svojega očeta do bolnega Franeka. Vedela je natančno, kako trdno se stari Knific zanaša, da Helena ne zapusti svojega brata, kako zanesljivo računa Kni- fic, da bo po njegovi smrti Helena pri svojem bratu in mu nadomesto- vala tudi očeta, kakor mu že dolgo let nadomestuje mater. Hotela je to najprej povedati Leonu, a premislila si je, sluteč, da nima nikakih nag- njenj do njenega očeta in sploh do njenega sorodstva vzlic veliki dobro- ti in ljubeznjivosti, ki jo je na svoj način kazal Franeku. Prosila je to- rej le nekaj dni odloga in Leon je če- prav nerad v to privolil.

(Dalje prihodnjič.)

„Veleizdajniški“ proces v Zagrebu.

Zagreb, 12. marca.

Imamo zopet novega „veleizdajalca“ in sicer v osebi enega voditeljev srbske radikalne stranke, dr. Zarka Miladinovića, odvetnika v Rumi. Sicer je malo čudno, da je Rauch začel iskati „veleizdajalce“ tudi med srbskimi radikalci, ki so mu s svojim izstopom iz koalicije storili veliko uslugo in bili njegovi zavezniki pri poslednjih volitvah, ali stvar je vendar umljiva. Vodstvo srbske radikalne stranke je moralo čuvati svojo popularnost pri svojih pristaših, ki takointako niso posebno številni in je moralo nastopiti proti preganjanju Srbov, četudi so ti Srbi pristaši srbske samostalne stranke, ker so Rauchovi organi nastopali proti srbskemu imenu, srbski zastavi itd. Vodstvo srbske radikalne stranke se je nahajalo v zelo neprijetnem položaju, ker je bilo postavljeno pred alternativo: za Srbe ali proti Srbom in popolnoma naravno je, da se je moralo odločiti za „veleizdajalce“ in proti onim, ki jih preganjajo.

To pa Rauchu ni bilo prav in zato je začel preganjati tudi svoje dovčerajšnje zaveznike, ki sedaj menda sprevidijo svojo veliko pogrešku, ki so jo storili s tem, da so se zvezali s protinarodno vlado proti onim, ki so se bojevali za pravice naroda.

Danes ob 10. uri predpoldan je končano zaslišavanje prvega obtoženca Adama Pribičevića in vsakdo, ki ima količkaj razuma in ki mu slepa mržnja še ni popolnoma zamorila čuta pravicoljubnosti, je moral sprevideti v teku zaslišavanja tega mladega izredno inteligentnega in treznega človeka, da je on ne samo nedolžen, nego, da bi bil on radi svojega izvenslužbenega delovanja v narodu v vsaki drugi državi hvaljen in odlikovan od svojih predpostavljenih. Ali na Hrvatskem ni pravice, in zato sedi Adam Pribičević na zatožni klopi, obdolžen radi — veleizdaje!

Na vrsto prihaja Valerijan Pribičević, brat Adamov, profesor teologije v Sremskih Karlovcih. Tudi ta je mlad mož inteligentnega in lepega obličja z lepo voljno brado, kakor se to spodobi za pravoslavnega duhovnika. Sede ležerno na zatožno klop, na njegovih ustnah vidimo poreden nasmeh, a s svojimi lepimi očmi prijazno pozdravlja znance in prijatelje.

Adam Pribičević, ki je vsled sedemdnevnega zaslišavanja že zelo utrujen, prosi predsednika senata, da bi mu dovolil oditi v svojo sobo, da bi se odpočil. To skromno prošnjo zavrne predsednik senata dosti osorno in Adam mora ostati v sodni dvorani.

Začne se z zaslišavanjem Valerijana Pribičevića, ki ga podajemo tukaj v kratkih potezah.

Predsednik vpraša obtoženca, ako je razumel obtožnico.

Obtoženec: Čim bolj sem jo čital, tem manj sem jo razumel. (Splošna veselost.)

Predsednik ga opominja, čita splošni del obtožnice in pravi: „To je vendar popolnoma jasno!“

Obtoženec (smeje): „Nisem sodeloval pri nikaki revolucionarni propagandi.“

Predsednik vzame generalia obtoženčeva, iz katerih je razvidno, da je Valerijan Pribičevič študiral teologijo v Kijevu in Lipsiji in da je od l. 1900 profesor teologije v pravoslovnem semenišču v Sremskih Karlovcih.

Predsednik ga vpraša, ako je član srbske samost. stranke.

Obtoženec: „Že iz V. razreda gimnazije sem se navduševal za to stranko in sem Paji Jovanoviću (tedanjemu uredniku „Srbobrana“) pošiljal članke za „Srbobrana“. Pozneje sem se malo ohladil, ker nisem mogel odobravati struje, ki je zavladala v stranki, po kateri se Srbov čisto nič ne tiče usoda Hrvaške. L. 1902. je prevzel moj brat Svetozor uredništvo „Srbobrana“ in jaz sem bil 3 mesece sotrudnik lista ter sem zagovarjal idejo narodnega edinstva Srbov in Hrvatov.“

Predsednik: „Vi ste bili torej že takrat član stranke.“

Obtoženec: „Nisem, ker takrat je bila stranka preveč klerikalna in jaz zagovarjam princip svobode vesti in ločitev cerkve od države. (To govori duhovnik — pravoslavni seveda!) Šele l. 1905., ko je v tem oziru nastala sprememba v kurzu strankinem, postal sem njen član.“

Predsednik: „Strankine organizacije so se pečale z veliko-srbsko propagando.“

Obtoženec: „Organizacije? Menda vendar ljudje! Povejte mi natančno, kaj je kdo storil? Kaj sem jaz storil?“

Predsednik: „Vi ste po pričevanju M. Popovića občevali z obtoženci.“

Obtoženec: „Jaz sem občeval tudi s predsednikom sodišča.“

Predsednik: „Vi ste bili član srbskega „Sokola“, ki se je pečal z veliko-srbsko propagando.“

Obtoženec: „Kdo trdi to?“

Predsednik: „Obtožnica“.

Obtoženec: „To vendar še ni nikak dokaz. Jaz sem bil tajnik „Sokola“ in bi moral kaj vedeti o tem.“

Predsednik pripominja, da se je od l. 1906 začelo s popularizovanjem srbskih pesmi.

Obtoženec: „Od l. 1906 in 1907 so začeli Srbi peti hrvaško himno.“

Predsednik začne stavljati vprašanja o Nastiću in o „Slov. Jugu“, ali obtoženec na ta vprašanja, iz istih vzrokov kakor njegov brat, noče odgovarjati dokler se ne zasliši „rešitelj Avstro Ogrske monarhije“, Gjorgje Nastić.

Branitelj dr. H. Hinković zahteva, da se prečita original famoznega „revolucionarnega štatuta“ in ne faksimile.

Predsednik jezno zakliče: „O tem ne dam govoriti.“ (Zakaj ne?)

Predsednik stavlja nova vprašanja o razširjanju cirilice, slik kralja Petra itd.

Obtoženec odgovarja, da on ni razširjal slike kralja Petra, a s cirilico so svoječasno pisali tudi bosanski katoličani. V ostalem, so se svoječasno razširjale tudi slike kralja Milana in Aleksandra in temu ni bil nihče nasproten.

— Predsednik: „To je nekaj drugega! Obrenovići so bili prijatelji naše monarhije, a Karagjorgjevići so njeni sovražniki. Tako, sedaj sem vam povedal.“

Že Adam Pribičević je spravljal večkrat v zadrego drž. pravdnika in sodnike, Valerijan Pribičević bo pa zanje posebno trda kost! To se je videlo že danes, ko se je zaslišavanje komaj začelo.

„Zagrebačka korespondencija“ oznanja iz sodnijskih krogov, da je trajanje procesa popolnoma odvisno od tega, kdaj in kako se poravna spor med Avstro Ogrsko in Srbijo. Ako kmalu nastane vojna, se proces prekine, a po končani vojni se proglasi abolicija procesa, kar se zgodi tudi v slučaju da se v kratkem doseže sporazum. Drugače se bo pa proces razvlekel — ad infinitum . . .

Ali blamirala se bosta Rauch in Accurti s procesom vseeno in sicer nesmrtno! —ut.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 13. marca.

— **Zopet zaplenjeni.** Snočno številko našega lista so nam zopet zasegli. Zaplenjeni smo bili zaradi nedolžne nostice o kupčijskih manevrih nekaterih nemškutarjev.

— **Shod narodno - napredne stranke v Krškem** bo jutri, v nedeljo, 14. t. m., ob 4. popoldne v gostilni g. Šenerja. Deželni poslanec in odbornik dr. Ivan Tavčar bo govoril o političnem položaju, živinozdravnik Adolf Ribnikar pa o organizaciji stranke. Somišljeniki iz Krškega in okolice udeležite se tega shoda v čim največjem številu ter pokažite s tem svojo politično zrelost!

— **Shod v Logatcu.** Narodno-napredna stranka priredi jutri, v nedeljo, 14. t. m., ob 4. popoldne v hotelu Kramar shod, na katerega so povabljeni vsi somišljeniki iz Logatca in okolice, kakor tudi iz ostale Notranjske. Na shodu bo govoril o političnem položaju deželni poslanec dr. Ivan Oražen, o organizaciji stranke pa odvetnik dr. Anton Švigelj. Somišljeniki, pridite vsi na shod!

— **Zaupni shod v Idriji.** Jutri v nedeljo 14. t. m. ob 1. popoldne se vrši v Idriji pri „Črnem orlu“ shod narodno-naprednih zaupnikov idrijskega okraja. Na shodu se bo razpravljalo o dopolnilni deželnozborski volitvi v vipavsko-idrijskem okraju in organizaciji narodno - napredne stranke v tem okolišu. Izvrševalni odbor bosta na tem shodu zastopala dr. Gregor Žerjav in magistrat. pristav Danilo Šaplja.

— **Poslanec Hrásky** je začel včeraj svoj govor s sledečimi navdušeno sprejetimi slovenskimi stavki: Visoka zbornica! Oglasil sem se k besedi k nujnosti predloga gospoda tovariša Klofača — ker ta predlog v resnici za nujen smatram, in sicer ne samo za razmere na Češkem, ampak tudi v splošnem pomenu zlasti za odnošaje v slovenskih pokrajinah. V tem odlikujejo se Čehi in Slovenci v Avstriji od drugih narodov, da ima za nje državna uprava vselej izjemne naredbe koj pri rokah, da kadarkoli se vladi dopade, izključi posameznike ali tudi oba naroda v celoti iz zakonitih pravic, da ju postavi ex lex. Sedanja vlada sama s Haertlom, Hochenburgerjem in Schreinerjem je že sama ob sebi le provokacija naroda češkega in slovenskega — in srečna je bila misel sestaviti „Slovansko zvezo“ proti tej čudni troperesni deteljici, katero moramo s korenom izruvati. Verujte mi, gospodje, da je ustanovljenje „Slovanske zveze“ bilo z največjim navdušenjem povsod pri nas od češkega ljudstva sprejeto in vsi upamo, da se bode Zveza obnesla, da postane trajna institucija, da bode središče slovanskih strank, posebno takrat, kadar nevarnost nastane in mi imamo sveto nalogo našemu ljudstvu vzdržati „Slovansko zvezo“ ter jo utrditi tako, da bode zamogla napraviti konec predpustni komediji, katero je etabliral baron Bienerth na ministrskih kreslih.

— **Starostno zavarovanje kmetskega ljudstva.** V živem spominu je velikanski vihar ki je divjal 31. januarja v slavnostni dvorani ljubljanskega hotela „Union“. Klerikalci so tam vsled pritiska javnega mnenja priredili „kmetski stanovski shod“ in doživeli na njem celo revolucijo. Kmetsko ljudstvo se je spuntalo proti klerikalnim kolovodjem zaradi starostnega zavarovanja, ki naloži itak že z davki silno obremenjenemu kmetu nov težak davek, od katerega bo imel le malokdo kaj koristi izvzemši tisto gospodo, ki bo vodila dotične zavarovalnice in vlekla mastne plače. Vihar kmetskega ljudstva je bil tako silen, nevolja ljudska na klerikalne poslance je bila tako velikanska, da so se ti poslanci kar naenkrat streznili in so kar mogoče hitro presedlali. Kakor so bili prej vneti za zavarovanje, tako vneto so zdaj prisegali, da so proti temu zavarovanju. Nekaj dni po tistem shodu je vlada zaključila zasedanje državnega zbora. Klerikalcem to sicer ni bilo všeč, kakor ne drugim strankam, toda nekaj jih je pri celi stvari vendar razveselilo: da so z zaključenjem državnega zbora postale neveljavne vse vladne predloge in med njimi tudi predloga o starostnem zavarovanju. S črkami, debelimi kakor prst, je „Slovenec“ več dni poudarjal, da je zakon o starostnem zavarovanju ubit in pokopan in kmetsko ljudstvo rešeno te nesreče. Mesec dni je tega in zakon o starostnem zavarovanju kmetskega ljudstva je vstal od mrtvih. Dne 10. t. m. v prvi seji zopet sklicane poslanske zbornice je vlada vnovič predložila vse zakonske načrte, ki v zadnjem zasedanju niso bili rešeni, in glasom časniških poročil, tudi zakon o starostnem zavarovanju. Če bo državni zbor sploh mogel redno delati, pride ta zakon prav kmalu na prvo branje in kakor kažejo razmere, bo vzlic vsem tolažilnim obljubam klerikalcev tudi obveljal in se bo ž njim kmetskemu ljudstvu naložilo težko breme.

— **Na naslov naših držav. poslancev.** Trgovinsko ministrstvo je te dni imenovalo 108 poštnih asistentov oficijantom. Ta imenovanja so gotovo pravična in na mestu, ako se pomisli, kako težko pride državni uradnik nižjih činovnih razredov v višji činovni razred, ker gotovi gospodje nočejo spoznati dobrot novega pokojninskega zakona in stopiti v zasluženi pokoj. Ni jim namreč zadosti, ako služijo 35 let, ampak jo kar potegnejo čez 40 in več let naprej, ne da bi pomislili, kako kruto so udarjeni oni, ki so na vrsti za avanziranje v višji činovni razred. Take doslužence bi morala dotična

oblastva kar ex offo upokojiti. V tem oziru nam prihajajo z raznih strani raznovrstne pritožbe, osobito glede slabega napredovanja pri računskem oddelku c. kr. finančnega ravnateljstva so pritežbe na dnevnem redu. Kakor smo se informirali, so te pritožbe popolnoma upravičene. Že enkrat smo imeli priliko se baviti s temi razmerami, a kakor vse kaže, se v tem oziru do danes ni nič storile. Saj je vendar nemogoče, da računski oficijant z 20letno službeno dobo in z 10letnim čakanjem v X. razredu ne more v višji činovni razred. Ravnotako ni mogoče asistentom z 10, ozir. 9 in 8 letno službeno dobo se preriniti v X. činovni razred, med tem ko so poštni asistentje iz l. 1901, kakor gori omenjeno, že v X. čin. razredu. — Mi danes se hočemo pečati z neko drugo zadevo. Kakor čujemo, je zasesti pri imenovanem računskem oddelku eno nadsvetniško in eno svetniško mesto, kateri mesti pa še do danes niste zasedeni, vkljub temu, da je rok za vlaganje dotičnih prošenj potekel že sredi meseca decembra lanskega leta. Kje neki tiči vzrok, da se ta imenovanja tako zavlačujejo; pa vendar merodajni gospodje zopet ne mislijo na kak „Einschub“, katerih je, mimogrede povedano, v finančni upravi itak že preveč, ali pa morebiti mislijo vriniti iz Gradca kakega slovenščine nezmožnega uradnika. Vse je lahko mogoče. Zaradi tega prosimo slovenske drž. poslance, da storijo v tem oziru primerne korake, ter potrebno ukrenejo, da bode o teh stvareh poučen tudi g. finančni minister.

— **Oprostitev belokranjskega rodoljuba Macelleja** je klerikalce precej potrla. Upali so, da se jim morda vendar posreči nezaslišana politična infamija, ki so jo uprizorili. „Slovenca“ je strah, da bo oprostilna razsodba imela velike politične posledice po Belokrajini in zato skuša Belokranjce vzdržati v dvomih, češ, da še ni izgovorjena zadnja beseda v tej pravdi. Zaradi tega Belokranjci tudi ne smejo izvedeti, da so glasovali za oprostitev tudi odločno klerikalni in nemški porotniki, a tudi ne smejo izvedeti, da je novomeško državno pravdništvo že davno pred obravnavo hotelo samo ustaviti vsako postopanje proti Macelleju, a da so to preprečili tisti „vplivi“, na katere se zdaj naslanjajo zadnja klerikalna upanja. Značilni za jezo, ki mori klerikalce, so „Slovenčevi“ napadi na nadsvetnika Levca, ki je moral soditi, kakor so hoteli — porotniki. „Slovencu“ ni všeč, ker je nadsvetnik Levec baje dal Macelleju po oprostitvi roko. Pravi, da je to pristranost. Menimo, da ne bo tako hudo; spominjamo se pa, da je po sodnijski obravnavi pred deželnim sodiščem v Ljubljani čestital oprošćenemu dr. Peganu celo državni pravdnik. Takrat je „Slovenec“ to ponosno poudarjal. „Slovenec“ pravi v št. 53, „da bi bilo dobro, če disciplinarna oblast in poštna direkcija, kakor tudi deželni odbor kot predstojnik županstev način obravnave pregledata in potem po svoje čestitata nadsvetniku Levcu.“ — Ah, ta domišljavost, ta onemogla jeza, to denuncijantstvo! Že dva dni pozneje, v št. 55 je moral „Slovenec“ poročati, da je nadsvetnik Levec imenovan za nadsvetnika pri graškem nadsodišču. Torej avanžma in za Slovenca jako redek. „Slovenec“, glasilo dež. odbora kranjskega, je priobčil to vest brez napovedanih častitk.

— **Iz Cerknice** se nam piše: V sobotnem „Slovencu“ očita nekdo tu kajšnjemu županu, da je on zakrivil krivično delitev krme iz pomožne akcije. To je smešno. Župan in dekan sta prosilce le uvrstila med „potrebne“ in „manj potrebne“, in po zagotovilu odličnega gospoda, ki je član tozadevne deželne komisije, je le deželna vlada odločila, če, in koliko krme se kakemu prosilcu da. Pri tem se pa deželna vlada gotovo ni ozirala na gori omenjeno uvrščenje, ker drugače bi bila razdelitev splošno zadovoljila. Krme ni delil župan, ampak Ivan Lavrič, eden prvih zaupnikov ljubljanskih klerikalnih prvakov, in glavni steber dekanove posojilnice, in kdo nam jamči, da se ni pri delitvi v korist ali v škodo kakega prosilca pomotil? Dalje očita dopisnik županu, da ni bilo klicano, da se bodo tudi otrobi po znižani ceni delili. To je laž. Občinski sluga je razglasil pred cerkvijo vse 3 tozadevne dopise okrajnega glavarstva, in ni imel nikakega povoda ravno besedo „otrobi“ zamolčati. In da jo ni zamolčal, priča dejstvo, da je več posestnikov za otrobe prosilo, in jih dobilo. Poleg tega je občinski tajnik vsakega, ki se je pri županstvu kot prosilec zglasil, opozoril, da se bodo tudi otrobi delili. Da se ni zglasilo več prosilcev, je kriva deloma okolščina, da v razglasu ni bila navedena cena otrobom. To so fakta. A le župan mora biti vsega kriv, ker so občinske volitve pred durmi. S podlim zavijanjem resnice in natolcevanjem skušate pridobiti svoji stranki kakega omahljivca, ker zmage še vedno niste tako gotovi, kakor se ustite. Mogoče se vam res posreči nameravani naskok pod vodstvom prečastitega gospoda Antona Lavrenčiča, ki hoče kar za štirinajst dni zapustiti svojo sedanjo faro ter prihiteti vam na pomoč, ker si sami ne upate zmagati. Napočili bi potem zares imenitni časi za cerkniško občino, in posebno za občinske siromake, katerim že sedaj bodoči (?) župan, take penzije obljubuje, da ne bode treba nobenemu prosjačiti. Vprašamo le, kje bo za to potrebni denar vzel, iz lastnega žepa gotovo ne. Lahko mu bode poslovanje, bodočemu županu, ko mu bodo stali na strani tako resni in fini možje, kakor n. pr. „Zrimškov France“ in „Stbro“ in drugi enake veljave; nobeden ne bode „kimov“, vsi bodo z vso vnemo tudi na to delali, da spravijo v pokoj starega, miroljubnega, a žal, sedaj bolehnega gospoda dekana, ki, kakor kriče, ni ni več za „delo“, ter tako napravili prostor svojemu ljubljencu Tonetu Lavrenčiču, ki je že za časa svojega kaplanovanja v Cerknici hujskal ljudi proti svojemu častitljivemu predstojniku. Zanašamo se pa na možatost naših zavednih občanov, da se klerikalcem ne bo posrečilo ne prvo, ne drugo.

— **K občinskim volitvam v Celju.** Piše se nam od Savine: V par dneh vrše se v Celju nove volitve za tamošnji občinski odbor. „Deutsch Cilli immerdar!“ — tako kliče ob tej priliki trobilo nemških Celjanov dne 10. marca t. l. Le nemško, vse drugo ni nič! „Das ist die wichtigste Tradition des Cillier Gemeinderates“ pravi „Deutsche Wacht“. Kaj hočete še drugega?! — Slovenci baje zavirajo povsod napredek mesta!! „Unsere nationalen Gegner hemmen alles, erschweren und bekämpfen, was der Stadt ohne Rücksicht auf die Nationalität zum Nutzen kommt.“ Zdaj pa vemo! Slovenci so celo vzrok, da ne funkcionira vodovod! Kaj to, da morajo plačati šest odstotkov vodarine.. Res strašno, kaj že prizadenejo ti šmentani Slovenci celjskemu mestu! Upajo si celo staviti monumentalne zgradbe ter tako olepšavati mesto, kar pa je očitno proti — napredku. Šikanira se jih povsod, vse mestne davščine imajo plačati, govoriti pa nimajo kaj; še kritizirati ne bi smeli „vzornega“ mestnega gospodarstva.. Li niso to velikanske udobnosti?! — Potem pa naj še kdo reče, da Celje ni „eine Perle des Deutschtums.“ —

— **Krščanski preporod v hrvaški Istri.** Pod tem naslovom je naznanil „Slovenec“, da se je ustanovilo v Pazinu krščansko društvo „Hrvatsko pučko sijelo“, ki bo „izvalovilo krščansko-demokratično gibanje po vsi Istri.“ Pravi, da traja preporod hrvaške Istre od l. 1848 do leta 1908, dočim je trajal preporod Slovencev od 1848 do 1890. To krščansko-demokratično gibanje, na katerem ni nič krščanskega in nič demokratičnega, bo morda dalo povod, da bo hrvaško ljudstvo v Istri pokazalo svojo narodno zavednost tudi gosp. dr. Kreku in njegovim monsignorom.

— **Catalogus clerici** za l. 1909 poroča, da je na Kranjskem 759 redovnikov in redovnic. Malo število za našo — bogato deželo.

— **Vladni detektiv Kos** je šel v penzijo in bi lahko v miru užival zasluženi svoj pokoj. Toda, kakor se mačka ne odvadi loviti miši, tako se oče Kos ne more odvaditi špijoniranja. Rad hodi na napredne shode, kjer se skrije med ljudi in vleče na ušesa, kar se pogovarjajo. Ker imajo stari ljudje slab spomin in slab sluh ter včasih tudi kaj drugega slišijo kakor se je reklo, naj bodo ljudje opozorjeni na Kosovo prisluškovanje.

Slovenskemu ženstvu! Odbor „Splošnega slovenskega ženskega društva“ je sklenil v zadnji svoji seji, da bode izdajal od časa do časa publikacije, kakršne izdaja n. pr. tudi „Ženski klub češki.“ V teh brošurah bi se razpravljala vsa, v žensko področje spadajoča vprašanja. Zlasti bi se priobčevaji članki o stališču žene v javnosti, v raznih njenih poklicih, o njenem pomenu v umetnosti in literaturi, o njenem položaju doma, dalje o vzgoji otrok, o gospodinjstvu itd. Sprejemale se bodo tudi leposlovne črtice in pesmi iz ženskega peresa. „Splošno slovensko žen. društvo“ hoče na ta način dati slovenskemu ženstvu priliko, da začne pismeno izražati svoje misli in nazore, da se poizkusi in uri v pisateljevanju. Pripraviti hoče tla za izdajanje slovenskega ženskega lista. Prispevke za prvo tako brošuro naj blagovolijo Slovenke poslati čim preje na naslov „Splošnega slovenskega ženskega društva“ v Ljubljani.

Zaupni shod „N. D. O.“ po § 2 vrši se jutri v nedeljo ob 10. dopoldne v veliki dvorani „Mestnega doma“. Poročalo se bode o agitacijskem delovanju, o stališču „N. D. O.“ napram malemu obrtniku in veleindustriji ter se bode stavilo članom „N. D. O.“ več važnih vprašanj, po katerih ukrepu se bode uveljavilo koristi delavstva. Ker stojimo na stališču, da naj delavec sam odloča, vabimo vse člane, da se tega velevažnega shoda gotovo udeleže ter tudi somišljenike privedejo, ki se bodo pred vhodom v dvorano lahko vpisali. Člani bodo lahko dobili knjižice na shodu. Vsak zaveden delavec naj se gotovo udeleži tega shoda.

Koncert „Glasbene Matice“. Opozarjamo še enkrat na jutrajšnji koncert „Glasbene Matice“. Pričetek ob pol 8., konec ob pol 10. uri.

Slovenskim pevcem. V nedeljo, 14. t. m., zboruje „Zveza slovenskih pevskih društev“ ob 10. dopoldne v dvorani „Glasbene Matice“. Vljudno se vabijo na to zborovanje vsi slovenski pevci in pevke. Na dnevnem redu je važna točka o župni organizaciji pevskih društev širom Slovenije.

„Češka šolska matica“ proda vsako leto do dva milijona velikonočnih razglednic. Te razglednice so priproste, a vendar jih rodoljubi na Češkem cenijo nad vse drugo. Tam se ne vpraša, kakšne so razglednice, temveč komu koristijo. Pa pri nas?! „So li lepe? po čem so? — nikoli pa ni prvo vprašanje: komu so na korist? — —

Gospa J. Veršečeva je podarila „Simon Gregorčičevi knjižnici“ lepo število knjig, med njimi obširno zgodovinsko delo F. Ch. Schlosser: Weltgeschichte. Za ta velikodušen dar se ji odbor najiskrenejše zahvaljuje.

Za slovensko umetnost. Poleg Lattermannovega drevoreda je slikar g. Jakopič na jesen začel zidati umetniški paviljon, ki bo čim pride spomlad pač kmalu dograjen in izročen svojemu namenu. Ta paviljon se bo porabljal tudi za prirejanje razstav domačih umotvorov, kar je pozdraviti s posebnim zadovoljstvom. Slovenski umetniki pridobe s tem svoje zavetišče in to bo umetnikom in umetnosti na korist. Treba jim je pa še nečesa, treba jim je organizacije. Svoj čas so že imeli svoje društvo, a interesi slikarjev in kiparjev so čisto drugačni, kakor interesi glasbenikov in literatov in zato ono društvo ni imelo življenske moči v sebi in je tudi kmalu zaspalo. Danes je pač čas misliti na ustanovitev nove organizacije ki naj bi bila omejena samo na upodabljajoče umetnike, zakaj same s tako organizacijo bodo mogli slovenski umetniki izdatno podpirati svoje koristi. Saj je vendar nad vse žalostno, da dajejo domačini mesto našim domačim umetnikom zaslužek tujcem. Naj navedemo le nekaj drasičnih slučajev. Na stranskem altarju šentpetrske cerkve stoji skupina „pieta“. Model te skupine je izdelal kipar Zajec, delo samo pa so izvršili — kiparski vajenci v Italiji, samo da je imel podjetnik več dobička. V Mengšu so v cerkvi kipi štirih svetnikov izdelani v Italiji. Na pokopališču je na Grajzarjevem grobu spomenik, na čigar reliefu je komaj vidno čitati ime kiparja Zajca, izvršeno pa je bilo delo v Italiji. Ljubljanski kamnosek, ki naroča umetniška dela pri kiparskih vajencih v Italiji namesto da bi dal zaslužka odličnim domačim umetnikom, je pač nekaj posebnega. Potem se seveda ni čuditi, da morajo domači umetniki stradati. Ker smo že omenili Zajca, bodi še povedano, da izdeluje zdaj četrto božjo zapoved predstavljajoč relief za nagrobni spomenik materi župnika Renierja v Krškem. Osnutek svedoči o duhoviti koncepciji in redki tehniški izvežbanosti kiparja Zajca. — Prijatelj umetnosti.

Slov. akad. slikar Tratnik je v oknu Schwentnerjeve trgovine izložil troje novih originalnih risb. Prva „Glad“ nazvana, kaže sestradano delavsko rodbino, ki se napol mrtva vleče z nekakega gradu ali iz mestnega ozidja. Na orjaškega, vsled trpljenja zgrbljenega in sklonjenega moža se opira suha ženica, ki vodi za roko borno dete, očividno kretina. Druga risba kaže kovača, ki mu počiva delo in ki se je globoko zamislil v resne, vsega preudarka vredne misli. Tretja kaže na grobu svojega dragega žalujočo borno starko. Četrta, neizložena podoba, istotako kakor omenjene tri risana z ogljem, iste znatne velikosti in istotako že prodana, kaže prizor iz slikarske delavnice: dva umetnika se zabavata z živim, očividno šaljivim razgovorom. Dasi bi bilo posameznostim s stališča anatomične pravilnosti, telesnosti in perspektive, tuintam tudi s stališča tehnike oporekati, treba zabeležiti, da so te risbe v celoti prav lepo izvedene, da so po svoji razmerni dovršenosti zelo presenetile in da so lep dokument Tratnikovega hitrega in veleuspešnega napredovanja. Od Tratnika smemo upravičeno pričakovati še prav znamenitih umotvorov. Fr. K.

„Deželne zveze kranjskih obrtnih zadrug v Ljubljani“ redni občni zbor bo v petek, dne 26, marca, popoldne ob polu 3. uri v posvetovalnici mestnega magistrata. Dnevni red: 1. Čitanje in odobrenje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročilo blagajnika o dohodkih in izdatkih za upravno leto 1906 3 Poročilo računskih preglednikov. 4 Sprememba pravil. 5. Določitev prispevkov za leto 1909. 6. Proračun za leto 1909. 7. Poročilo o bodoči preorganizaciji obrtnih zadrug. 8 Poročilo o tečaju za zadružno vodstvo. 9. Poročilo o poučnih, strokovnih tečajih in tečajih za knjigovodstvo. 10. Predlog glede zadružnega instruktorja za Kranjsko. 11. Predlog glede utesnitve kolektivnih zadrug. 12 Predlog, da se obrti fotografov in sodavičarjev uvrstita med rokodelski obrti. 13. Predlog za ustanovitev razstave vajenških del. 14 Predlog glede razstave slovenskih obrtnikov v Ljubljani. Kdor od gospodov delegatov želi staviti kak samostojni predlog, ki še ni na dnevnem redu, mora ga pismeno naznaniti do 20. marca t. l. načelstvu. — Eng Franchetti, načelnik.

Štajerskemu lovcu s kranjske meje. („Slov. Narod“ z dne 11 febr. pod nadpisom: Razstava rogov) in ostalim slov. lovcem izven kranjske v pojasnilo. Da se razumemo, bodi povedano sledeče: Pred dobrim letom se je združila v Ljubljani peščica slovenskih lovcev v „Slovenski lovski klub“, z namenom organizovati slovenske lovce, in pri njih vzbuditi zmisel za racijonalno izvrševanje lova. Treba je bilo orati ledino, in ledina se težko orje. Uspehov se na takem polju ne da doseči čez noč, temveč polagoma. Tega si je bil klub že spočetka svest, in je po tem vravnal svoje korake. Utrditi si stališče najprej v ljubljanskih, potem v kranjskih in končno v ostalih slovenskih lovskih krogih. to je bil in je še smoter njegov. Klub si je že po 1letnem obstanku pridobil trdnih tal, tako v Ljubljani, kakor po deželi, in že letos hoče prekoračiti mejo. Že na letošnjem občnem zboru se klub prelevi v društvo in stopi v stik s slovenskimi lovci izven Kranjske. Ustanoviti si namerava lastno glasilo kot organ vseh slovenskih lovcev. Volja je vsaj dobra, morda se bo tudi moči dobilo. Temu načelu je prilagodil odbor tudi letošnjo razstavo rogovja. Omejil jo je le na člane, in na rogovje, dobljeno na Kranjskem. Zakaj? Kdor se zanima za take prireditve, naj pristopi k društvu, potem je še le opravičen udeleževati se društvenih prireditev. To je bil prvi vzrok. Drugi je bil pa ta, da take razstave dosežejo svoj namen le, ako so časovno ali krajevno omejene. Rogovje nosi namreč karakteristične znake posameznih lovišč, in posameznih lovskih let. Tako n. pr se rogovi srnjakov ustreljenih na Kranjskem znatno ločijo od rogov srnjakov iz Krpatov ali iz Tirol i. t. d. Rogovi gorenjskih srnjakov se zopet ločijo od onih z Dolenjske ali Krasa. Dalje ima divjačina v letih sledečih hudim zimam veliko slabše rogovje kot v letih, ko ni trpela prevelikega gladu in mraza. Razstave dajejo v vsem tem lovcem važne podatke. Zato se po navadi take razstave omeji na rogovje dobljeno v zadnji lovski sezoni, ali na rogovje dobljeno v posameznih deželah ali krajih. Klub časovne omejitve ni smatral sedaj umestnim, ker je ta razstava prva na Slovenskem, in je želeti, da člani razstavijo vse, kar hranijo doma lepega, ne glede na to, kdo je te trofeje priboril, in iz katerega časa so. Odbor upa na ta način spraviti marsikaj zanimivega na razstavo. Pač pa se je odboru umestno zdelo razstavo vsaj krajevno omejiti in sicer na rogovje dobljeno na Kranjskem, da se pokaže kaj Kranjska v tem pogledu velja. Za tako omejitev je govorila pa tudi okolnost, da dobitke v vrednosti 200 kron, katere hočemo med razstavitelje razdeliti, kupimo iz prostovoljnih prispevkov nekaterih požrtvovalnih članov, med katerimi so se posebno darežljive pokazali ljubljanski slovenski lovci. Če je tedaj odbor omejil prvo razstavo na rogovje dobljeno na Kranjskem, s tem ni hotel izključiti tovarišev preko mej naše dežele od razstave, marveč se je moral pokoriti okoliščinam, ki so velevale skromnost. Upajmo, da nam prihodnjič ne bo treba biti več skromnim! Sicer pa, ako kateri častitih tovarišev izven Kranjske želi razstaviti svoje trofeje brez konkurence, torej, da ne reflektuje na dobitke, naj le pošlje, kolikor ima. Vse radi in s hvaležnostjo sprejmemo. Posebno drago pa nam bo, ako bomo imeli dne 19. t. m. ob otvoritvi čast pozdraviti mnogo lovskih tovarišev iz raznih krajev slovenske domovine, in popoldne na občnem zboru slišati njih pametne nasvete. Tovariši, nismo separatisti in ne branimo se Vas, nasprotno, vabimo Vas, samo pridite! Lovski pozdrav! Za odbor „Slov. lovskega kluba“ dr. Iv. Lavrenčič, t. č. podpredsednik.

Naroden pogrebni zavod. Opozarjajoč na oglas prvega slovenskega pogrebnega zavoda gosp. Jos. Turka bodi omenjeno, da se čuje iz občinstva samo pohvala in priznanje na delovanju tega zavoda. Vsestransko se priznava, da prireja pogrebe ukusno in lepo, da je ves inventar nov in modern in da je firma v vsakem oziru jako kulantna, postrežljiva in ima izredno nizek tarif. Bodi torej prvi slovenski pogrebni zavod gosp. Turka toplo priporočen narodnemu občinstvu.

C. kr. deželna vlada je zapovedala z odlokom od 5. t. m. št. 5[illegible] da morajo biti v onih krajih, kjer je kak pes, na katerem se je uradno konstatovala steklina, klatil, vsi do preklica, ponoči in po dnevu v verigi privezani. Noben pes ne smeje torej — izvzemši lovske in mesarske pse, kadar opravljajo ti svojo službo — dvorišča zapustiti, tudi če ima nagobčnik. Ker so se po občini stekli psi klatili, poziva se vsak lastnik psa, da se v lastnem interesu strogo ravna po gornji zapovedi. Orožništvo in ukaz, vsak tak prestopek c. kr. okrajnemu glavarstvu naznaniti, kate[illegible] bode lastnika psa po ministrski naredbi od 30. septembra 1857 drž. zakonika štev. 198 kaznovalo.

Sokol na Viču. Sestanek radi ustanovitve društva je v torek dne 16. marca ob pol 9. zvečer v gostilni g. J. Končana v Rožni dolini. Prijatelji Sokolstva dobrodošli.

Telovadno društvo „Sokol“ Šiški priredi tekom letošnjega poletja dve veselici, in sicer 6., oziroma 13. rožnika ter 5., oziroma 8. kimavca, na kar se opozarjajo narodna društva. Natančnejši spored posamezne veselice se objavi pozneje.

Ustanovni shod nove podružnice Sv. Cirila in Metoda za Gros[illegible]suplje se vrši na praznik sv. Jožefa dne 19. t. m. ob 3. popoldne v osnovni šoli.

Umrl je v Zgornjih Domžalah tamošnji posestnik g. Franc Pavli[illegible] N. v m. p.

Dražba smledniškega lova se bode vršila dne 17 marca t. m. dopoldne v Kranju. Ker je v tem revirju zelo veliko srn, zajcev in jerebic, in ker je imel dosedaj ta lov Nemec, opozarjamo slov. lovce, naj ne zamude ugodnega trenotka, prilastiti si ta dobri lov.

Na moške podružnice družbe sv. Cirila in Metoda v Kranju občnem zboru izvoljen je bil sledeči odbor gg.: Franc Šavnik prvomestnik, Makso Fock prvomestnika namestnik, Jožef Cvar zapisnikar, Ant. Šinkovec ml. zapisnikarja nam., Jožef Meden blagajnik, Rud. Ru[illegible] blagajnika nam., dr. Josip Kušar pooblaščenec pokroviteljnice moške podr. iz septembrskih dni.

Cesta v Selško dolino je skozi celo zimo taka, da Bog pomagaj. Vozilo se je v najboljšem času, kakor bi se po koritu in po grabnih vozil, ne pa po deželni cesti. Cestni nadzornik Fr. Sušnik se ne zmeni za nobeno stvar, nevemo zakaj je ta služba. Poprej je ni bilo treba, menda zato, da sedanji deželni odbor raznim svojim pristašem, pomaga do nezasluženih dohodkov. Kakor se govori, je sedanji deželni odbor „Oskrbovalnica raznih klerikalcev“ za korist posameznih okrajev se pa ne stori nič, in ako smo v Selški dolini po 14 dni ločeni od vsega prometa, to nič ne de. Kako razumeta cestni red Čoč in Prevc se vidi, ker je ravno skozi Studeno in Češenco najgrši, posebno pa okoli Čoča.

Pevske društvo „Zvon“ v Šmartnem pri Litiji si je bilo izvolilo na svojem letnem občnem občnem zboru sledeči odbor: Predsednik g. Ivan Razboršek v Šmartnem, podpredsednik g. Ignac Zorev Črnem potoku, odbornika g. Joško Modic, c. kr. poštar v Litiji, gosp. Ivan Robavs, mesar in gostilničar v Šmartnem, namestnika: g. Ivan Hočevar, c. kr. davčni uradnik v Litiji, g. Jakob Groznik, črevljar v Šmartnem, blagajnik Fr. Hauptman, črevljar v Šmartnem, arhivar in zastavonoša g. Karel Vozel v Šmartnem, pevovodja in tajnik gosp. Albin Lajovic, učitelj v Šmartnem. Svojega dolgoletnega in prezaslužnega predsednika g. Franca Knafliča, pa si je izvolilo častnim predsednikom, kar tudi res zasluži.

Pomladanski vinski semenj v Krškem. Kakor že naznanjeno, bo spomladanski vinski semenj v Krškem v torek dne 23 t. m. ob 10. uri dopoldne.

„Društvu za otroško in mladinsko skrb v metliškem sodnem okraju“ je pristopila kot ustanovnica z zneskom 100 K občina Semič. Istemu društvu je na mesto venca na krsto blagopokojne g. R. Rosina iz Novega mesta, poklonil c. kr. sodni kancelist g. Josip Mechora iz Metlike 5 K. Darovateljema kliče odbor prisrčni „Bog plati!“

Nemškutarija na Notranjskem. To se sliši kakor predpustna šala, a vendar je resnično. Znano je, da zdržuje par nemškutarskih prihajačev v Postojni podružnico „Südmarke“. Pa tudi na Planini se je začela nemškutarija šopiriti. Glavna zaslomka so uslužbenci Windischgrätzove graščine,

(Dalje v prilogi).

ki so že tudi nekatere mlajše domačine zapletli v svoje mreže. Zbirališče imajo v Gröbnerjevi gostilni, kjer se hajla kakor v Berolinu Ljubljanska „Nemca“ Schrautzer in dr. Galatia sta lahko ponosna na svojo setev v rojstnem kraju.

Idrijski napredni dijaki nameravajo ustanoviti v počitnicah ljudsko knjižnico v najbolj izpostavljenem kraju na Koroškem. Tako plemenito pojmovanje narodnega obrambnega in manjšinskega dela med dijaštvom nas navdaja z upi na boljšo bodočnost.

Vremščina in vinski semenj v Št. Petru na Notranjskem. Med vinske kraje, kjer je bila lanska letina izvanredno dobra, se prišteva tudi Vremska dolina na Notraniskem, t. j. dolina raztegajoča se od primorske meje ob vodi Reka proti Il. Bistrici. V tej dolini se je pred leti, ko so bili še zdravi vinogradi in ko trta še ni pojemala, pridelovalo veliko vina, ki se je vsled svojega posebnega značaja kot zdravilna, odvajalna pijača (ima namreč vsa svojstva dolenjskega cvička) dobro in hitro prodajalo. Odkar so se pa jele vpeljavati, vsled bojazni pred trtno ušjo, tudi v te kraje tuje finejše trtne vrste, k čemur so mnogo pripomogli od dežele in države subvencionirani trtni nasadi košanske kmetijske podružnice v Bujah ob reški cesti, se je vinski pridelek kvantitativno in kvalitativno tudi tod znatno zboljšal, tako, da se vino napravljeno iz novih trt po novem pravilnem načinu, jako razlikuje po moči in okusu od prave nekdanje vremščine. — Toda tudi navadna vremščina je letos, ker je grozdje prav dobro dozorelo, mnogo boljša od prejšnih letin, tudi veliko se je je pridelalo — (namreč okrog 7000 hl,) tako da je vsled neprimerne konkurence z izvenkranjskimi, zlasti istrskimi vini, kupčija vkljub nizkim cenam prav slaba. Vremščina se posebno v vročem času jako čisla vsled svojega zdravega vinskokislega okusa. Prava vremščina iz starejših trt je rdečkaste barve, bolj kisla, nekoliko trpka in ne močna. Da spoznajo to vino tudi širši krogi ter da se kupčija nekoliko na bolje obrne se priredi prvi vinski semenj za vremščino v sredo, dne 17. t. m. v Št. Petru ob južni železnici. K temu semnju ima vsakdo prost pristop in kupec more direktno s producentom, ki prinese vzorce (1 — 2 litra) lastnega pridelka s seboj, skleniti poljubno kupčijo in to brez posebnih stroškov, kajti Št. Peter leži tik južne železnice, od koder je zveza z vlaki na vse strani (proti Ljubljani, Trstu in Reki) dopoldne in popoldne jako ugodna. Želeti bi bilo torej obile udeležbe zlasti od strani kupcev. — Pred otvoritvijo bo ob devetih, pouk o kletarstvu z ozirom na novi vinski zakon in o napredku vinarstva v Vremski dolini. — Fr Gombač v imenu vinogradnikov Vremske doline.

Služba prov učitelja na šoli družbe sv. Cirila in Metoda na Muti na Štajerskem se razpisuje za nastop o Veliki noči tega leta. Letna plača 1200 K, prosto stanovanje. Prosilci za to službo naj svoje prošnje, opremljene s potrebnimi dokazili, vlože v družbeno pisarno do 25. marca 1909.

Premena posesti. V Spodnji Hudinji blizu Celja je kupil gostilno „Zum wilden Mann“ od E. Kuketza g. Jos. Koštomaj, bivši dolgoletni oštir v Celju. G. Koštomanj je povsem naše gore list ter znan tudi kot izvrsten mož v svojem obrtu.

Povozil je vlak dne 10. t. m. v Poljčanah očeta ondotnega trgovca. Mož je bil v 56. letu svoje starosti. Podrobnosti niso znane.

Iz Ormoža: V torek dne 9. t. m. zvečer je umrl tukaj nenadoma 52. l. star vrl narodnjak (na srčnem otrpljenju) g. Martin Sever, c. kr. višji poštni oficijal v pok. hišni in zemljiški posestnik, ter bil v četrtek na pokopališču na Humu slovesno ob velikem spremstvu pokopan. Zapušča vdovo in tri otroke. N. v m. p.

Na Zidanem mostu ob južni žel. snujejo podružnico družbe sv. Cirila in Metoda. Zelo potrebno in umestno!

Umrl je v Gorici v bolnišnici usmiljenih bratov g. Fran Kokole, nadučitelj v Podbrdu na Goriškem star komaj 33 let. Pokojnik je bil priljubljen in spoštovan učitelj.

Izobraževalno društvo v Senožečah priredi na praznik sv. Jožefa dne 19. marca t. l. v gostilni „Na stari pošti“ zabavni večer. Na vsporedu sta dve igri: „Štempihar mlajši“ in „Županova Micika“. Sodeluje društveni orkester. Začetek ob $^1/_2$ 8. zvečer. Posebna vabila se ne razpošiljajo.

Na ustanovni občni zbor „Društva jugoslovanskih žel. uradnikov“, ki se vrši 14. marca ob 2. uri popoldne v „Narodnem domu“ v Trstu, še enkrat opozarjamo in vabimo nujno vse gg. tovariše, da se ga udeleže polnoštevilno.

Pripravljalni odbor.

Spada morda tudi to k 2000 letni „kulturi.“ V tržaškem gledališču „Politeama Rosseti“ se vrše že dva tedna sem, vsak večer rokoborbe med raznimi rokoborboi. — Med osmimi borilci raznih narodnosti, je tudi neki Dunajčan Fössleitner, katerega je tržaško gledališčno „občinstvo“ radi njegove res malo prevelike rabijatnosti v borenju, (najbrže pa še bolj radi tega, ker je slučajno Dunajčan) vselo posebno na piko in mu prireja vsak večer brezplačen „koncert“ z neusmiljenim žvižganjem, kričanjem, zasramovanjem, obmetavanjem z limonami, čebulo itd. Ali še vse to bi se dalo oprostiti — saj poznamo to demonstracij in zasramovanja željno publiko — ako bi se ti žvižgalci in kričači ne posluževali skrajno nedostojnih besed in to v gledališču, prostoru umetnosti in kulture! V sredo večer je bila med drugim borba tudi med velikanom Srbom Savo Rajkovičem in Dalmatincem — katerega pa irredentisti prištevajo tržačanom in svojim — Maksom Rajčevičem. K tej predstavi ki je bilo natlačeno polno občinstva, je prišlo tudi več tržaških Slovanov. — Ko je bil premagan Srb Raković po Rajčeviću in ta poslednji navdušeno aklamiran z „evviva Rajčević Italiano!“ sta se prikazala na odru borilca; gori omenjeni Dunajčan Fössleitner in German Siegfried. Že takoj ob nastopu je Italijansko občinstvo z žvižganjem in psovanjem priredilo proti Dunajčanom hrupno demonstracijo, kar se je pa vedno bolj in bolj ponavljalo. Na oder so letele od raznih strani gnile limone, pomaranče, čebula in nekdo je vrgel tja celo — stolico! — Sinovi te toliko hvalisane 2000 letne kulture so se spozabili tako, da so kričali izraze, ki jih ni mogoče ponoviti. Italijanski židovski in irredentiski žurnali naj s svojo toli hvalisiano 2000 letno italijansko kulturo v bodoče kar lepo pometajo smeti pred svojim pragom mesto da hodijo ponepotrebnem vtikat svoj krivi nos v slovenske — vseskozi dostojne — prireditve.

Slovensko akad. društve „Ilirija“ v Pragi. Prvi redni občni zbor slovenskega akad. društva „Ilirija“ v Pragi se vrši dne 17. marca t. l. ob 8. uri zvečer v prostorih v restavr. „u Pokorných“, Ječná ul. Slovanski gostje dobrodošli.

Igranje v ogrski razredni loteriji je prepovedano. S 1. majnikom leta 1897 se je uvedla na Ogrskem takozvana „ogrska razredna loterija“. Igranje v tej razredni loteriji je v Avstriji prepovedano, kakor sploh vsako igranje v inozemskih kakorkoli urejenih loterijah. Tako oni, ki prodaja srečke ogrske razredne loterije, kakor oni, ki si take srečke nabavi, da celo oni, ki jih samo obdrži, ako so se mu doposlale, se okrivi dohodarstvene prikratbe. Ravno tako vsebuje razglaševanje in priporočevanje takih srečk, ako se vrši potom tiska ali pa na kak drug način javno, dalje objavljanje izžrebnih list te loterije težek dohodarstven prestopek. Ker poklicana oblastva vedno in vedno opažajo. da poskušajo ogrski kolektanti z vsemi sredstvi spravljati srečke ogrske razredne loterije v tostranske dežele, in da se ne strašijo v izogib zaplembam posluževati se celo zavitkov z napačnimi napisi, tedaj se občinstvo ne more dovolj svariti pred nakupom takih srečk. Zaplemba srečk in morebitnih dobitkov ter občutljive denarne kazni so žalostne posledice protipostavne nabave takih srečk. Zatorej ne naročajte srečk ogrske razredne loterije, če so se vam doposlale brez naročitve, uničite jih ali pa izročite jih finančnemu oblastvu!

„Sava“, društvo svobodomiselnih slovenakih akademikov na Dunaju naznanja, da se vrši I. redni občni zbor za XIII. tečaj v ponedeljek, dne 15. sušca 1909 v prostorih restavracije „Krautstoffel“ (Universitätsstrasse 7). Začetek točno ob 7. uri zvečer. Svobodomiselni slovanski gostjo dobrodošli!

Ameriška poročila. Za zvezno bojno brodovje je dovolil senat 136 milijonov dolarjev. — Napad na milijonarja. Robert Bledsoy je vdrl v spalnico milijonarja Jonesa iz Kansasa, držeč v eni roki samokres v drugi bombo. Zahteval je 7000 dol. Vkljub njegovi drznosti in spretnosti pa so ga vendarle ujeli in ga je sodišče obsodilo na 30 let težke ječe. Otroke v najem je ponudila lepa mlada italijanska mati Olimpija, ker jo je nezvesti mož zapustil in si poiskal sicer ne lepšo a ljubeznivejšo družico. Od vladnega zastopnika je zahtevala za 2 dečka na dan po 2 dolarja do 8 leta, potem jih prepusti državi. — Umrla je v St. Clair v Clevelandu 22 letna Slovenka Marija Blatnik. — Svinčeni trust v Pitsburgu se je uklonil, ter dovolil svojim podružnicam prodajo svinčenih izdelkov po cenah, katere so določili neodvisni tovarnarji. — Vsled množečih se vlomov so zvišale zavarovalnice zavarovalne obroke proti vlomu in tatvini. — Naseljevanje v Ameriko pojenjuje, kakor nam dokazuje uradna statistika Zed. držav. Od 1. prosinca do konca grudna 1908 je prišlo v Ameriko 573.581 oseb, a odpeljalo se jih je 644 452. — Roosevelt rimski častni občan. Rimski senat je nameraval bivšega predsednika Roosevelta imenovati častnim občanom, ker je tako uspešno podpiral Kalabrijce. Toda župan Nathan je predlog zavrnil, češ, da je bil moralično prisiljen to storiti, kar so storili vsi drugi Škoda, da je propadel, kako bi bil lep naslov „Theodore Roosevelt, Signor de Maccaroni.“ — Prekomorska vožnja severonemške družbe za medkrovni prevoz se podraži za 11 K 60 v. — Linčanje. Zamorca A. Ellisa, kateri je posilil belo gospodično, je ljudstvo iztrgalo iz zapora, ter ga na javnem prostoru, vpričo mnogobrojne množice, privezalo na železni drog, polilo s petrolejem in zažgalo. Isti dan so ustrelili zamorca W. Clarka, ker ni dovolil hišne preiskave.

Prvi „Kinematograf Pathé“ prej „Edison“ na Dunajski cesti nasproti kavarne „Evrope“ ima od sobote, 13. marca, do torka, 16 marca, sledeči spored: Moč uniforme. (Komično) Italijansko konjeništvo. (Krasna, interesantna projekcija, po naravi posneta, v 25 slikah) Lepa kmečka dekla. (Dama v 19 slikah.) Pacienčna igra. (Krasna projekcija v barvah.) Tašča ima trdno življenje. (Komično.)

Čarovnik za neljubi poti. Evgen Blau, rodom iz Nagy Kate na Ogrskem, pravi tipus ogrskega cigana, je pred par dnevi dospel semkaj, da pokaže strmečemu ljubljanskemu občinstvu svojo čudovito umetnost. Naselil se je bil v Kolodvorskih ulicah ter je podnevi hodil v Latermanov drevored in v okolico, proti večeru pa se je omejil na bližnje gostilne. Brez letakov in časniških novic je žel povsod velik aplavz. In kako tudi ne. Nože jesti, štiri po pol metra dolge sablje spraviti v sebe in še druge take čudovitosti, tega je bil zmožen le „Schwarzkünstler“, kakor se je nazival Blau. In kaka umetnost v kartah! Če si izvolil srčnega kralja ali pagata, pa ga je potegnil iz kupčka. Da, da, to niso mačje solze in ni se čuditi, da je bilo občinstvo kar konsternirano nad to nadnaravno umetnostjo. Tudi policijski organ si je ogledal to čarovnijo in ker ta menda o umetnosti nima nobenega pojma, je včeraj zjutraj vrtoglavega čudodelnika povabil s seboj na magistrat. Mož, ki je bil po hoji sličen z Jurčičavim Krjaveljem, ni prav nič skrbel za svojo bodočnost, in kar je podnevi zaslužil, je ponoči zapil in tako mu je poteklo v našem mestu par zlatih uric, katerih gotovo ne pozabi celo svoje življenje. Že včeraj je bilo po raznih gostilnah vse mrtvo, in ni čuda, saj je zapustil mesto pravi umetnik, ogrski čikuš, ter se odpeljal v spremstvu odgonskega sprevodnika zopet v Nagy Kato.

Naše občinstvo kaj rado zabavlja, da je po ulicah mnogo blata. Upravičene so tuintam take pritožbe, toda tako hudo pa vendar ni kakor v drugih mestih, ki se ponašajo s svojo moderno uravnavo. V Celju na primer je po ulicah med velikanskimi kupi snega, kar celo morje blata. Snega nihče ne vozi niti iz najbolj živahnih ulic in za blato se ne briga nihče. Par borih delavcev napravlja lužam odtok kadar je le preveč vode na hodnikih. V Ljubljani pa je zaposlenih že tedne in tedne blizo sto delavcev na javnih cestah in prostorih. Snage in reda je pri nas pač več kot v nemških mestih.

Metulj-koprivar je danes živahno letal po Mestnem trgu, veseleč se prvega pomladnega dneva, ki je napočil po dolgotrajni hudi zimi.

Delavsko gibanje. Danes dopoldne se je z južnega kolodvora odpeljalo v Trbiž 27, v Buchs pa 113 Macedoncev. Iz Kočevja so prišli 9 Hrvatje.

Izgubljeno in najdeno. Marija Cvetkova je izgubila črno usnjato denarnico s približno 5 K denarja, 2 znamki in poštno potrdilo. — Orožnik Franc Valenčič je izgubil črno usnjato denarnico z okoli 90 vinarjev. V denarnici je bilo tudi poštno potrdilo. — Mestni policijski nadstražnik Mi-Mihalj Sitar je našel zlat ženski uhan.

Uradne vesti. Razpisani sta dve mesti deželnosodnih svetnikov pri dež. sodišču v Gradcu (VII. čin. razr.). Prošnje do 25. sušca dež. predsedstvu v Gradcu. — Dalje dve mesti deželnosodnih svetnikov pri okrožnem sodišču novomeškem. Prošnje do 26. sušca okrožnemu sodišču v Novem mestu. — Javna dražba zemljišča v Breganah, sodni okraj Kostanjevica, obstoječega iz lesene z opeko krite hiše z gospodarskimi poslopji, z zidanim vinskim hramom in dveh vrtnih, treh gozdnih in ene pašne parcele, šest njiv in vinograda ter raznih solastninskih pravic se vrši 26. sušca 1909 ob 10 uri dopoldne pri okrajni sodniji v Kostanjevici. Posestvo je cenjeno s premičninami (konj, krava, telica, konjska oprava, brana, plug, slamoreznica, vozovi, sani in vinska stiskalnica, 3 sodovi in 16 voz gnoja) na 7221 K 83 v. Najmanjši ponudek zaša 4481 K 23 v, pod katerim zneskom se ne prodaja.

Drobne novice.

— **Cerkvene oblasti na Bavarskem** so začele duhovne, kateri se ne marajo udeležiti zunanjih političnih bojev, ter se ne strinjajo z nazori duhovnov konsumarjev in vatlarjev, tako očitno, strogo in surovo preganjati, da se zgraža nad takim početjem ljudstvo in časopisje v toliki meri, da je bila vlada prisiljena opozoriti na to brezstidno početje Vatikan, da ukroti te surove razruševalce svoje vere.

— **Ritmojster K. Mihalovič,** bivši odgojitelj otrok nadvojvoda Jožefa je bil zatožen razžaljenja člana vladarske rodbine ter obsojen v $4^1/_2$ mesečno ječo.

— **Zgubljen zrakoplov.** Francoski zrakoplov »Dauphin«, s katerim je odplovel markiz Virient iz Grenobla čez Alpe proti Italiji se že dolgo pogreša. — Brzkone se je kje v Alpah ponesrečil.

— **Blazna dolžnica.** Vdova Kneisel iz Škode na Češkem je pobila občinskega tajnika Johna, kateri jo je prišel prosit, naj mu vrne posojeni ji denar, s sekiro, ter zažgala hišo. — Nato je letela v stanovanje tajnikovo, kjer je umorila njegovo ženo in sebe.

— **Nov letalni stroj** je baje izumil na Dunaju tehnih Kres, s katerim se dvigne brez vsakega zagona ali podstavka navpično od tal.

— **Zaprli so** na Dunaju bolgarskega carinskega ravnatelja iz Lompalanke, ker je poneveril 10 000 frankov. Pri kupovanju voznega lista v Ameriko so ga prijeli.

— **Dve denarni pismi** po 8000 K z naslovom Karel Schweizer sta izginili na graški pošti.

— **Rahločuten samomorilec.** V Karlovcu so našli nekega neznanca pred vratmi vojaške bolnice ustreljenega, s pismom, da naj ne poizvedujejo po imenu, ker noče, da bi njegova rodbina vedela, da se je ustrelil?

Parnik Gödöllö, kateri je zavozil v bližini Dubrovnika na peščenino, se je med dviganjem potopil.

Z zrakoplovom čez Ocean namerava ploviti J. Brucker, bivši urednik švicarskega lista „Illinois“. Dogovoril se je z Zeppelinom, kateri je označil podjetje za izvedljivo, da se dvigneta 25 malega srpana v Cadixu, ter zasledujeta nekdanjo Kolumbovo pot v špansko zapadno Indijo. Plovila bodeta baje en teden.

Književnost.

— **„Slovenski Sokol“** ima v št. 2. naslednjo vsebino: 1. Sokolskim vaditeljem! 2 Povelja za redovne vaje v zboru. 3. Tekmovalni red „Slov. sokolske zveze“. 4. Vestnik slovenskega Sokolstva. 5. Raznoterosti. 6. Književnost.

Telefonska in brzojavna poročila.

Ministrski svet.

Dunaj 13. marca. Danes zvečer ima ministrski svet sejo, na kateri bodo razpravljali izključno o vprašanjih, tičočih se parlamenta.

Dineja pri baronu Aehrenthalu.

Dunaj 13. marca. Minister zunanjih zadev baron Aehrenthal priredi danes zvečer in prihodnjo soboto posebne dineje, na katere bo povabil razne parlamentarce. Izmed jugoslovanskih poslancev je danes povabljen edini dr. Šusteršič.

Finančni minister v brambnem odseku.

Dunaj, 13. marca. Brambni odsek povabi finančnega ministra Bilinskega, naj se udeleži odsekove seje ter tam da potrebna pojasnila o izdaji državno zakladnih listov.

Srbski odgovor.

Dunaj, 13. marca. V vladnih krogih pričakujejo, da bo srbska vlada odgovorila na demaršo poslanika grofa Forgache prihodnji torek. Odgovor bo prav tako nejasen, kakor je srbska nota na velesile.

Dvoboj v Pulju.

Pulj, dne 13. marca. Med poročnikom baronom Perglerjem in artilerijskim nadporočnikom generalnega štaba pl. Rosenom se je včeraj vršil dvoboj na pištole. Vzrok duela je bila Perglerjeva žena, ki jo je Rosen često obiskoval. V dvoboju je bil nadporočnik Rosen zadet v srce.

„Veleizdajniški“ proces.

Zagreb 13. marca. (Poseb. brz. „Slov. Nar.“) Pri današnji razpravi je sodišče končalo zaslišanje drugega obtoženca Valerijana Pribičevića ter pričelo z zaslišavanjem tretjega obtoženca učitelja Joca Orešćanina. Orešćanin se zagovarja izredno spretno in je često spravil državnega pravdnika Accurtija v zelo mučen položaj — v veliko zabavo zagovornikov in navzočega občinstva.

Hišna preiskava v Karlovcu.

Zagreb, 13. marca. (Pos. brz. „Slov. Narodu“.) Policija v Karlovcu je izvršila hišne preiskave pri trgovcih Petrović in Sever, pri trgovskem pomočniku Mutavdžiću in krojaškem pomočniku Maksimoviću ter končno pri sestri zagrebškega poveljnika Gerbe-Katarini. Policijski uradnik je gospo vprašal, kje ima pisma svojega brata generala Gerbe? Morda je že general Gerba postal v Zagrebu — „veleizdajnik“?!

Srbski proračun.

Belgrad, 13. marca. (Pos. brz. „Slov. Narodu“.) Na današnji seji narodne skupščine je bil sprejet v načelu državni proračun. Vojni budget je povečan za 5 milijonov 400 000 dinarjev. ‖Finančni minister Protić je izjavil, da je financialno stanje Srbije vkljub politični in gospodarski krizi izvrstno. V državnih blagajnah je $20^1/_2$ milijona dinarov v gotovini.

Vojne priprave na Ruskem.

Varšava 13. marca. Na nemški in avstrijski meji se vrše obsežne vojne priprave. Iz notranje Rusije se neprestano pošiljajo vojaški oddelki na mejo. Posebni vlaki vozijo zlasti na gališko mejo streljivo in vojni materijal. Častniki govore, da je vojna toliko kakor gotova.

Gospodarstvo.

Prekuhovanje suhih sliv. C. kr. fin. ministrstvo je z odlokom z dna 16. februarja in 4. marca 1909 dovolilo, da se smejo v narejnini podvrženih žganjarnah prekuhavati po dosedaj veljavnem načinu še one suhe slive, ki so bile nabavljene pred razglasom ministrskega odloka z dne 23. decembra 1908, št. 91169 in sicer ne glede na to, ali so se nabavile v svrho prekuhavanja ali pa v svrho nadaljne prodaje. Kot dan, ko je bil prej omenjeni ministrski odlok razglašen, ima veljati za kronovino Kranjsko 11. dan januarja 1909. Nabava suhih sliv pred tem dnem, ali pa vsaj tege dne mora biti dokazana.

Poslano.

Podpisani vljudno naznanjam sl. občinstvu in vsem svojim dosedanjim naročnikom, da bom tudi v bodoče vodil svojo obrt nadalje kakor doslej in se bom trudil, vsakemu postreči v vseh v mojo stroko spadajočih predmetih s točnostjo in dobro postrežbo ter po nizkih cenah. Prosim slav. občinstvo, da se ni potreba ozirati na zlobne laži, ki jih trosijo po po mestu, češ, da so mi vse orodje prodali in da mi sploh ni mogoče več izvrševati svoje obrti. Toliko v pojasnilo. 1040—2

S spoštovanjem se priporočam

Fran Belič

kovaški mojster na Tržaški cesti št. 7 in 9 v Ljubljani.

Darila.

Za družbo sv. Cirila in Metoda: Iz nabiralnika pri Fr. Gregoriču v Krškem 13·40 K. — Mesto venca na krsto g. M. Iskre, asistenta v Matuljah, zložili so njegovi tovariši in prijatelji 40 K. — Rodbina Lahova v Ložu 10 K, mesto venca na krsto ge. Pogačnikove iz Cerknice. — K—c 3 K. — Uradniki juž. žel. pri veselem nedeljskem sestanku v restavraciji Štrukelj 21 K. — „Strelski klub“ v gostilni pri Rihtarju na Karlovski cesti št. 13 15 K. — G. Kristina Demšar, učit. v Šmartnem pri Litiji 10 K, mesto venca na krsto svojemu bratrancu g. I. Demšarju. — Obitelj Werli v Cerknici 15 K, mesto venca na krsto ge. M. Pogačnikove iz Cerknice. — Skupaj 122·55 K. — Srčna hvala! — Živeli!

Za Primož Trubarjev spomenik: „Strelski klub“ v gostilni pri Rihtarju na Karlovski cesti 10. — Živel!

— **Za pevsko društvo „Ljublj. Zvon“.** G. Kristina Demšar, učit. v Šmartnem pri Litiji 10 K, mesto venca na krsto svojemu bratrancu g. I. Demšarju. — Srčna hvala!

Za prebivalce mest, uradnike i. t. d. Proti težkotam prebavljanja in vsem nasledkom mnogega sedenja in napornega duševnega dela je uprav neobhodno potrebno domače zdravilo pristni „Moll-ov Seidlitz-prašek“, ker vpliva na prebavljenje trajno in uravnovalno ter ima olajševalen in topilen učinek. Škatljica velja 2 K. Po poštnem povzetji razpošilja to zdravilo vsak dan lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj na DUNAJI, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 3 8—4

Opozarjamo na današnji oglas »milo Diana« lekarnarja Erényi v Budapešti

Kašljajoče opozarjamo na inserat o Thymomel Scillae, preizkušenem izdelku, ki ga pogosto zapisujejo zdravniki.

Ob **odebelosti** in **protinu** ter njih zlih posledicah je zdravotvorni učinek prirodne **Franc-Jožefove** grenčice priznano brez primere, izborno pripravno za domače zdravljenje in po neprestani rabi jo bolniki radi uživajo in prenašajo kaj dobro. Za vsak dan zadošča pred zajtrkom vinska kupica pogrete grenčice.
695—1 a

Ugodni uspehi, ki so se s porabo praškega domačega mazila vedno dosezali, so mu zagotovili stalno mesto med doma rabljenimi in rabljivimi sredstvi. Tolažeče, hladeče in antiseptično svojstvo pripoznavajo pri vseh vrstah ranjenj, kar ima večkrat presenetljive uspehe in je pridobilo izdelovalcu B. Fragnerju, lekarnarju in c. in kr. dvornemu dobavitelju v Pragi najboljši glas po vsem svetu. Dobiva se tudi po tukajšnjih lekarnicah. — Glej inserat. c

---

Družabni napori pozimi, pojedine, plesovi, gledališča in koncerti so v bistvu vendar prav nevarni sovražniki zdravja. Ta resnica je tako stara, da je ni treba več dokazovati Čuditi se je samo lahkomiselnosti, s katero nastopajo proti tem nevarnostim. S plaščem ali ogrtačo mislijo ljudje, da se varujejo zadosti in se čudijo, ako se potem prehlade. Bolj važno je, da si silno občutljive sleznice vratu in sopil varujemo pred posledicami prahu, vročine in hipne ohladitve in kakor uči izkušnja delamo to uspešneje in prijetneje, ako v družbo, gledališče, itd. ne hodimo brez Fayevih pristnih sodenskih pastilj. Pastilje imajo dvojno prednost, ker se neopažno lahko rabijo in nikoli nd odreko.

Se dobi povsod!

Kalodont

neobhodno potrebno zobna Crème

vzdržuje zobe čiste, bele in zdrave.

Včeraj smo iskali vijolic

in smo se pošteno prehladili. Nismo hoteli v šolo, pa mati tega ni trpela. »Sedaj pred predmestnim izpitom ne boste ostajali iz šole«, je rekla. Dala je prinesti dve škatlici Fayevih pristnih sodenskih mineralnih pastilj, vsak otrok jih je dobil šestero v toplo mleko, drugo smo pa tako pocmakali. In danes zjutraj? Kakor bi pihnil smo bili sveži in zdravi. Fayeve pristne sodenice se dobivajo v vseh zadevnih trgovinah in lekarnicah za K 1·25.

Generalno zastopstvo za Avstro-Ogrsko:
W. Th. Guntzert, Dunaj IV/1, Grosse Neugasse 15. 125

Želodčne težave: glavobol, omotica, gorečica, zaprtost, motenje prebave, pomanjkanje slasti itd. izredno hitro izginejo, ako za kratek čas rabimo že mnogo let predobro preizkušene **Bradyjeve želodčne kapljice.** 3799—9

Bradyjeve želodčne kapljice prebavila mogočno vzbujajo, pospešujejo slast do jedi, preprečujejo prehudo tvoritev želodčne kisline, gorečico in škodljiva vnetja in so priznano izvrstno odvračalno sredstvo.

Izdelujejo se samo v lekarni **„Pri kralju Ogrskem", Dunaj I,** Fleischmarkt 1/426, kjer je **6 steklenic za 5 K** in 3 dvojne steklenice za K 4·50 franko brez vseh drugih stroškov. — Vsaka steklenica mora imeti podpis *C. Brady*

Proti zobobolu in gnilobi zob

izborno deluje dobro znana

antiseptična

Melusine ustna in zobna voda

ki utrdi dlesne in odstranjuje neprijetno sapo iz ust.
1 steklenica z navodom 1 K.

Bi gorodnemu gospodu **M. Levstiku,** lekarnarju v Ljubljani.

Vaša izborna Melusine ustna in zobna voda je najboljše sredstvo zoper zobobol, odstranjuje neprijetno sapo iz ust in je neprekosljiv pripomoček proti gnilobi zob, zato jo vsakemu najtopleje priporočam. Obenem pa prosim, pošljite še 3 steklenice Melus. ustne in zobne vode.

Dovolim, da to javno oznanite, ker je res hvale vredno.

Leopold Gangl, mestni tajnik.
Metlika, 24. aprila 1905.

Dež. lekarna Mil. Leustka

v Ljubljani; Resljeva cesta št. 1
poleg novozgrajenega Fran Jožefovega inbil. mostu. 20 11

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 13. marca 1909.

Termin.

Pšenica	za april 1909	za 50 kg	K 13·85
Pšenica	za oktober 1909	za 50 kg	K 11·44
Rž	za april „	za 50 kg	K 10·50
Koruza	za maj „	za 50 kg	K 7·70
Oves	za april „	za 50 kg	K 8·90

Efektiv.

5—10 vin, višje.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306·2. Srednji zračni tlak 736·0 mm.

Marca	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C°	Vetrovi	Nebo
12.	9. zv.	728·6	2·3	sl. jug	del obl.
13.	7. zj.	727·6	0·0	sl. svzhod	megla
„	2. pop.	725·6	7·9	sl. jzahod	del. obl.

Srednja včerajšnja temperatura 2·9°, norm. 3·0°. Padavina v 24 urah 0·0 mm.

✝

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem naznanjamo tužno vest, da je danes dne, 12. t. m ob 10 uri dopoldne po kratki mučni bolezni v 59 letu svoje starosti preminil g.

Mihael Černivec

c. kr. polic. agent v p.

Pogreb dragega rajnika bo v nedeljo, dne 14. t. m. ob 4 uri pop. iz dež. bolnišnice na pokopališče k Sv. Križu

V Ljubljani, 12. marca 1909.

1092 **Žalujoči ostali.**

Zahvala.

Za vse dokaze srčnega sočutja ob smrti našega ljubega, dobrega strica in svaka, preblagorodnega gospoda

Franca vit. Knobloch pl. Südfeld

c. kr. polkovnika v p.

dalje za številno udeležbo pri pogrebu in za lepe darovane vence se najiskreneje zahvaljujemo.

V Ljubljani, 12. marca 1909.

1101 **Žalujoči ostali.**

Teško prebavjenje

katar v želodcu, dyspepsije, pomanjkanje slasti do jedij, zgago itd., kakor tudi

katari v sapniku,

zaslizenje, kašelj, hripavost so one bolezni, pri katerih se

MATTONI GIESSHÜBLER

naravna alkalična kislina

po izrekih medicinskih avtoritet rabi z osobitim uspehom. 202—1

V Ljubljani se dobiva pri **Mihaelu Kastner-ju** in **Petru Lassnik-u** in v vseh lekarnah, večjih špecerijah, vinskih in delikatesnih trgovinah.

Dobro idoča

gostilna

se da v najem na Sv. Petra nasipu št. 37 v Ljubljani. 1040

Knjigovodja - korespondent

z večletno prakso v raznovrstnih večjih podjetjih, **želi premeniti službo.** 1084—1

Ponudbe pod **„knjigovodja V. M."** na uprav. „Slov. Naroda".

Kupi se večji prekop dobrega

kremenskega peska

(Quarzsand) **blizu Ljubljane.** 1068 1

Ponudbe naj se pošiljajo gosp. **dr. Renezeder, Dunaj IV., Technische Hochschule.**

Takoj in za stalno sprejmem

2 spretni šivilji

v modnem atelije **Jos. Šetinc-Borsin v Wolfovih ulicah štev. 5 v Ljubljani.** 1064—1

Izjava.

Podpisana Janez Jerman in Janez Porovnè izjaviva, da obžalujeva vse, kar sva slabega govorila o tvornici sodov v Šmarci in da o nji ne veva nič slabega. 1085

V Šmarci, dne 3. marca 1909.

Janez Jerman in **Janez Porovnè.**

Prodajam

vino v steklenicah

rebula . . . liter po 56 vin.
črno vino . „ „ 56 „

na Sv. Petra nasipu 37 v Ljubljani. 1061

Stanovanje

s 3 sobami, sobo za služkinjo in pripadki, **se odda za maj.**

Kje, pove upravništvo „Slovenskega Naroda". 1009—3

Izgubila se je v četrtek ob 7. zvečer v Prešernovih ulicah

psica jazbečarica

Ovratnik ima z imenom častnika, znamko **342** in torbo. 1103

Odda naj se v policijski straži. Darilo ni izključeno. Pred nakupom psa ali znamke se svari.

Lepo

stanovanje

obstoječe iz 4 sob, kuhinje in pritiklin, **se odda v Spodnji Šiški** v bližini drž. kolodvora **stranki brez otrok.**

Vpraša se v upravništvu „Slov. Naroda". 1094—1

Ceno češko posteljno perje!

5 kg novega skubljenega K 9·60, boljega K 12·—, K 12·—, belega, jako mehkega skubljenega K 18·—, K 24·—, snežno belega, mehkega, skubljenega K 30·—, K 36·—. Pošilja se franko proti povzetju. Tudi se zamenja ali nazaj vzame proti povrnitvi poštnih stroškov.

Benedikt Sachsel, Lobes 35.
pri **Plznu na Češkem.** 897 3

Naznanilo prodaje.

Radi nameravane izselitve v Ameriko **prodam takoj**

posestvo z gostilno

v Žužemberku št. 7

pripravno za izvrševanje **mesarske obrti** na dobrem prostoru in v prav dobrem stanju proti takojšnjemu plačilu ali po dogovoru.

Ponudbe naj se pošiljajo na naslov: **Josip Rojc,** posestnik in gostilničar **v Žužemberku.** 948—5

Pozor! Pozor! Pozor! Pozor!

Krasne

BLUZE

359 0

največja izbera **v svili** in drugem :-: modnem blagu tudi po meri. :-:

Vsakovrstna krila, perilo

in otročja oblekce

priporoča po **najnižjih cenah**

M. KRISTOFIČ
por. Bučar
STARI TRG št. 28.

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem.

se priporoča v izdelovanje **vsakovrstnih pušek** za lovce in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi **predeluje** stare samokresnice, sprejema vsakovrstna **popravila,** ter jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskuševalnici in od mene preizkušene. — **Ilustrovani cenik zastonj.**
662 10

Seydlin

Najbolje za zobe

Lepa

meblirana soba

se odda na Francovem nabrežju štev. 5 1100—1

Fino milo

(odpadek) 14 različnih vonjev: vijolica, rože, seno, špajk itd. kilo po (12—14 kosov) K 1·80. Poštnina 90 h. 5 kg. brutto 9 K po povzetju. **Maatz, Dunaj, IX., Alserstr. 6.** 1102 1

Proda se dobro ohranjeno

kolo.

Naslov v upravništvu „Slovenskega Naroda". 1089

Fotografski učenec

se takoj sprejme pod ugodnimi pogoji. Obiskovalci realke ali gimnazije imajo prednost.

Poizve se pri **fotografu L. Krema na Sv. Petra cesti 27.** 1086

Lokomobil

za 14 konjskih sil, malo rabljen, **se proda** radi povečanja obrti. Pripraven je za kurjavo z žaganjem in ostane do konca aprila v obratu, kjer se vsak čas lahko vidi pri **Jos. Oberstar v Sodražici.** 1 99—1

V notarsko pisarno v Postojni

se sprejme

proti primerni plači v **zemljeknjižnih stvareh** izvežban vesten

pisar.

Vstop takoj. 1031—2

Suhe gobe,

surovo maslo, jajca

kupuje in prosi ponudb

Tomáš Chaloupka,
Světec u Biliny. 1083 1

Sprejme se

potnik

proti fiksni plači, dijetam in proviziji. Prednost imajo v potovanju izvežbani. Nastop takoj ali po dogovoru.

Ponudbe na „Prvo jugoslovansko skladišče" **Jesih & drug, Glince-Ljubljana.** 1099—1

Konces. posredovalni

zavod za službe

Gradišče št. 10, I. nadstr.

priporoča p. t. gospem in gospodinjam v Ljubljani kakor na deželi vestne in zveste služkinje z dolgoletnimi izpričevali. Istotako obvešča vljudno vsem služkinjam, da jim dobi v najkrajšem času dobro in stalno službo. 1059 1

Naprave za dolganje vode

za visokoležeča mesta, kmetiška selišča, vile, graščine, vlastelin stva, gradove, tvornice, parke in vrtne naprave. Inštalacija kompletnih naprav, vštevši kopališča, hišne napeljave, klozete, fontene, samodelne napajalnike za živino, ognjegasne naprave itd gradi največja slovanska firma monarhije

Anton Kunz
c. in kr. dvorni dobavitelj
Hranice, Morava.

697 Prospekti gratis in franko 5

Še nekaj 593 16

vinskih sodov

iz hrastovega in kostanjevega lesa, prav dobro vzdržanih in močnih v obsegu 150, 600, 700, 800, 900, 1400, 1500, 1600 do 5000 **odda po primerni ceni** tvrdka

M. Rosner in drug

veležganjarna sadja v Ljubljani poleg Kozlerjeve pivovarne.

Kompanjona

z 2000 K išče izurjen **izdelovalec likerjev,** vsakovrstnega **žganja** in **pelinkovca** (Vermouth). — Sprejme tudi **primerno službo.**

Naslov pove upravništvo „Slov. Naroda". 1062—1

Išče se

mesarski pomočnik

kot **kompanjon** v večje mesto na **Štajersko.** 1041—1

Vpraša se naj v upravništvu „Slov. Naroda".

Kontoristinja

zmožna slovenskega in nemškega jezika, stenografije in strojepisja, išče primerne službe. Ponudbe pod **„Kontoristinja"** na upravništvo „Slovenskega Naroda". 1008—1

Travniško mrvo, deteljo lucerno in slamo

sprešano v bale po 10 000 kg priporoča **Rihard Ried, Burgau na Bavarskem.** 1046 2

Steklena stena

približno 6 m dolga in 3 m visoka, **z blagajniško lino** in **vhodom,** se zaradi pomanjkanja prostora **takoj proda.** 1035 2

Natančnejša pojasnila **na Bregu št. 20, I. nadstropje v Ljubljani.**

Dobro izurjena

prodajalka

za modno trgovino v Ljubljani se sprejme z 10. majem.

Ponudbe **do 15. aprila,** pod **„Poštenost"** na upravništvo „Slovenskega Naroda". 1091 1

Dam v najem ali prodam

100 ali 200 po 1600 □ sežnjev zemljišča za pšenico itd., v zdravem kraju blizu Zagreba na Hrvaškem na 3 do 6 let. Najemnina od 150 oralov 2250 gld. Gospodarske zgradbe v dobrem stanju. Ker je parna mlekarna v bližini ter mlekarstvo vrlo dobro uspeva si lahko najemnik več iztrži za mleko, nego znaša vsa najemnina, dočim vse drugo preostane za njega. Nastopi lahko takoj. — Ponudbe od dobrih, marljivih gospodarjev prejema **V. Krejčik,** vlastelin, **Pogančec, pošta Vrbovec na Hrvaškem.** 1047—3

Uradno dovoljena, že 15 let obstoječa najstarejša ljubljanska

posredovalnica stanovanj in služeb

G. FLUX

Gosposke ulice št 6 1073

priporoča in namešča le boljše

službe iskajoče vsake vrste

kakor **privatno, trgovinsko in gostilniško osobje za Ljubljano in zunaj.**

Potnina tukaj.

Vestna in kolikor možno hitra postrežba zagotovljena.

Zunanjim dopisom je priložiti znamko za odgovor.

Prosi se za natančni naslov.

Za dušljivi kašelj

in druge vrste oslovskega kašlja pri otrokih in odraslih se po zdravniških poročilih dobro obnaša kot dragocen in učikovit izdelek 9

Thymomel Scillae.

Prosim, vprašajte zdravnika.

Steklenica **2·20 K,** po pošti frako, če se pošlje denar naprej **2·90 K.** 3 stekl., če se pošlje denar naprej **7 K.** 10 steklenic, če se pošlje denar naprej **20 K.**

Izdelovanje in glavna zaloga

B. FRAGNERJEVA LEKARNA

8539 c. in kr. dvorni dobavitelj. 23

Praga III., štev. 203.

Dobiva se po skoro vseh lekarnah.

Paziti na ime izdelka, izdelovalca in varstveno znamko.

Sistem z uvoznicami v Avstro-Ogrski.

Dopis, ki se s to tvarino peča in ki je najprvo izšel v listu „Pester Lloyd“ z dne 28 februarja t. l., najbrže ni niti mlinske industrijalce, niti poljedelce Cislajtanije zadovoljil.

Sistem z uvoznicami ali pa mlevski promet, naj se že ta nestvor imenuje kakor se ga hoče, mora se tako dolgo energično zavrniti, dokler se med avstrijskimi in ogrskimi mlini ne doseže sporazumljenje glede kontingentiranja translajtanskega izvoza pšeničnih mok v naša naravna tržišča.

Tiho hočem preiti, jeli je zadnja gonja cen v Budimpešti izvirala iz narodno-gospodarske potrebe, ali pa je bila le izvor igralne družbe, katero država mirno trpi, le eno stoji trdno, da imamo zbog nerazmeroma visokim pšeničnim cenam in pa proti vsakemu pričakovanju razmeroma dosti večje neprilike z oddajo spodnjih številk, nego drugih vrst pšenične moke. Dasiravno bi se moralo pred uveljavljenjem zadnjih trgovinskih pogodb (1. marca 1906) in pa pred odstranitvijo mlevskega prometa dosti letopisov preobrniti, da bi se našlo današnji analogično konstelacijo cen, veljalo je že pri pšenični ceni približno 10 K za kg kot nespremenljivo dejstvo, da se konzum bolj zanima za srednje in še več za spodnje pšenične moke nego pa za fine vrste.

Ne glede na tovrstne prodajne perijode imeli so avstrijski mlini za časa mlevskega prometa vedno pravcate težkoče radi oddaje srednjih in temnih pšeničnih mok, ker se te v vnanje dežele sploh niso odpošiljale in bi se danes tudi ne prodajale.

To dejstvo samo popolnoma zadostuje v pojasnjenje avstrijski vladi, da bi se ona s svojim podpisom na kaki taki odredbi, ki bi dovoljevala sistem z uvoznicami po volji budimpeštanskih mlinov, na mrtvaškem listu avstrijske mlinske industrije predstavljala kot „žalujoči ostali“. Ali je sploh misliti na to, da bi se mogli avstrijski mlini, ki ne leže ob kaki ugodni vodni cesti, z uporabo sistema z uvoznicami udeleževati pametnega izvoza pšeničnih mok?

Kolikor se morem spominjati, predlagalo se je pri zadnjem zasedanju državnega železniškega sveta, da naj se natanko dožene, kateri železniški in pomorski vozninski stavki se pri ogrskih izvozih pšeničnih mok na Angleško itd. uporabljajo, ker je javna tajnost, da se za ogrski prekomorski promet preko Reke (tarif z dne 1. januarja 1907) sestavljeni vozninski stavki v zelo veliko relacijah (tako na vzhodu, kakor na zahodu Jadranskega morja, za italijanske, španske, portugalske, francoske, belgijske, nizozemske, angleške in severoafrikanske luke) vsled znatnih refakcij močno znižajo in bi bili ogrski mlini — celo v slučaju, da se avstrijskim mlinom na avstro-ogrskih tleh dovoli popolnoma enake vozninske stavke — tako dolgo na boljšem, dokler bi se avstrijski vladi ne posrečilo, tudi na morju popolno pariteto doseči.

Članek v „Pester Lloyd“ pisan je v tako trdnem zaupanju, da bi se uveljavljanje sistema z uvoznicami moralo že za prihodnje dni pričakovati, te veliko rešilno delo naj ne bi ubogi mlinski industriji in kmetijstvu donašalo le blagoslov, marveč naj postane to celo mirovna piščal, ki naj odpodi z vojsko grozeče oblake.

Kraljeva ogrska vlada je že stopila z interesenti v dogovor, avstrijska še ne in, kar je komaj pričakovati, da bi bili udeleženi krogi postavljeni pred fait accompli, bode vendar še precej vode poteklo, predno se bode ta pobožna želja uresničila.

Ako pa bi avstrijski vladi kdaj prišlo na misel, da bi brez uvodoma označenega kontingentiranja po množini in vrstah, dalje brez popolne vozninske paritete na morju in na suhem, pritrdila že tako pogosto pretresani upeljavi nemškega sistema z uvoznicami, potem bodo morali naši kmetovalci svojo pšenico tje prodajati, kamor teče Donava, kajti dolgo ne bi potem imeli avstrijskih mlinarjev za svoje odjemalce. Da, celo češki poljedelci bodo raje videli, ako bode sem ali tja nastopila mogočnost za uvoz nemške pšenice, kakor pa, da bi pozneje morali svoje blago prodajati Ogrom. Sploh je pa jako veliko vprašanje, ali ima pri teh visokih cenah producent več koristi, ali pa gospodje v Budimpešti, ki z mrazom ravno tako razpolagajo, kakor z južnim vremenom, s sušo ravno tako, kakor z mokroto in z vojsko istotako, kakor z mirom; glavna stvar je, če jim žetev dobro izpade, pa narod lahko glad trpi.

F. K.

Po svetu.

* **Čez milijardo** sodno shranjenega denarja imamo glasom sodno statističnih objav v Avstriji. Število vložkov znaša 433.349, kateri reprezentirajo svoto eno miljardo in 78 miljonov kron. Od te vsote tvori polovico milijarde Zg. in Šp. Avstrijsko, alpske dežele 236 mil., sudetske 232 mil., karpatske 65 mil. in kraške 45 mil. kron.

* **Rodbinska usoda.** Bogata, plemenitaška ruska rodbina Vereščagin, katere člani so se odlikovali v umetnosti kakor tudi v visokih vojaških in političnih dostojanstvih, je končala jako tragično. — Znani sloviti slikar Vasilij Verščagin je utonil med rusko-japonsko vojsko na admiralski ladji „Petropavlovsk“ — drugi brat je podlegel opeklinam, katere je dobil v železničnem vozu, ko je padla med vožnjo na spečega petrolejska svetilka, — tretji je bil ubit pri naskoku na Plevno, četrti je umrl v blaznici in peti Aleksander se je pred kratkim vsled žalostnih rodbinskih razmer ustrelil. — Njih mati in sestra pa ste umrli v bolnici za operacijami.

* **„Varuh kraljev“** se je imenoval glasoviti detektiv M. Paoli v Parizu, kateri je imel nalogo skrbeti za varnost tujih vladarjev in knezov, kateri so prišli v Pariz. — Ta velezaslužni mož je šel po dolgoletnem napornem in nevarnem delu v pokoj. — Da njegovo delo ni bilo lahko, je razumljivo, ker ne le oficijalno, marveč tudi „incognito“ obiskujejo vladarji in knezi veselo in zabav polno mesto Pariz. Znan je bil v najvišjih krogih in vladarjem ljub prijatelj in zaščitnik. — Marsikaj zanimivega, o čemer se svetu ne sanja, bi lahko povedal, toda on molči. — Povodom prestopa v pokoj je dobil mož visoka odlikovanja, sosebno od kraljice Viktorije, ruskega carja ter laškega, španskega in grškega kralja. — Poseben ljubljenec pa je bil angleškega kralja Edvarda.

* **Napad na zrakoplov.** Trije kmečki fantje so ujeli vrv nad Homburgom na Bavarskem letečega zrakoplova, ter zapretili zrakoplovcem, da jih potegnejo na tla in nabijejo, če se ne odkupijo z večjim denarnim zneskom. — Ti pa so prerezali vrv, vsled česar se je zrakoplov s silno hitrostjo dvignil, in je postal položaj zrakoplovcev jako nevaren. — Vendar se jim je posrečilo drugi dan v bližini Friedberga v Hessenu spustiti se srečno na tla. Napadalce so ovadili sodišču, katero jih je zaprlo. — Ali je to tudi svabski „Herrenvolk“.

* **Električni morilni stol v Ameriki.** Profesor dr. E A. Spitzka, kateri je proučeval v Ameriki moritev hudodelcev s pomočjo elektrike, je napisal o tem jako zanimivo knjižico. Prisostoval je 31 usmrčenjem ter raztelesil 25 zločincev, umorjenih na električnem stolu. Naprava obstoja iz dynamo-stroja za 2000 voltov in smrtnega stola z močnimi obvezami za glavo, roke in noge, s katerimi se zločinec priveže. Nato se mu pritrdi prva mokra elektroda na glavo, druga pa na stegna, na kar se spusti tok in sicer za prvih 5—6 sekund 1800 voltov. Za pol minute se tok zmanjšuje, da pride do 300 voltov, ter pomalo zopet zvišuje do zadnje izmere 2000 voltov, tako da je šlo tekom ene minute 6—8 amperov skozi telo. — Smrt je, kakor zagotavlja profesor, nenadna in brez bolečin. Telo popolnoma otrpne in se opaža le malenkostno prsno premikanje, toda samo pri prvem električnem pretoku. — Temperatura telesa se zviša na 120 do 129·5° Fahrenheita v prvih 20 sekundah, nato odnehuje in v kratkem telo omrzne. Pri raztelesenju umorjenih je opažal, da je bilo srce krčevito stisnjeno, sosebno na levem koncu, pljuča brez krvi, telesna kri pa razredčena in rjava. Najbolj so poškodovane modre žile dovodnice, ki dovajajo slabo kri v pljuča, kjer se z vdihanim kisikom izčisti. Na ovoju kakor v možganih samih je opažal popolno brezkrvnost rdečih odvodnic in polnokrvnost modrih dovodnic ter močno kapilarno okrvavljenje. Usmrtitev traja eno minuto, vštevši tudi privezavanje zločinca na stol. — Raziskalec je prisostoval tudi raznim usmrčenjem druge vrste, kakor obešanju, obglavljenju itd., in je dokazal, da je skoraj v vsakem slučaju delovalo srce še najmanj 13 minut, kar kaže na najbolj hitro usmrčenje z elektriko, katero je poleg tega tudi, če se sme pri tem o humaniteti sploh govoriti, najbolj humanno, moderno, varno in brez tistih srednjeveških prediger, meča, vislic itd. in krvavega konca, ki ubija in uničuje blažilne čute gledalcev. — Amerika nam je nudila sicer že mnogo izvrstnih naprav, in priznamo ji radi, da je dosegla tudi v tem oziru prvenstvo, ter premagala Guillotino, vendar želimo, da se ne bi v tem oziru v Evropi napredovalo, marveč se ta barbarska navada, bodisi da se skuša z umetnimi napravami še tako ublažiti, raje popolnoma odpravi. Bil bi to pač lepši napredek.

Slovenci zbirajte za žrtve!

11

Ključavničarstvo
Ig. Faschinga vdova
Poljanski nasip štev. 8.
Reichova hiša.
Izvrstno in solidno delo.
Cene zmerne. Popravila se : : točno izvršujejo. : :

Največja zaloga navadnih do najfinejših
otroških vozičkov
in navadne do najfinejše

žime
M. Pakič
v Ljubljani.
Neznanim naročnikom se pošilja s povzetjem.

Jos. Rojina
krojač prve vrste
Šelenburgove ulice št. 5
nasproti glavne pošte
konkurira z največjimi tvrdkami glede **finega kroja** in elegantne izvršitve.
Tvorniška zaloga najf. angl. in franc. specijalitet blaga.
Zavod za uniformiranje.

Svoji k svojim!

Ciril-Metodove drože

Te **žitne drože,** izborne po kakovosti, se priporočajo gospodom pekom, trgovcem in slav. občinstvu. Prodaja jih
v korist Ciril-Metodovi družbi
po nizkih cenah samo

Maks Zaloker
v Ljubljani
v lastni hiši
Kladezne ulice št. 17 in Rečne ulice št. 5.
V korist Ciril-Metodovi družbi!

Odlikovana
Prva kr. tvornica klavirjev
Ljubljana
Miklošičeve ulice 5 Blizu Gradišča
Rudolf A. Warbinek
Jamtvso 6 let. Eksport v vse dežele.
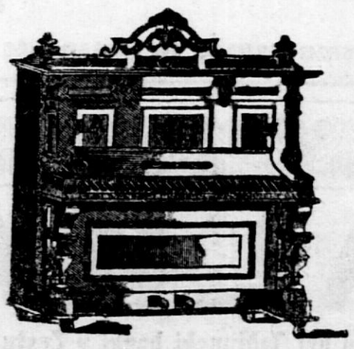
Priporoča svoje prve vrste, za vsa podnebja solidno narejene **pianine, klavirje** in **harmonije** tudi **samoigralne**
za gotov denar, na delna odplačila ali naposodo.
Poprave in uglaševanja se izvršujejo točno in računijo najceneje. 1706 1
Največja tvornica na Avstrijo jugu.

Stavbni klepar
dobro izurjen tudi v galanteriji, **se išče** za boljši okraj Ljubljane na dober trajen zaslužek. Poslovodje boljših tvrdk imajo prednost. 984—2
Kje, pove uprav. „Slov. Naroda“.

Puške:
Lancaster od . . K 26·—
Flobert „ . . „ 8·—
Pištole „ . . „ 2·—
Samokresi „ . . „ 5·—
naprej. Poprave ceno. Ilustrovan cenovnik franko. **F. Dušek, Opočno 76** ob državni železnici, **Češko.** 3615—23

Triumph-štedilna ognjišča

za gospodinjstva, ekonomije i. t. dr. v vsakoršni izpeljavi. Že 30 let so najbolje priznana. Priznana tudi kot najboljši in najgrpežnejši izdelek. Največja prihranitev goriva. **Specijaliteta: Štedilna ognjišča za hotele, gostilne, restavracije, kavarne** i. dr. Ceniki in proračuni na razpolago. Glavni katalog franko proti dopošlani znamki. 2241 38
Tovarna za štedilna ognjišča „Triumph“
S. Goldschmidt & sin
Wels 18 Gornje Avstrijsko

Ugodna prilika
Havlíčkova tkanina
1 kos 16 m dolg, 82 cm širok za **K 10·50** izborne kakovosti.
dalje **RJUHE**
6 kosov brez šva, obrob. 140x180 cm vel. za **K 13·20** bele ali z rdeč ali modro progo priporoča in dokler bo kaj zaloge po povzetju pošilja
V. J. Havlíček a brat v Poděbradech
Ob naročitvi 2 kosov „Havlíčkove tkanine“ ali 1 kosa tkanine in 6 rjuh poštnine prosto.
Naročite takoj!

V Ameriko in Kanado
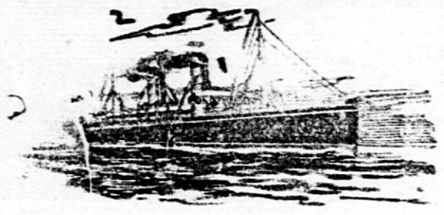
pripravna, cenena in zanesljiva prevaža
Cunard Line.
Odhod iz domačega pristanišča Trsta:
Slavonija, 17. marca 1909.
Ultonia, 30. marca 1909.
Pannonia, 13. aprila 1909.
Iz Liverpoola: 18—11
Lusitania (največji in najlepši parnik sveta) **dne 20. marca, 17. aprila, 8. in 29. maja 1909.**
Mauretania dne 3. in 24. aprila in 15. maja 1909.
Pojasnila in vozne karte pri
Andr. Odlasek
v LJUBLJANI, Slomškove ulice štev. 25,
poleg cerkve Srca Jezusovega.

Revmatizem, protin nevralgije in ozebline
so pogosto vzrok neznosnim bolečinam Za njih pomirjenje in ublažitev, za oplahnitev opeklin in obnovitev premičnosti členkov in odstranitev gnojenja presenetljivo učinkuje
Contrheuman
Besedna znamka za mentolosalicilizirani kostanjev izvleček.
za vdrgnenje, masiranje ali v obkladkih. Lonček 1 krono.
Denar naj se pošlje naprej, nakar pošljemo franko: 3540 12
za K 1·50 . . . 1 lonček
za „ 5·— . . . 5 lončkov
za „ 9·— . . . 10 „
Izdelovanje in glavna zaloga
B. Fragnerja lekarna
c. kr. dv. dobav., **Praga III., št. 203.**
Pazite na ime izdelka in izdelovalca.
Zaloge po lekarnah

Na revmatizmu in na pretinu trpečim rad brezplačno pismeno sporočim, kako sem popolnoma ozdravel od svojega trdovratnega mukepolnega trpljenja. 2397 19
Karel Bader, Monakovo,
Kurfürstenstrasse 40 a.

2 trgovska sotrudnika
vojaščine prosta, manufakturne stroke, **1 grosist,** ki bi imel veselje za potovanje in **1 detajlist** — **dobita takoj stalno službo.** 946—4
Ponudbe pod **„sotrudnik“, Ljubljana, poste restante, poštni predal št. 46.**

Češko posteljno perje najceneje!

5 kg novega, dobro puljenega **K 9·60,** boljšega **K 12·** ; **5 kg** belega, mehkega kakor puh, puljenega **K 18.—,** boljšega **K 24·—; 5 kg** snežnobelega kakor puh mehkega **K 30·—,** boljšega **K 36·** ; **5 kg** najfinejšega graščinskega puljenega **K 48·—; 5 kg** snežnobelega, kakor puh mehkega, nepuljenega **K 24·—, K 30·—,** najboljšega **K 36·—.** Puh (beli kosmiči) silno izdatne polnitve pol kg **K 3·60, 4·80, 5·40, 6·—.**
Razpošiljanje **franko** po povzetju. Zamena proti povrnitvi poštnine dovoljena.
D. Schnurmacher
razpošiljalna trgovina za posteljno perje.
Taus, 265, Češko. 257—5

Vinko Majdič
valjčni mlin v Kranju
(Kranjsko)
Največja proizvajanja priznano najboljih pšeničnih mok in krmnih izdelkov, ki izvirajo iz najbolj izbranih pšeničnih vrst. Proizvodi vzamejo jako veliko vode v se in dado kvantitativno nedosegljiv pridelek, kar je zlasti za gospode pekovske mojstre neprecenljive vrednosti. 3939 19
Zastopstva in zaloge:
V Ljubljani, Podgradu, Trnovem, Kočevju, Trstu, Gorici, Celovcu, Beljaku, Bolcanu, Inomostu, Tridentu, Zadru, Spljetu, Ercegnovem, Kotoru, Sarajevu in Pulju.
Brzojavi: **Valjčni mlin, Kranj.**

Stock Cognac Medicinal
Pristni vinski destilat v uradno plombiranih steklenicah.
Camis & Stock
Barkovlje.
Edina parna žgalnica konjaka pod državno kontrolo. 3819 21

Naznanjam slav. občinstvu, da
prodajam
namizna vina
po najnižjih cenah.

Belo Vis (Lisa) .	½ l	28 h
Črno „ „ . .	„	28 „
Istrsko	„	32 „
Rebula	„	32 „
Rizling goriški .	„	36 „
Muškatelec . . .	„	40 „
Dolenjec . . .	„	40 „
Marsala . . .	„	80 „
Pelinkovec (Vermouth)		80 „

Od 25 litrov naprej znižane cene.
Jamči se za samo pristno vino.
Za mnogobrojni obisk se priporoča
Leonardo Galante
gostilničar pri „Panju“, Vegove ulice.
Dobi se tudi **tusemsko in inozemsko vino v steklenicah** po najnižjih cenah.
Prodaja pristnega vinskega kisa. 1034—2

MOTORNI VOZOVI! Zahtevajte prospekte od Douglas Robinson, Gradec, Neuthorgasse 55/6. Delavnica za popravila.

Nedosežna pomada za lase
ali **lasna voda** za dosego krepke rasti las in brade; v kratkem času presenetljiv uspeh Cena K 2 in K 3 po povzetju pošilja gospa **Käthe Menzel, Dunaj, VII** Mariahilferstr. 120, II. nadstr. vrata 52—9.

Razpošilja

fine izdelke:

fine kranjske klobase, velike komad K —·40
„ „ „ majhne 11 kom. „ 2·—
„ gnjati (šunke) kakor praške kg „ 2·—
„ salame iz gnjati . . . . kg „ 2·40

Vse proti povzetju od 5 kilogramov naprej razpošilja ter se priporoča

M. Modic
955—3 **Šiška Ljubljana.**

817—7
Priporoča se

hotel „pri Maliču“

(nasproti glavne pošte).

Lepe sobe za tujce
od 1 K 20 h naprej.
Odda se tudi
več mesečnih sob
po nizki ceni.

Zlat rudnik za vsakega gostilničarja, kavarnarja in lastnika so naši novi

PIANO-ORCHESTRIONI

z godbo na lok, zvonilom, mandolino in ksilofonom

::: Znamka Tion-T on. ::: Prva odlikovanja. :::

:: Cenik brezplačno in poštnine prosto. ::

s težo da se zamorejo postaviti povsodi. Krasna godba in strokovnjaška izvršba jamčita za gotov dobiček Električno-pnevmatični orchesrrioni. Električni klavirji z mandolino, ksilofonom in godbo. na lok Govorila z zvokim odmevom za gostilničarje in zasebnike.

Tovarna internacijonalnih Piano-orkestrov
F. MACHINEK & Söhne
Dunaj XVII. S. N. Ortliebgasse št. 5.

Zaloga pri
Josipu Drollu v Ljubljani,
Sodnijske ulice. 599—3

Predstave ob delavnikih:
ob 4., 5., 6., 7. in 8. uri
Ob nedeljah in praznikih:
ob 10. in 11. uri dopoldne in ob 3., 4., 5., 6., 7., 8. in 9. uri popoldne.
Vsako soboto in sredo nov program
Slike se dobivajo samo iz prve svetovne pariške tvornice **Pathé Frères.**

— **Prvi** —

Kinematograf Pathé

proj „EDISON“
Dunajska cesta, nasproti kavarne „Evropa“.

Cene prostorom:
I. prostor **60** vin., II. prostor **40** vin.: I. prostor otroci **40** vin., II. prostor otroci in vojaki do narednika **20** vin.
Vsak četrtek in soboto
od 3. do 6. ure predstave za učence po znižani ceni. I. prostor **20** vin. II. prostor **10** vin. 1037

---

2 soda za vino

po okoli 17 hektolitrov in nekaj **mecesnovih plohov** ima naprodaj
FRANC CVEK 995—3
M:ste pri Ljubljani.

Parotovarna za milo, surovi margarin, kristalno sodo in stearinske sveče

IGNAC FOCK v Kranju

255—9
priporoča:
milo v prid družbi sv. Cirila in Metoda z znamko: 20. IX. 1908 in blagovestnikov
nadalje vse druge vrste mila, **kristalno sodo, stearinske sveče** znamki „Elektra“ in „Solnce“, **toaletno milo** ter vse druge pralne snovi.
Čast in ponos vsake gospodinje zahteva, da rabi odslej le Ciril-Metod. milo z gorenjo znamko.

Otvoritev trgovine.

Dovoljujem si slavnem občinstvu vljudno naznaniti, da sem **z današnjim dnem otvorila**
v Prešernovih ulicah v hiši Mestne hranilnice
svoj

modni salon za dame

(prej trgovina J. S. Benedikt).

Založila sem se z najizbornejšim blagom te stroke in prosim slavno občinstvo blagohotnega mnogobrojnega poseta z zagotovilom, da bom v vsakem oziru vsem p. n. cenjenim svojim odjemalcem kar najbolje postregla.

Opozarjam tudi že sedaj, da bom vsestransko založena z vsemi potrebščinami za bližajočo se **spomladansko in poletno sezono** ter da pridejo v kratkem **izbrano lepi modeli.**

1017—2 **M. Sedej-Strnad.**

ZELO TRPEŽNO POKROVNO SREDSTVO NA VREMENSKI STRANI JE

Glavno zastopstvo za južne dežele:

V. JANACH in DRUG, Trst.

Vprašanja na založnika **Teodorja Korna,** krovca in kleparskega mojstra v Ljubljani, kjer se izdelujejo strelovodi, kleparska in krovska dela iz različnega blaga. 1844 21

Razpošiljam kolesa

za štiri tedne na poskušnjo in vpogled proti povzetju. Posamezni deli koles čudovito poceni in dobri.
Ilustrovani cenovniki poštnine prosto.

Franc Dušek
tvornica koles, Opočno št. 80, ob drž. železnici Češko. 422—8

Nedosežno
Najnovejša ameriška iznajdba
Higijensko gumasto blago za moške. Porabno na leta. Patent. K 4·60.
Čez 2 miljona kosov prodanih v kratkem času.
Higijensko gumasto blago za ženske. (Varstvo žensk.) Priporočili najprvi zdravniški strokovnjaki, porabno na leta. **K 2·60.**
Kdor pošlje denar naprej (tudi pismene znamke) mu pošlje diskretno in poštnine prosto, sicer 50 vin. več, edina prodaja
H. AUER, tvornice za gumasto blago.
Dunaj IX/2, Nussdorferstr. 3—6.
4968 76

Superfosfati

rudninski in živalski, najbolj preizkušena, najzanesljivejša in najcenejša fosforokisla gnojila za vse 127 11
vrste zemlje.
Vsebina strogo zajamčena.
Jamčeno najhitrejši učinek, najvišji donosi
Neutrpljivo za spomladnjo setev.
Dalje **amonijakove, kalijeve** in **solitarjeve superfosfate**
dobavljajo vse tvornice umetnih gnojil, trgovci, kmetijske zadruge in društva.
Pisarna Praga, Příkopy 17.

SVETOVNOSLAVNI 481—7

FERNET-BRANCA

tvrdke **FRATELLI BRANCA v MILANU**
EDINE IN IZKLJUČNE LASTNICE TAJNOSTI O PRIPRAVLJANJU
JE NAJUSPEŠNEJŠA ŽELODČNA GRENČICA NA SVETU!
Neutrpljiva v vsaki družini! Dobiva se v Ljubljani pri: J. Buzzolinlju; Anton Staculu; slaščičarni Jak. Zalaznika.

Ponudimo vsako poljubno množino:

Zarezane strešnike (prve vrste)

(za privezati in pribiti na late, torej popolnoma varno proti nevihti).

zidarsko strojno opeko, Portland-cement, peči, štedilnike, šamotne plošče za tlakanje cerkva, hodnikov i. t. d.

F. P. VIDIC & Komp. Ljubljana.

Na zahtevo pošljemo vzorce in prospekte takoj brezplačno. 805—5

980—2

Spedicijska in komisijska družba

BALKAN

d. z o. j. v Trstu, Riva Grumula 14

Telef. 21-60. Žiro-račun pri Jadranski banki v Trstu. Brzojavi: Balkansped.

sprejema v svoja dobro urejena skladišča vsakovrstno blago in daje nanje predujme pod najpovoljnejšimi pogoji, dajo carinska posojila in ocarinjuje blago, preskrbuje prodajo blaga ter posreduje kupovanje in prodajo vsakovrstnega blaga po nalogu in na račun svojih odjemalcev najkulantneje.

Preskrbuje vsakovrstne pošiljatve na vse kraje hitro in točno, obavlja vse reklamacije in daje vsakovrstna strokovna pojasnila in navodila takoj in brezplačno.

Langen & Wolf, Dunaj X., Laxenburgerstrasse 53.

Specialna tvornica za gorilne motorje.

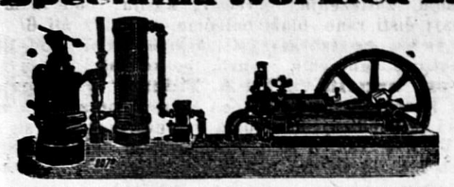

Svetovnoslavni zaradi preproste in solidne sestave.

Vsa pojasnila in cenike daje brezplačno tvrdka

D. S Fakin kot zastopnica za Kranjsko
Ljubljana, Poljanska cesta št. 67. telef. 73.

Originalni motorji „Otto“

v zvezi b718 22

z napravo za sesalni plin

za kurjenje z rjavim premogom, fužinskim ali plinovim koksom, kaumasitom ali ogljem.

Gospodarsko najboljši primerna obratna moč novega časa!

Originalni motorji „Otto“ za svetilni plin, bencin, benzol, petrolin, karbonol.

A. Kunst

Ljubljana
Židovske ulice 4.

Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero.

Vsakršna naročila se izvršujejo točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamujejo. — Pri zunanjih naročilih naj se blagovoli vzorce vposlati. 11

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priporoča svoj priposnano izvrsten **Portland-cement** v vedno ednakomerni, (vse od avstrijskega društva inžinirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in odporne trdote **daleč nadkriljujoči** dobroti kakor tudi svoje priznano izvrstno **apno.**

Priporočila in spričevala 706—5

raznih uradov in najslovitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad:

Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

Hčerka iznajditeljice.

Gospodje in dame,

ki polagajo važnost na lepe lase in krasno brado, naj ne pozabijo kar takoj rabiti mojo obl. var.

Ella, pomado za rast las in brade

Učinkuje že po kratki rabi pri starih in mladih, gospodih in damah enako hitro, pri gospodih, ako je še kaj korenin hitro poženo lepi lasje in brada Prhljaj se izgubi in izpadanje las poneha že po kratki rabi, jako lajša to tudi česanje, ker so lasje polni in radi stoje Na razpolago je za vsakogar premnogo izpričeval, ki dokazujejo dobroto in neškodljivost moje pomade Ella. Naj torej ne zamudi nihče, napraviti en poiskus, ker je to najboljši in najneškodljivejši izdelek. Dobiva se pri iznajditeljici gospe

Kamili Mitzky Maribor, Štajersko, Goethejeva cesta št. 2/h.

Naročila samo po povzetju ali ako se pošlje denar naprej. 480 4
Lonček stane 2 K in 3 K 50 h, 3 lončki stanejo 5 K in 8 K 50 h.

Slovenski optični zavod v Ljubljani.

Fr. P. Zajec

optik, urar in trgovec z zlatnino in srebrnino.

Stari trg 26.

Popravila se izvršujejo točno in ceno

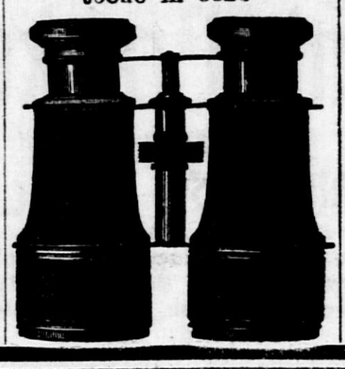

Slovenski optični zavod v Ljubljani.

Izvolite pisati po vzorce!

V. J. Havlíček in brat v Poděbradech

izvozna trgovina platnenega in modnega blaga priporoča preizkušeno in po kakovosti dobro znano 776—4

modno blago volneno in pralno, damsko in moško, platno, damaste, namizne prte, brisače.

Samo pri nas pristno **Zefirji** za srajce obleke itd.

Opreme za neveste po nizkih stalnih cenah.

Mnogo pohvalnih pisem. Naročbe preko 15 K poštnine prosto. Omot s 40 metri pralnih ostankov, okusno razdeljenih, za 18 K po povzetju franko.

Slovenci, pozor!

pri nakupovanju vencev!

Fr. Iglič

Ljubljana, Mestni trg 11

priporoča največjo zalogo krasnih

nagrobnih vencev

i m 344—11

trakov z napisi.

Zunanja naročila se izvršujejo hitro in točno.

Cene brez konkurence!

JOSIP STUPICA

jermenar in sedlar

v Ljubljani, Kolodvorske ulice štev. 6.

Priporočam svojo bogato zalogo najrazličnejših

konjskih oprav

kakor tudi krasno opremljeno

kočije, druge vozove in najrazličnejšo vprežno opravo

katero imam vedno v zalogi, kakor tudi vse druge v sedlarsko obrt spadajoče **potrebščine** kakor tudi že **obrabljenene vozove** in **konjske oprave.**

Najkrajša in najcenejša pot

V AMERIKO

z modernimi velikimi brzoparniki iz Ljubljane **čez Antwerpen v New York** je proga

Red Star Line
Rdeča zvezda *

Na naših parnikih **Finland, Kroonland, Vaderland, Zeeland** in **Samland** ki oskrbujejo vsak teden ob sobotah redno vožnjo med Antwerpnom in Novim Yorkom je snažnost, izborna hrana, vljudna postrežba in spalnice po povem urejene v kajite za 2, 4 in 6 oseb, za vsakega potnika eminentnega pomena, ter traja vožnja 7 dni. Odhod iz Ljubljane vsak **torek popoldne.** 17—11

Naši parniki vozijo tudi na mesec po več krat čez Kanadu v Severne Ameriko in je ta vožnja izdatno cenejša kakor na Novi York.

Pojasnila daje vladno potrjeni zastopnik

Franc Dolenc

v Ljubljani, Kolodvorske ulice odslej **26**

od užinega kolodvora na levo pred znano gostilno **„pri Starem Tišlerju“.**

Tovarna pohištva J. J. NAGLAS

Ljubljana, Turjaški trg št. 7. 350 11

Ustanovljena 1847.

Največja zaloga

pohištva

za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke sobe, Preproge, zastorji, modrooi na vzmeti, žimnati modrooi, otroški vozički itd.

Ustanovljena 1847.

Najnižje cene. **Najsolidnejše blago.**

Glavanoplatiranje z električno silo.

Galvanoplatiranje z električno silo.

Br. Hlavka

Prešernove ulice št. 5.

Atelje za ortopedične aparate in bandaže.

Izdelovatelj **kirurgičnih medicinskih inštrumentov in vseh potrebščin za bolnike.**

Ustanovljena leta 1882.
Telefon štev. 185

Ustanovljena leta 1882.
Telefon štev. 185
Poštne hranilnice račun štev. 828 405

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v lastnem zadružnem domu **v Ljubljani** na Dunajski cesti štev. 18

je imela koncem leta 1907 denarnega prometa . . **K 59,197.246·20**
upravnega premoženja . . . . . **K 12,888.795·43**

obrestuje hranilne vloge po 4½%

brez vsakega odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica sama za vložnike. 42—6

Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čekovnim prometom in jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

Stanje hranilnih vlog dne 31. decembra 1907 . **K 12,434.933·24.**

Posojuje na zemljišča po 5¼%, z 1½% na amortizacijo ali pa po 5¼%, brez amortizacije; na menice po 6%.

Posojil. sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga.

URADNE URE: vsaki dan od 8.—12. in od 3.—4. izven nedelj in praznikov.

FR. ŠEVČIK

v Ljubljani Židovske ulice št. 4

puškar

priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnih 13 11

pušk in samokresov

lastnega izdelka, kakor tudi **belgijskih, sulskih** in **čeških strogo preizkušenih pušk,** za katere jamčim za dober strel. Posebno priporočam **lahke trocevke** in **puške Bock** s Krup-povimi cevmi za brezdimni smodnik.

Priporočam tudi

∴ veliko zalogo vseh lovskih potrebščin ∴

po najnižjih cenah.

Popravila in naročbe se izvršujejo točno in zanesljivo

Cenovniki na zahtevanje zastonj in poštnine prosto.

Anton Krejči

Ljubljana, Wolfove ulice št. 5

priporoča svojo bogato **zalogo najmodernejših, najfinejših**

kožuhovin, klobukov in čepic

Prevzema tudi vsa v to vrsto spadajoča **popravila** proti najnižji ceni. Kupuje tudi vsakovrstne **kože divjačine** in jih najbolje plačuje.

Blago ceno in solidno.

Julija Štor

v Prešernovih ulicah št. 5

Največja zaloga moških, damskih in otroških čevljev, čevljev za lawn-tennis in pristnih goisserskih gorskih čevljev.

Elegantna in jako skrbna izvršitev po vseh cenah. 2095 41

Telefon štev. 269. **Čekov promet štev. 47.864.**

Konces. prometna pisarna Blazija Kamenšek

Ljubljana Sv. Petra cesta 62 a Ljubljana.

posreduje

nakup in prodajo zemljišč, hiš itd. ter **priskrbuje posojila** na zem- ∴ ∴ ljišča in na osebni kredit ceno in pod kulantnimi pogoji. ∴ ∴

Ima naprodaj 981 2

veleposestva na Kranjskem, Štajerskem in na Koroškem — **hiše in stavbišča** v Ljubljani, Kranju, na Jesenicah in v Celovcu. — **Posestva** ∴ ∴ v prometnih krajih na deželi z gostilniškimi obrti. ∴ ∴

Kupuje

kmetska posestva in gozdove.

Išče kompanjone

za dobro upeljana in dobičkonosna majhna in velika podjetja.

Najbolj varno naložen denar

156—7 **je v slovenski**

Mestni hranilnici ljubljanski

Stanje hranilnih vlog nad 34 milijonov K.	Rezervni zaklad: nad 1 milijon kron.

Za varnost denarja jamči in je porok poleg zervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo Zato vlagajo v to hranilnico sodišča denar maloletnih otrok in varovancev ter zapnišca cerkveni denar.

Mestna hranilnica ljubljanska sprejema hranilne vloge vsak dan od 8. do 12. ure dopoldne in od 3. do 4. ure popoldne, jih obrestuje po 4 % ter pripisuje nevzdignjene obresti vsakega pol leta h kapitalu.

Dne 1. in 16. vloženi denar se obrestuje takoj.

Sprejemajo se tudi vložne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo.

Rentni davek od vloženih obresti plačuje hranilnica iz svojega in ga vlagateljem ne zaračuna.

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. poštne hraniln.

Posoja se na zemljišča po 4 3/4 % na leto. Z obrestmi vred pa plača vsak dolžnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo skupaj ravno 5 % izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol leta. Kdor pa plačuje 6 % izposojenega kapitala, pa poplača dolg že v 33 letih. Dolžnik pa more svoj dolg tudi poprej poplačati, ako to hoče.

Posoja se tudi na menice in vrednostne papirje.

Hranilnica se nahaja v lastni palači

v Prešernovih, prej Slonovih ulicah 3, nasproti frančiškanskemu kloštru.

Odlikovan z zlato kolajno v Parizu 1864 in z zlato kolajno in križcem v Londonu leta 1895

Ant. Presker

krojač, 10

Ljubljana, Sv. Petra c. 16

priporoča

svojo veliko zalogo gotovih oblek za gospode in dečke, jopic in plaščev za gospe, nepremočljivih havelokov itd. itd.

Obleke po meri se po najnovejših vzorcih in najnižjih cenah izvršujejo.

G. ČADEŽ

Mestni trg št. 14

priporoča

klobuke

čepice, razno moško perilo, kravate, ovratnike itd.

Moške slamnike

sprejema v popravilo do začetka sezije.

Pekarija slaščičarna in kavarna

J. ZALAZNIK

Stari trg št. 21.

= **Filijalke:** =

Glavni trg 6

Sv. Petra cesta 26

Thierryjev balzam

Pristen samo z nuno kot varstveno znamko. Zanesljivega učinka proti želodčnim krčem, napenjanju, zaslezenju, gorečici, kašlju, bolečinam v prsih, hripavosti, trganju po udih itd Na zunaj: čisti rane, blaži bolečine. — 12/2 ali 6/ ali 1 rodbinska steklenica K 5·—. — **Thierryjeva centifolijska mazila.** Zanesljive učinkujoče domače zdravilo ob vseh vrst oteklinah, gnojenju, ranah, poškodbah, vnetju i d. z pušici K 3·60 — Dobiva se v **lekarni pri angelu varhu A. Thierry v Pregradi pri Rogaški Slatini.** — **Svarilo.** Vsak, kdor kak drug popačen balzam brez moje varstvene znamke, nune, ali kake surogate naroči in prodaja, se podaja v nevarnost, da se mu falzifikati konfiscirajo in po paragrafih 3 in 25 kaz. zak. obsodi v zaporno in denarno kazen enega leta in 4000 K. — Zaloga v skoro vseh lekarnicah Na debelo pri drogistih 780—4

Iz neke konkurzne mase je daleč pod vrednostjo oddati:

200 tucatov obrobljenih rjuh bre šiva

150 cm šir., 225 cm dolgih iz najžlahtnejšega platna, kos po **K 2·80,** vzeti se mora najmanj 6 kosov.

Ostanki rumburškega platna

4000 metrov platna za posteljno in životno perilo vrlo primernega; ostanki dolgi od 12 20 metrov, po **55 vin.** meter; vzeti se mora najmanj 30 38 metrov.

5000 metrov alzaškega damastnega gradla

85 cm šir. I. kakovosti, meter **66 vin.,** vzeti se mora najmanj 30 40 metrov.

200 tucatov damastnih brisač za gospodinjstvo

50 cm širokih, 105 cm dolgih I. kakovost tucat po **8 kron.**

100 tucatov platnenih dvojnato damastnih brisač

velerpve kakovost 50/ 20 cm iz najžlahtnejšega platna, tucat po **12 kron.**

200 tucatov brisač za steklenice in posodo

tucat od **3—6 kron.** 985 2

Tkalnica platna H. WILLIG, Hronov na M. Češko.

Želodčna sol — Pastilje želodčne soli — lekarnarja Schaumanna v Stockerau. — najboljše za želodec

Kdor je bolan na želodcu, črevih, nima teka, in nagiblje k hujšanju, naj rabi že več let preizkušeno **želodčno sol** lekarnarja **Schaumanna v Stockerau.**

Kdor za **uravnavo** in **vzdržanje dobre prebave** rabi Schaumannove **pastilje želodčne soli** bo neprimerjajoči uspeh zapazil v dobrem počutenju. 126—5

Želodčna sol

odstrani takoj preobilo želodčno kislino in pospešuje prebavo. Škatlica stane K 150.

Pastilje želodčne soli

pripravne in prijetne, so natančno odmerjene in učinkujejo kakor želodčna sol. Omarica s 3 fiolami po 10 pastilj želodčne soli K 1·50. — Po pošti pošilja najmanj 2 škatljici po povzetju

lekarnar SCHAUMANN v Stockerau.

Dobiva se v vseh lekarnah.

Jaz Ana Csillag

s svojimi **185 cm** dolgimi **orjaškimi lorelejskimi lasmi,** ki sem jih dobila po **14 mesečni rabi** pomade, ki sem jo **iznašla sama.** To je edino sredstvo proti izpadanju **las,** za njih **rast** in **negovanje,** za **ojačitev lasišča,** pri **moških** krepko **pospešuje** rast **brade** in že po kratki dobi daje **lasem** in **bradi** naravni **blesk** in **polnost** in jih varuje pred **prezgodnjim osivenjem** do najvišje starosti.

Vsakdo si lahko do visoke starosti po rabi od gospe Ane Csillag **iznajdene pomade** obrani svoje **lase goste** in **dolge.** Nobeno drugo sredstvo nima toliko **redilnih snovi za lase** kakor **pomada Csillag,** ki si je po vsej pravici pridobila **svetovni sloves,** ker dame in gospodje že po **rabi prvega** lončka pomade dosežejo **najboljši uspeh,** ker **izpadanje** las pojenja že po **nekaj dneh popolnoma** in začno poganjati **novi lasje.** Ta uspeh dokazuje mnogo tisoč iz vsega sveta dospelih **priznalnih pisem,** ker le **resnica** vzbuja **uspeh.** 804—4

Lonček stane 2 K, 4 K, 6 in 10 K.

Po pošti se pošilja vsak dan po vsem svetu s poštnim povzetjem ali denar naprej iz tvornice

Ana Csillag, Dunaj I.,

Graben štev. 14,

kamor je naslavljati vsa naročila.

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki „Severonemškega Lloyda“

iz Bremna v New York

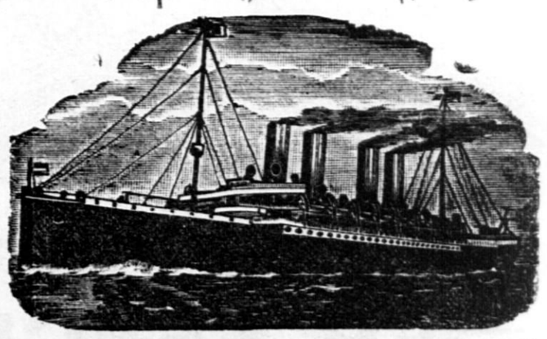

cesarskimi brzoparniki „KAISER WILHELM II.“, „KRONPRINZ WILHELM“, „KAISER WILHELM d. GROSSE“.

Prekomorska vožnja traja samo 5—6 dni.

Natančen, zanesljiv poduk in veljavne vozne listke za parnike gori navedenega parobrodnega društva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnic dobite v **Ljubljani** edino le pri

Pozor!! Berite!!

EDVARDU TAVČARJU, Kolodvorske ulice št. 35

nasproti občeznani gostilni „pri Starem Tišlerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in soboto. — Vsa pojasnila, ki se tikajo potovanja, točne in brezplačne. — Postrežba poštena, reelna in solidna.

Potnikom, namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, Californijo, Arizona, Utah, Wioming, Nevada, Oregon in Washington nudi naše društvo posebno ugodno in izredno ceno čez **Galveston.** Odhod na tej progi iz Bremna enkrat mesečno. 3270—28

Tu se dobivajo pa tudi listki preko **Baltimora** in na vse ostale dele sveta kakor: Brazilijo, Kubo, Buenos-Aires, Colombo, Singapore v Avstralijo itd.

Slovenske tvrdke v Ljubljani.

Brivci:

Paškal Domianović
brivec,
Dunajska cesta štev. 6.

Stanko Kelšin
brivec
Kopitarjeve ulice št. 1.

Čevljarji:

Fran Medic
čevljarski mojster, trgovina s čevlji za gospode, dame in otroke, Sv. Petra cesta št. 2.

Ivan Zamljen
čevljarski mojster,
Kongresni trg št. 13.

Čevljarne:

Josipina Herisch
zaloga čevljev češke tovarne,
Židovske ulice št. 7.

Drožarji:

Drože: Jugoslovanska drožarna
Fran Golob & Jos. Polak
Ljubljana.

Makso Zaloker
prva izdelovalnica žitnih drožij,
Kladezne ulice 17. Rečne ulice št. 5.

Gostilne, restavracije:

Češka budejeviška pivnica
Sv. Petra cesta št. 26.

Plzenski sanatorij pri Roži
priporoča plzenski „Prazdroj" v steklenicah. Izvirna napolnitev.

Ivan Zupančič
gostilničar,
Martinova cesta štev. 15.

Avguštin Zajec
restavracija,
Sodnijske ulice štev. 6.

Galanterijsko blago:

J. Frisch
trgovina potovalnih predmetov ter usnjeno-galanterijskega blaga,
Marijin trg štev. 3.

Fr. Iglič
trgovina s papirjem in galanterijskim blagom,
Mestni trg.

Vaso Petričič
trgovina z galanterijskim blagom
Mestni trg št. 21.

A. Skulj
trgovina s papirjem,
Poljanska cesta štev. 12.

Knjigarne:

Narodna knjigarna
Zaloga papirja, šolskih in drugih knjig
Ljubljana, Jurčičev trg št. 3.

Knjigoveznice:

Knjigoveznica
Katol. tiskovnega društva
Kopitarjeve ulice, II. nadstropje.

Konfekcije:

A. Lukić
trgovina s konfekcijskim blagom,
Pred Škofijo.

Lekarne:

M. Ph. Josip Čižmář
lekarna „pri Zlatem orlu",
Jurčičev trg.

Lekarna Leustek
„pri Mariji pomagaj",
Resljeva cesta, (poleg jubilejn. mosta).

Lekarna Trnkoczy
Ljubljana
Mestni trg (poleg rotovža).

Mizarji:

Simon Praprotnik
stavbno mizarstvo, izdelovanje omar za led. obrat s stroji, Jenkove ulice št. 7.

Alojzij Trink
mizarski mojster
Linhartove ulice št. 8.

Ignacij Vehar
mizarski mojster,
Gradaške ulice štev. 12.

Manufakturno blago:

Janko Češnik
„pri Češniku"
trgovina z manufakturnim blagom
Stritarjeve ulice Ljubljana Lingarjeve ulice.

J. Kostevc
modna trgovina, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 4.

Lenasi & Gerkman
trgovina s suknenim blagom,
Stritarjeve (Špitalske) ulice.

J. Lozar
manufakturna trgovina
Mestni trg št. 7.

Manufakturna trgovina
„pri Cirilu in Metodu"
(lastnik Ivan Miklavc)
Lingarjeve ulice štev. 1.

A. & E. Skaberne
trgovina z manufakturnim blagom
na debelo in drobno,
Mestni trg štev. 10.

Franc Ksav. Souvan
manufakturna trgovina na debelo,
Francovo nabrežje.

Franc Ksav. Souvan
manufakturni trgovini na drobno,
Mestni trg, nasproti mest. magistrata.

Franc Soúvan, sin
manufakturna trgovina na drobno,
Mestni trg 22, stara Soúvanova hiša.

Franc Soúvan, sin
manufakturna trgovina na debelo,
Pred Škofijo št. 1, II. nadstr.

Feliks Urbanc
manufakturna trgovina na debelo in na drobno
Vogal Miklošičeve in Sv. Petra ceste.

Feliks Urbanc
trgovina z manufakturnim blagom
Pod Trančo št. 2.

Modno in meš. blago:

Lud. Dolenc
zaloga na debelo z pleteninami, modnim in drobnim blagom vsake vrste, Kongresni trg 14.

Pavel Magdić
modna trgovina, narodne vezenine,
Prešernove ulice št. 7.

Matej Orehek
trgovina z mešanim blagom,
zaloga modernih oblek,
Kolodvorske ulice štev. 26.

Josipina Podkrajšek
modna trgovina,
Jurčičev trg.

E. Skušek
modna trgovina za gospode,
Mestni trg št. 19.

A. Šinkovic dediči
modna trgovina,
Mestni trg štev. 19

Katinka Widmayer
trgovina z vsakovrstnim blagom za otroke dame in gospode, „pri Solncu" za vodo.

„Pri nizki ceni" **Žargi** Sv. Petra cesta št. 2.
velika izbira zimskih potrebščin in potrebščin za krojače in šivilje.

Franc Zorec
trgovina z mešanim blagom, manufakturo in potrebščinami za šivilje.
Martinova cesta štev 23.

Franc Zorec
trgovina z mešanim blagom in moko,
Sv. Petra cesta št. 21.

Opreme za neveste:

Anton Šarc
domači izdelek rjuh in vajšenc od priprostega do najfinejšega, Sv. Petra cesta št. 8.

Anton Šarc
domači izdelek srajc, korsetov, spalnih srajc in kril, Sv. Petra cesta št. 8.

Anton Šarc
srajce za gospode, spalne srajce, spodnje hlače itd., Sv. Petra cesta 8.

Peki:

Avgust Jenko
pekovski mojster,
Marija Terezija cesta št. 7.

Perilo:

Marija Alešovec
perilo za gospode in dame, opreme, učilišče za šivanje perila,
Poljanska cesta štev. 22.

Platno:

Anton Šarc
platno za rjuhe in za telesno perilo,
Sv. Petra cesta št. 8.

Anton Šarc
prti, prtiči, brisalke, namizne oprave za kavo, robce itd., Sv. Petra cesta 8.

Posojilnice:

Kmetska posojilnica
ljubljanske okolice, sprejema hranilne vloge in daje posojila, Dunajska cesta štev. 17.

Pralnica, svetlolikal.:

Anton Šarc
parna pralnica z električnim obratom,
Kolodvorske ulice štev. 8.

Anton Šarc
svetlolikalnica ovratnikov in manšet,
Kolodvorske ulice štev. 8.

Anton Šarc
pranje in likanje bluz, zastorov in finega perila, Kolodvorske ulice št. 8.

Slaščičarne:

Rudolf Bischof
slaščičarna,
Poljanska cesta štev. 22.

Jakob Zalaznik
slaščičarna, kavarna in pekarija,
Stari trg št. 21.

Stavbniki:

Accetto Valentin
stavbna tvrdka,
Trnovski pristan št. 14.

Tehnična pisarna
Karol Holinsky
arhitekt in mestni stavbnik,
Selenburgove ulice štev. 4, II. nadstropje.

Ivan Ogrin
stavbnik
Karlovska cesta št. 5 (I. nadstropje).

Špecerijsko blago:

Berjak & Sober
specerijska trgovina in žganje
Ljubljana, Vodnikov trg št. 2.

Josip Boltar
trgovina z mešanim blagom,
Florijanske ulice št. 17.

Štefan Mencinger
trgovina s špecerijskim, delikatesnim in mešanim blagom,
Martinova cesta štev. 18.

T. Mencinger
trgovina s špecerijskim blagom in delikatesami,
Sv. Petra cesta št. 37 in 42.

Božidar Pavčič
trgovina z manufakturnim in specerijskim blagom,
Zaloška cesta štev. 15.

Fr. Sark
trgovina s specerijskim blagom, deželnimi pridelki in moko
Marije Terezije cesta št. 11 (Kolizej).

A. Sušnik
trgovina specerije, železnine in raznih barv. — Zaloška cesta št. 21.

A. Šarabon
trgovina s špecerijskim blagom, žganjem in deželnimi pridelki na drobno in debelo.
Zaloška cesta štev. 1

A. Šarabon
glavna zaloga rudninske vode,
Zaloška cesta št. 1.

A. Šarabon
Novo urejena pražarna za kavo in mlin za dišave z električnim obratom.
Zaloška cesta št. 1.

A. Šarabon
zaloga brinja in sliv ze žganjekuho,
Zaloška cesta št. 1.

And. Verbič
trgovina z mešanim blagom,
Turjaški trg štev. 1.

Tapetniki:

Anton Obreza
tapetnik in dekorater,
Šelenburgove ulice štev. 1.

Miroslav Peřina
tapetnik,
Šelenburgove ulice št. 6.

Urarji in zlatarji:

Milko Krapeš
urar in trgovec z zlatnino in srebrnino
Ljubljana, Jurčičev trg št. 3.

Fr. P. Zajec
optik, urar, trgovina zlatnine, srebrnine, gramofonov in plošč,
Stari trg štev. 26.

Usnje:

Fran Mally
trgovina z usnjem
Resljeva cesta štev. 2.

Josip Seunig
zaloga vsakovrstnega usnja in čevljarskih potrebščin na debelo in drobno,
Prešernove ulice

Vezenine itd.:

Toni Jager
trgovina ročnih del
Židovske ulice štev. 5.

F. Meršol
trgovina z drobnim in modnim blagom, vezenine, ročna dela, predtiskarija.
Mestni trg štev. 18.

Vrtnarji:

Anton Bajec
cvetlični salon pod Trančo,
vrtnarija Karlovska cesta št. 2.

Ivan Bizovičar
umetni in trgovski vrtnar,
Kolizejske ulice štev. 16.

Zastopstva:

Jakob Bončar
zastopnik in zaloga valjčnega mlina Vinko Majdiča v Kranju,
Vegove ulice štev. 6.

Jakob Bončar
zastopnik in zaloga valjčnega mlina Peter Majdiča v Jaršah,
Vegove ulice štev. 6

Jos. Zidar
glavni zastopnik za Kranjsko hrvaške veleržganjarne za slivovko in tropinovec A. Hermanna v Varaždinu, Dunajska cesta štev. 31.

Jos. Zidar
različna zastopstva, komisijska trgovina z žitom, trgovina z lanenimi tropinami na debelo,
Dunajska cesta štev. 31.

Železninske trgovine:

Valentin Golob
trgovina z železnino in kuhinjskimi predmeti, Mestni trg štev. 10.

A. Sušnik
trgovina železnine, Roman in Portland cementa, kuhinjske posode itd.,
Zaloška cesta št. 21.

Ključavničarji:

Jos. Rebek
ključavničarski mojster,
Francovo nabrežje štev. 9.

Slikarji:

Brata Eberl
črkoslikarija, tovarna barv in lakov, stavbna in pohištvena pleskarja,
Miklošičeve ulice štev. 4.

Anton Petek
sobni slikar,
Poljanski nasip štev. 52.

Filip Pristou
slikar specialno le za napise in grbe,
Prešernove ulice št. 50.

Razne tvrdke:

Ivan N. Adamič
prva kranjska vrvarna in trgovina konopnine,
Sv. Petra cesta št. 33.

Matko Arko
trgovina z lesno, pletarsko in sitarsko robo, zaloga otročjih vozičkov. žime in morske trave, v Ljubljani, semeniščno poslopje.

Jakob Babnik
vodovodni instalater
Poljanska cesta štev. 3.

Glavna zaloga za južne dežele
češke delniške pivovarne
v Českih Budejevicah
Sv. Petra nasip štev. 27.

M. Franzl
mehanično pletenje na stroj,
Privoz štev. 10.

Götzl ml. & Lebar
rezbarstvo, pozlatarstvo in izdelava modernih okvirjev
Turjaški trg št. 1.

Ana Hofbauer
izdelovalka cerkvenih paramentov,
Wolfove ulice.

Brata Hlavka
izdelovatelj kirurgičnih in otropedičnih predmetov in bandaž, Prešernove ulice.

J Janc
trgovina delikates in praške šunke,
Wolfove ulice štev. 1.

G. F. Jurásek
uglaševalec glasovirjev,
Sv. Petra cesta štev. 62 a I.

Fran Kollmann
zaloga porcelana in steklenine
Mestni trg.

Ludovik Krema
fotograf,
Sv. Petra cesta štev. 27.

Lavrenčič & Domicelj
nasl. Karel Meglič
žitna trgovina, Dunajska cesta št. 32.

Fr. Mally & dr.
parna opekarna
Resljeva cesta št. 2.

Peter Matelič
plakater in snažilec stanovanj z Vacuum-Cleaner,
Škofijske ulice štev. 14.

M. Pakič
prvi kranjski lesni, kosariški in rešetarski obrt. — Sanke.
Pogačariev trg.

Puh Josip
pokladanje parketov,
Gradaške ulice št. 20

V. H. Rohrmann
trgovina z vegetabilijami in deželnimi pridelki in izvoz sadja na debelo
Sv. Petra cesta št. 28

Fr. Sax
elektrotehniška obrt,
Gradišče štev. 17.

Ivan Sirk
trgovina s suhim mesom, Šolski drevored, stanovanje Poljanska cesta štev. 70.

F. Smolè
plakater, snaženje oken in stanovanj,
Šelenburgove ulice štev. 6.

Fr. Ševčik
puškar in trgovec z orožjem,
Židovske ulice štev. 8.

Josip Škerlj
spedicijsko podjetje
Kongresni trg št. 16.

Jos. Škerlj
prevoz pohištva,
Kongresni trg štev. 16.

Turk Josip
prevažanje blaga in podjetnik,
Radeckega cesta št. 3.

Turk Josip
lastnik prvega slovenskega pogrebnega zavoda
Radeckega cesta št. 3.

Josip Vidmar
zaloga dežnikov in solnčnikov
Pred škofijo št. 19 Prešernove ulice št. 4
Stari trg št. 4.

Ivan Zupančič
metlar,
Karlovska cesta štev. 6.

Razne prevode

iz nemščine v slovenščino cirkularjev, pisem in drugih tiskovin oskrbi **ceno** v tej stroki izvežban uradnik.

Naslov v upravništvu „Slov. Naroda"

Dragotin Puc
: tapetniški in preprogarski :
mojster
v tvrdki **Puc & Komp.**

Izdelujem vsa v to stroko spadajoča dela solidno in po nizkih cenah.
1078 1

Ljubljana
Marije Terezije cesta 11.

Na sto let enkrat taka priložnost za čevljarje in tovarnarje!

Po jako nizki ceni se proda in je prosto na ogled in poskušnjo najfinejši in najmočnejši 976 2

šivalni stroj

za šivanje podplatov (Durchnat).

Naslov pove uprav. „Sl. Nar".

Anton Leutgeb,

353 **rokavičar in bandažist.** 10

Pod trančo 1. **Ljubljana.** Pod trančo 1.

Lastna izdelovalnica vsakovrstnih glace, usnjatih in vojaških rokavic.

Izdelovatelj kilnih pasov. Vsa kirurgična dela. Zunanja naročila točno. **Cene nizke.**

Najboljši češki nakupni vir.

Ceno posteljno perje!

1 kg sivega, puljenega 2 K, boljšega 2 K 40 h; polbelega 2 K 80 h; belega 4 K; belega, puhastega 5 K 10 h; 1 kg velefinega, snežnobeloga puljenega 6 K 40 h; 8 K: 1 kg puha sivega 6 K, 7 K; belega, finega 10 K; najfinejši prsni puh 12 K. Kdor vzame 5 kg, dobi franko.

Zgotovljene postelje

iz gostonitega rdečega, modrega, belega ali rumenega nankinga, pernica, 180 cm dolga, 116 cm široka, z 2 zglavnikoma, vsak 80 cm. dolg, 58 cm širok, napolnjen z novim, sivim tako stanovitnim puhastim posteljnim perjem 16 K; napol puh 20 K; puh 24 K; same pernice po 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; zglavnice 3 K, 3 K 50 h, 4 K. Razpošiljanje po povzetju od 12 K naprej franko. Dovoljeno je vzeti nazaj ali zamenjati franko. Za neugajajoče se povrne denar. 9 11

S. Benisch, Deschenitz, št. 767, Sumava na Češkem. Cenovnik zastonj in franko

---

SUKNA

in modno blago za obleke 749 12

priporoča firma

Karel Kocian

tvornica za sukno

v Humpolcu

na Češkem.

Tvorniške cene. Vzorci franko.

5000 kron zaslužka

plačam onemu, ki mi dokaže, da moja čudesna zbirka

600 kosov samo za 5 kron

ni priložnostni nakup in sicer:

Pristna švicarska **pat. sist. Roskopf žepna ura,** točno regul. in ki natančno gre, s 3letno tvorniško pismeno garancijo; ameriška double-zlata oklepna verižica; 2 amer. double-zlata prstana (za dame in gospode); angl. pozlačena garnitura: manšetni, ovratniški in naprsni gumbi; 5delni amer. žepni nožek; elegantna svilnata kravata najnovejšega kroja, barva in vzorec po želji; prekrasna naprsna igla s simili-briljantom; mična damska damska broža, poslednja novost, koristna žepna toaletna garnitura; elegantna pristno usnj. denarnica; par amer. butonov z imit. žlahtnim kamnom; pat. angl. vremenski tlakomer; salonski album s 36 umetn. ter najlepšimi pogledi sveta; prekr. **koljé za na vrat ali v lase** iz pristnih jutrovskih biserov; 5 indiskih čarovnikov — razvedre vsako družbo in še 350 razl. predmetov, koristnih in neutrpljivih pri vsaki hiši — zastonj. Vse skupaj z eleg. sist. Roskopf **žepno uro,** ki je sama dvakrat toliko vredna, samo **5 kron.** Po povzetju ali denar naprej (tudi znamke) pošilja

S. URBACH, svetovna razpošiljalnica.

Krakov štev. 57

N. B. Kdor naroči 2 zavitka, mu pridenem zastonj prima angl. britev ali 6 najfin. žepnih robcev. Za neugajajoče denar takoj nazaj, vsak riziko torej izključen. 1066

RANITVE

vsake vrste se morajo varovati skrbno vsakega onečiščenja, ker se s tem najmanjša ranitev izcimi v nevarno, težko celjivo rano. 1

Že 40 let se je izkazalo mečilno vlačno mazilo, tako imenovano **praško domače mazilo** kot zanesljivo sredstvo za obvezo. To obvaruje rane, olajšuje vnetje in bolečine, hladi in pospešuje zacelje.

Razpošilja se vsak dan.

1 pušica 70 v. Proti predplačilu 3 K 16 v po pošti se pošilja 4 pušice, proti predplačilu 7 K 10 pušic poštnine prosto na vsako postajo avstro-ogrske monarhije.

PAZITE na ime izdelka, izdelovalca, ceno in varstveno znamko. Pristno samo po 70 h.

Glavna zaloga

B FRAGNER, c. kr. dvorni dobavitelj

lekarna „pri črnem orlu"

Praga 1477 12

Malá strana, ogel Nerudove ulice 203

Zaloge v lekarnah Avstro-Ogrske

A. Lukič

Pred škofijo 19

Priporoča svoje popolnoma svežo

najmodernejšo konfekcijo obleke

za gospode, dame, dečke, deklice in otroke

po najnižjih cenah. 1095—1

Mesečna soba

s posebnim vhodom, v I. nanstr., **se odda s 1. aprilom na Dunajski cesti štev. 8.** 1082—2

Prilika za nakup!

Prekrasna

žepna ura

z verižico

samo K 3·50.

30.000 komadov nakupljenih, zato razpošiljam prekrasno 36urno (ne 12 urno) Gloria srebrno remontoarko na sidro, švicarsko kolesje z lepo dolbenim okrovjem s sekundnim kazalcem in lepo pozlačeno ali posrebreno verižico, natančno idočo za samo **3 K 50 vin.** Dalje ponujam pristno pozlačeno 36 urno remontoarko na sidro, veleprima švic ura s pozlač. verižico za **5 Kron.** 3letno pismeno jamstvo za vsako uro. Po povzetju razpošilja

S. KOHANE, Izvoz ur Krakov št. 358.

Nebroj zahvalnih pisem in nešteto ponaročb

Za neugajoče denar nazaj. 1057

Trgovskega

učenca

iz dobre hiše in z dobrimi izpričevali **sprejme takoj** tvrka **I. Modic, Nova vas pri Rakeku.** 1059—3

Ceno posteljno perje in puh!

Kilogram sivega, puljenega 2 K, polbelega 2·80 K, belega 4 K, prima mehak puh 6 K, veleprima puh, najboljše vrste 8 K, puh siv 6 K bel 10 K, prsni puh 12 K, od 5 kg naprej franko.

Gotove postelje

iz gostonitega rdečega, modrega, rumenega ali belega inleta (nankinga), pernica, velikost 180×116 cm z dvemi zglavniki, 80×58 cm, zadosti napolnjeno z novim sivim, sčiščenim, močno polnilnim in stanovitnim perjem **16 K,** napol puh 20 K, puh 24 K, pernica sama 12, 14, 16 K, zglavnik K 3, 3·50, 4, razpošilja po povzetju zavoj zastonj od 10 K naprej franko. 1175 1

Maks Berger

Dešenice, št. 1012, Šumava, Češko.

Cenovniki o modrocih, odejah, preoblekah in vseh drugih posteljninah gratis in franko. Neugajajoče zamenjam ali vrnem denar.

„Produktiva zadruga ljublj. mizarjev,"

katere delavnice so 1090

v lastnem poslopju na Glincah pri Ljubljani,

se priporoča slav. občinstvu in gg. stavbnikom

v izvršitev vsakovrstnega v mizarsko stroko spadajočega dela, pohištva iz trdega in mehkega lesa v vseh slogih, kompletne oprave za hotele, vile, sanatorije, gostilne in privatna stanovanja.

Dalje tudi portale in vsa stavbna dela.

Zadruga izdeluje vsa dela **edino-le iz suhega lesa prve vrste,** in ker ima v službi delavske moči le prve vrste, jamči za solidno izvršitev vsakega naročila.

Cene zmerne!

Načrti in proračuni se napravljajo neplačno in poštnine prosto.

Otvoritev

od vis. c. kr. dež. vlade koncesijonirane pisarne.

Podpisani si usojam slavn. občinstvu uljudno naznaniti, da **otvorim dne 15. sušca t. l.** na

Miklošičevi cesti št. 10 v hotelu „Lloyd"

(nasproti hotela „Union"

pisarno za posredovanje o zasebnih poslih,

kakor tudi **za nakup in prodajo klavirjev in pohištva, za najem in najemodajo stanovanj v mestu, za letovičarje v poletju tudi na deželi, za nakup in prodajo posestev, mestnih hiš, vil, stavbnih parcel i. t., za najem in najemodajo kakor tudi prodajo vsakovrstnih obrti, obrtnih lokalov in skladišč.**

Ravnotam bodem sprejemal naročila za reklamno podjetje, plakatovanje lepakov in snaženje stanovanj in oken.

Za vestno in točno izvrševanje jamčim in prosim mnogobrojnih naročil ter belešim z velespoštovanjem

Peter Matelič,

v Ljubljani Škofijske ulice št. 14, **v Ljubljani.**

Telefom štev. 155. 1093—1

Resna ženitna ponudba.

Mlad vodja trgovine in krčme z letno plačo K 3 00 se želi seznaniti z gospodično v starosti 18—25 let. Prednost imajo hčere poštenih staršev, lepe zunanjosti in mirnega srca, s primernim premoženjem 1069

Cenjene ponudbe s sliko je poslati na upravo **„Slov. Naroda"** v Ljubljani takoj. Slika se vrne do 30. t. m.

Stroga tajnost je zagotovljena.

Zaloga koles

Puch, (Styria), Globus, Regent in drugih špecialnih znamk ter posameznih delov.

Izposojevanje koles

prejem koles za emajliranje, poniklanje ter popravila solidno in ceno. 360 24

Karel Čamernik

Ljubljana, Dunajska cesta št. 9.

Plüss-Staufer-jev klej

neprekosljiv za lepljenje strtih predmetov.

Naprodaj ima **Fran Kollmann v Ljubljani.** 3989 10

Proda se brez reklame dobro vpeljana **varstvena znamka**

Marija-Brezje

želodčne grenčice.

Vpraša se pri **Wallandu, Slomškove ulice 4 v Ljubljani.** 1027—3

Veliko zalogo

gramofonov in plošč

tudi s slovenskimi komad plošče od **K 1·80** naprej priporoča

FR. P. ZAJEC, urar

347 **Ljubljana, Stari trg 26.** 26

Slivovko

pristno, leta 1876, v originalnih steklenicah iz samostanske kleti umrlega srbskega patriarha Jurija Brankoviča in vse drugo 1038—2

špecerijsko blago

priporoča najceneje

B. SEVAR

Ljubljana, Sv. Jakoba trg št. 3.

C. kr. avstrijske ✿ **državne železnice.**

Izvleček iz voznega reda.

Veljaven od 1. oktobra 1908 leta.

Odhod iz Ljubljane juž. žel.:

7·05 zjutraj. Osebni vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica, j. ž., žčiTrst, c. kr. drž. žel., Beljak čez Podrožico, Celovec, Prago.

7·07 utraj. Osebni vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

9·26 predpoldne. Osebni vlak v smeri: Jesenice, Beljak, (čez Podrožčico) Celovec, Prago.

1·38 predpoldne. Osebni vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorico drž. žel., Trs drž. žel., Beljak, (čez Podrožčico) Celovec.

1·05 popoldne. Osebni vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

3·45 popoldne. Osebni vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel. Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Podrožčico) Celovec, Praga.

7·10 zvečer. Osebni vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

7·35 zvečer. Osebni vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, (čez Podrožčico) Celovec, Praga.

10·40 ponoči. Osebni vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak juž. žel., (čez Podrožčico).

Odhod iz Ljubljane drž. kolodvor:

7·28 zjutraj. Osebni vlak v Kamnik.
2·05 popoldne. Osebni vlak v Kamnik.
7·10 zvečer. Osebni vlak v Kamnik
10·50 ponoči. Osebni vlak v Kamnik. (Samo ob nedeljah in praznikih do 31. oktobra.)

Prihod v Ljubljano juž. žel.:

6·56 zjutraj. Osebni vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiža, Jesenic, Gorice, Trsta, Tržiča.

8·34 zjutraj. Osebni vlak iz Kočevja, Straže-Toplic, Rudolfovega, Grosuplja.

11·22 predpoldne. Osebni vlak iz Prage, Celovca, Beljaka juž. žel., čez Podrožčico in Trbiž, Gorice drž. žel., Jesenic, Tržiča.

2·32 popoldne. Osebni vlak iz Kočevja, Straže-Toplic, Rudolfovega, Grosuplja.

4·13 popoldne. Osebni vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiža, Celovca, Beljaka (čez Podrožčico) Gorice drž. žel., Trsta drž. žel. Jesenic, Tržiča.

6·50 zvečer. Oseb. vlak iz Prage, Celovca, Beljaka (čez Podrožčico) Jesenic.

8·37 zvečer. Osebni vlak iz Kočevja, Straže-Toplic, Rudolfovega, Grosuplja.

8·45 zvečer. Osebni vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiža, Celovca, Beljaka (čez Podrožčico) Trsta drž. žel. Gorice drž. žel., Jesenic, Tržiča.

11·50 ponoči. Osebni vlak iz Trbiža, Celovca, Beljaka (čez Podrožčico) Trsta drž. žel. Gorice drž. žel., Jesenic.

Prihod v Ljubljano drž. kolodvor:

6·46 zjutraj. Osebni vlak iz Kamnika.
10·59 predpoldne. Osebni vlak iz Kamnika.
6·10 zvečer. Osebni vlak iz Kamnika.
9·59 ponoči. Osebni vlak iz Kamnika. (Samo ob nedeljah in praznikih do 31. oktobra.)

(Odhodi in prihodi so označeni v srednjem evropejskem času.)

C. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Trstu.

PROFESSOR DOKTOR

Schleich'a

izdelki so po sedanjem stanju znanosti najodličnejši za negovanje kože in telesa.

Profesor dr. Schleicha creme za kožo
„ „ „ milo iz voščene paste

Profesor dr. Schleicha . marmorno milo
„ „ „ . voščena pasta

Dobiva se v lekarnah, drogerijah, parfumerijah itd. — Zahtevajte brošure o negovanju telesa od glavnega razpečevališča: **Dunaj, I., Karlsplatz št 3.**

Pazite pri nakupu, da nosijo vsi zavoji podpis iznajditelja *Prof. Schleich.* — Tvornica za Nemčijo: Berlin SW. 1088—1

Zaloga v Ljubljani: lekarna E. Mayr in v vseh lekarnah, drogerijah in parfumerijah.

8926—10

„LE GRIFFON“

Cigaretni papir — cigaretne strečnice
Dobivajo se povsod. — Glavna zaloga:
Jac. Schnabl & Co., Dunaj, I. Predigerg. 5.

Beste Monatsbinde der Gegenwart.

Echt nur mit dieser Packung.

Ena dama pripoveduje drugi, **da je ženski mesečni pas**
„Heureka“ z vlogo „Japan“
brez dvoma najboljši sedanjosti. Dobiva se po vseh drogerijah, lekarnah, v trgovinah z obvezili, rokavicami, modrci itd sicer pa iz centralne zaloge **E. Lebowitsch, Opava.**
Prospekti zastonj. 997—2
V Ljubljani firma Brata Hlavka.

Za trgovino na deželi se išče

izvežban kontorist

ki bi tudi potoval za **špecerijsko stroko.**

Ponudbe z referencami, prepisi izpričeval ter s pogoji plačila, naj se odpošljejo **poste restante Trnovo na Notranjskem** pod šifro **„Potovalec“.** 10 9—2

Revizijska in reklamacijska pisarna za tovorno blago, tarifna posredovalnica.
Lastnik

Siegfried Weinberger

pisarniški načelnik v pok., priv. Avstro-ogrske drž. žel. družbe
Gradcu, Radetzkystrasse 10.
Prvi in največji zavod avstrijskih alpskih dežel.

Reklamacije tovorne voznine prekoračenja.
Reklamacije prekoračenja dobavnega časa.
Reklamacije manjkanja blaga
Carinske reklamacije.
Kalkulacije tovorne vozarine.

Predpisi voznih listov.
Napoved najcenejših prog.
Podeljevanje informacij.
Priskrbitev tarifov.
Ustanovitev zbiralnih naložitev v lastni režiji. 1070

po kulantnih cenenih pogojih.

Razpis službe mestnega šolskega zdravnika.

Mestni magistrat ljubljanski razpisuje s tem **službo šol. zdravnika.** Ta služba se odda začasno za dve leti z letno nagrado 2400 K.

Poršnje, opremljene z zdravniško diplomo in spričevali o dosedanjem službovanju in o morebitnih strokovnih študijah, je vložiti pri predsedstvu mestnega magistrata ljubljanskega 1097—1

do 31. marcija 1909.

Službo bo nastopiti 1. septembra 1909.

Mestni magistrat ljubljanski,
dne 9. marcija 1909.

Ustanovljeno leta 1842.

Tovarna oljnatih barv, laka in firneža
Brata EBERL
Ljubljana 343—10
črkoslikarja, lakirarja, stavbna in pohištvena pleskarja.

Prodajalnica: Miklošičeve ulice št. 6. nasproti hotela **„Union“.**
Delavnica: Igriške ulice štev. 6.

Telefon št. 154. — Električna sila.

Ustanovljeno leta 1842.

Oklic.

Prodaja hiše, prikladne za trgovino v Trebnjem.

Dne 5. aprila 1910 ob 10. uri vršila se bo pri spodaj navedeni c. kr okrajni sodniji **prostovoljna dražba v konkurz zapuščine Jakoba Petrovčiča v Trebnjem** spadajočih zemljišč vložna št 37 in 198 kat. občine Trebnje, obstoječih iz **hiše št. 3 v Trebnjem, vrtov, kašče in gozda s trgovinsko opravo vred.**

Hiša leži poleg cerkve in je nalašč prirejena za trgovino in z vsemi prostori za trgovino z lepim vrtom za zelenjavo. Izklicna cena znaša za hišo in vrt z opravo trgovine vred **16.834 K,** parceli št. 3/2 kašča in 15 vrt v izmerji 106 m² in 1255 m² ob državni cesti v Trebnjem, zelo pripraven stavbni prostor, se izkličeta za **2265 K,** četrt ure od Trebnjega oddaljen, lepo zaraščen bukov gozd, parcela št 506/72, v izmerju 2 ha 24 a 51 m², se izkliče za **1796 K 08 vin.**

Vadij znaša 10% izklicne cene in je v gotovini, državnih ali javnih pupilarnovarnih vrednostnih papirjih ali knjižicah „Mestne hranilnice v Rudolfovem“ in Ljubljani in posojilnice v Trebnjem ali Žužemberku ali „Ljubljanske kreditne banke“ položiti v roke sodnega komisarja.

Vknjiženim upnikom ostanejo njihove pravice pridržane.

Zdražitelj hiše prevzame vknjiženo hranilnično terjatev v znesku 8000 kron in terjatev druzega upnika plačljivo v letnih obrokih v znesku 4316 kron 16 vin. v svojo plačilno obljubo; istotako vstopi v najemno pogodbo z dne 26. svečana 1908.

Ostalo izkupilo hiše in izkupilo ostalih zemljišč je v enem mesecu s 6% obrestmi od dneva dražbe plačati na roko upravitelja mase.

Dražbene pogoje si lahko vsakdo vpogleda ob navadnih urah pri sodniji ali pri upravitelju mase c. kr. notarju v Trebnjem **dr. Andr. Kuharju.**

C. kr. okr. sodišče Trebnje, odd. I.,
dne 26 februarja 1909. 1087—1

Perje
za postelje in puh
priporoča po najnižjih cenah
F. HITI 11
Pred škofijo št. 20.
Zunanja naročila se točno izvršujejo.

„Pri zlatem čevlju“
Ljubljana
Stari trg št. 9
velika zaloga
čevljev
domačega in tujega izdelka.
Trpežno blago. — Cene solidne.
Točna postrežba.

August Agnola
Ljubljana
Dunajska cesta 13.
Izborna zaloga namiznih in nastropnih svetilk, najnovejše vrste po nizkih cenah

Ustanovljeno leta 1845.
Edini zavod
v Ljubljani
za kemično čiščenje obleke ter zastorjev, barvarija in likanje sukna
na par.
JOS. REICH
Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4.
Sprejemališče
Selenburgove ulice štev. 3.
Postrežba točna. Solidne cene.

Važno! Za Važno!
gospodinje, trgovce in živinorejce.
Najboljša in najcenejša postrežba
za drogve, kemikalije, zelišča, cvetja, korenine itd. tudi po Kneippu, ustne vode in zobni prašek, ribje olje, redilne in posipalne moke za otroke, dišave, mila in sploh vse toaletne predmete, **fotografične aparate** in **potrebščine,** kirurgična obvezila vsake vrste, sredstva za desinfekcijo, vosek in paste za tla itd. — Velika zaloga najfinejšega **ruma** in **konjaka.** Zaloga svežih **mineralnih vod** in solij za kopel.
Oblastv. konces. oddaja strupov.
Za živinorejce
posebno priporočljivo: grenka sol, dvojna sol, solitar, ecojan, kolmož, krmilno apno itd. — Vnanja naročila se izvršujejo točno in solidno.
Drogerija
Anton Kanc
Ljubljana, Židovske ulice št. 1.
Kupuje po najvišji ceni razna zelišča (rože), cvetje, korenine, semena, skorje itd. itd.

Išče se za avstrijski patent št. 34929 iz leta 1908 za **štukaturanje s prihranitvijo lessne opažbe (stropi brez razpor)** 1048—2
licencijanti.
Cenj. ponudbe pod **„W. G. 835“** na naslov **Rudolf Mosse, Dunaj I., Seilerstätte 2.**

Pevovodjo išče
„Pevsko društvo Sava“ 1150—3
na Savi, pošta Jesenice-Fužine, Gorenjsko.
Gospodje, kateri bi iz prijaznosti in proti povrnitvi stroškov poučevali enkrat na teden že precej dobro izvežbani moški zbor, se prosijo pismene ponudbe vložiti na **Josipa Božica,** tajnika, **Jesenice-Fužine, Gorenjsko.**

Priporočam za spomladansko sezijo
svojo popolnoma sortirano zalogo 1058—2
izgotovljenih oblek
za gospode, dame, dečke, deklice in otroke
— v najmodernejših vzorcih in kroju, po zmerno nizkih cenah. —
D. Bernatovič — „Angleško skladišče oblek“
Ljubljana, Mestni trg štev. 5.

Klavirje prvovrstnih tvornic
izposoja najceneje in prodaja proti ceniku z izrednim popustom ter na delna odplačila edino ∴ le narodna tvrdka ∴
Alfonz - - - - Breznik
Gradišče štev. 11 (blizu :-: nunske cerkve). :-: 203—10

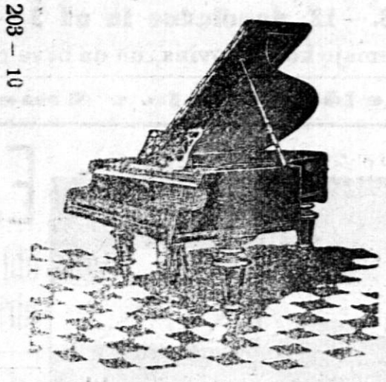

Kot strokovnjak in učitelj Glasb. Matice opozarjam na trpežnost in blagoglasnost svojih instrumentov ter priporočam zlasti **H. Heitzmannove** pianine, ki so ne- :-: prekosljivi. :-: :- Jamstvo 10 let! -:

Izjava.

Podpisani s tem izjavljamo, da smo naše **generalno zastopstvo za dežele**
Kranjsko, Spodnje Štajersko, Primorje in Istro
poverili gospodu 922—3
Ivanu Komatiču v Ljubljani, (Bavarski dvor II)
in ga najbolje priporočamo našim cenjenim gg. odjemalcem in interesentom.

Jan Klang a syn
tovarna za kmetijske stroje v Dačicích (Moravsko).

Liebigov mesni izvleček
izboljša juhe, omake, zelenjavo i.t.d.
OXO-buljon
tekoča, takoj pitna.
1½ do 2 čajne žličice na eno skodelico vroče vode.

Št. 366. 1071—1

Razglas.

C. kr. deželna vlada v Ljubljani je ugodila prošnji mestne občine v Kranju **za preložitev tukajšnjih**

letnih semnjev

ki bodo, **počenši z letom 1909**
vsak prvi ponedeljek majnika, septembra, oktobra, novembra in decembra.

Ako pade na te dni kak praznik, ali v mesecu novembru v Vseh vernih duš dan, se vrši letni semenj **prihodnji** ponedeljek.

Vsled te prenaredbe odpadejo dosedanji letni semnji v Kranju, in sicer: dne **25. aprila** (sv. Marka), dne **1. avgusta** (Kocijanov semenj), dne **21. septembra** (sv. Matevž), dne **18. oktobra** (sv. Lukež) in dne **11. novembra** (sv. Martin).

Mestno županstvo v Kranju
dne 1. marca 1909.

Kaj? .... če je čevelj, saj se to „Jacobi“ antinikotinske cigaretne strečnice. Pazite na ime „Jacobi“.

Prijetno presenečenje! Vsak karton ima velezanimive čarovne karte.

3837 20

ESENCE

za takojšnje nezmotno izdelovanje vseh **špirituoz, finih namiznih likerjev in specialitet** dobavljam v briljantni kakovosti. Poleg tega ponujam

jesihove esence 80 %

kem. čiste, za izdelovanje pikantnoostrega jesiha. Recepti in lepaki se pridenejo zastonj. Cenovnike razpošiljam franko. 908—3

Karel Filip Pollak, tvornica za esence

Praga, Marijina ulica št. 18.

(Solidni strokovnjaški zastopniki se iščejo.)

Poštne hranilnice štev. 49.086. **Telefon štev. 135.**

Glavna posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

pisarna:

na Kongresnem trgu št. 15, Souvanova hiša v Ljubljani

sprejema in izplačuje hranilne vloge

obrestuje po 4¾ % od dne vložitve do dne vzdige

brez odbitka rentnega davka. 2—11

Uradne ure od 8.—12. dopoludne in od 3.—6. popoldne.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotovina, ne da bi se obrestovanje pretrgalo.

Najcenejša vožnja v Ameriko.

„Amerika“

E. Kristan

oblastv. koncesijonirana potovalna pisarna za 246—9

Ameriko

v Ljubljani, Kolodvorske ulice štev. 41.

„Amerika“

Najcenejša vožnja v Ameriko.

Oblastveno dovoljena razprodaja!

Zaradi popolne opustitve trgovine

se prodaja vse blago pod tvorniško ceno.

Glacé in druge raznovrstne rokavice za dame, gospode in otroke; **kravate, srajce** za gospode, **nogavice itd. Galanterijsko blago. — Kirurgične potrebščine: trebušne obveze, kilni pasovi, ravnodržalci itd.**

M. Schubert, prej Bilina & Kasch

901 b Židovske ulice štev. 5.

Vsak na živcih bolni naj nam takoj naznani svoj naslov,

ker bi ga radi presenetili z dragocenim darilom Pošljemo mu **popolnoma zastonj in poštnine prosto** v zaprti kuverti našo razpravo o moderni elektroterapiji ki v zanimivih oddelkih obravnava temelje modernega, električnega zdravljenja in sicer v lahko razumljivem, poljudnem jeziku, s čimer postane knjiga dragocena za strokovnjake in za širšo občinstvo. **Še nikdar se ni v Avstriji tako bogato opremljena, zanimiva knjiga razširjala zastonj,** ker pa upamo, da s tem služimo trpečemu občinstvu in ker bi radi pozornost bolnikov obrnili na doslej neznane, blagodarne prednosti električnega zdravljenja, prinašamo to žrtev in upamo, da bo vsakdo rad sprejel to dragoceno darilo

Vsak, kogar muči **splošna slabost živcev, želodčne in črevesne bolezni,** pomanjkanje **spanja, glavobol,** vsak, kdor čuti, da manjka njegovemu truplu naravne elastičnosti, kdor se zjutraj zbudi omotičen in strahoma misli na dnevno opravilo, kogar najmanjši šum dela nervoznega, kdor se ustraši najmanjše ovire, kogar muči **revmatizem, protin, nevralgiške bolečine, ohromelosti, krči,** naj čita to knjigo in mi se nadejamo in upamo, da bo imel od nje presenetljive nauke.

1063

Elektroterapevtiška ordinacija

na Dunaju, I., Schwangasse I., Mezzanin, odd. 1, s/2, I. nadstr.

Kupon za brezplačno knjigo. 13. III. 09.

Na

Elektroterapevtiško ordinacijo na Dunaju, Schwanggasse I., Mezzanin, odd. 1, s/2, I. nadstr.

Prosim, pošljite mi knjigo „Eine Abhandlung über moderne Elektro-Theraphie“ gratis in franko pod zaprto kuverto.

Ime: ..... Naslov: .....

Izrežite!

Slovenska tvrdka

AVGUST REPIČ

sodar

Ljubljana, Kolezijske ulice 16. (v Trnovem)

izdeluje, popravlja in prodaja vsakovrstne

soda

po najnižjih cenah. 11

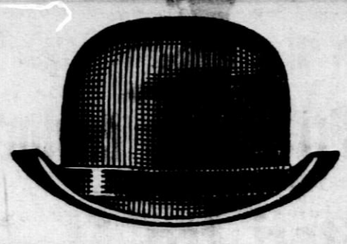

Blaž Jesenko

Ljubljana, Stari trg 11.

priporoča

klobuke

cilindre, čepice itd.

najnovejše facone po najnižji ceni.

Popravila in prebleke točno in cenc.

Popravila in prebleke točno in cenc.

Najcenejše

solnčnike in dežnike

domačega izdelka priporoča

JOSIP VIDMAR

Ljubljana

Pred Škofijo 19, Stari trg 4, Prešernove ulice 4.

Potniki v Ameriko

Kateri želijo dobro, po ceni in zanesljivo potovati naj se obrnejo

Simona na Kmetetka

v Ljubljani Kolodvorske ulice 26.

Vsakovrstna pojasnila dajo se brezplačno.

F. K. Kaiser

puškar v Ljubljani

Šelenburgove ulice št. 6

priporoča svojo bogato zalogo raznovrstnih

pušk, samokresov,

lovskih potrebščin, vseh del koles (biciklov) kakor tudi

umetalni ogenj

po najnižjih cenah.

Popravila **pušk, samokresov, biciklov** točno in solidno.

Cenovniki zastonj in poštnine prosto.

Zaradi inventure

prodamo po jako znižanih cenah

okoli 100 tucatov najboljših rjuh, brez šva,

beljenih, 150/200 cm velikih, obrobljenih, 6 kosov za K 14·20. Samo dokler bo kaj zaloge. Neugajajoče se vsak čas vzame nazaj. Vzorci najnovejših cefirjev, platna, oksforda, kanefasa, namiznih prtov, brisač itd zastonj in franko v tkalnici 268 9

BRATJE KREJCAR

Dobruška št. 9137 (Češko).

Varst. znamka: Sidro.

Liminent. Capsici comp.

nadomestilo za 3528—28

Pain-Expeller s sidrom

prisnano izborno, bolečine tolažeče in odvajalno mazilo ob prehlajenju itd.; po 80 h., K 1·40 in K 2·— se dobiva v vseh lekarnah Pri nakupu tega splošno priljubljenega domačega zdravila naj se jemljejo le originalne steklenice v škatljicah z našo varstveno znamko „sidro“ potem je vsakdo prepričan da je dobil orig. izdelek

Dr. Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi. Kliščina c. 5 nova.

Razpošiljanje vsak dan

Razpis službe.

Pri **Mestni hranilnici ljubljanski** je oddati novo ustanovljeno mesto

stalnega pisarničnega ravnatelja

s temeljno plačo letnih 7200 K, s pravico do petih štiriletnic po 1000 K in s stanarino letnih 1200 K, ali pa mesto te, z naturalnim stanovanjem

Prošnjiki za to mesto morajo biti absolvirani juristi in morajo izkazati večletno juridično prakso. Vežbati se morajo na svoje troške skozi devet mesecev v banki oziroma večji hranilnici, ki jo določi Mestna hranilnica ljubljanska.

Ako prošnjik ni še izurjen v zemljeknjižnem poslovanju, se mora tudi na svoje troške vežbati skozi tri mesece v kaki notarski ali odvetniški pisarni.

S potrebnimi dokazili, zlasti tudi o starosti, domovinstvu, krepkem zdravju in znanju jezikov opremljene prošnje je pri podpis. ravnateljstvu vlagati

do dne 30. aprila t. l.

V Ljubljani, dne 4. sušca 1909. 1015 3

Ravnateljstvo Mestne hranilnice ljubljanske.

C. kr. priv. zavarovalna družba. **C. kr. priv. zavarov. družba za življenje.**

„Avstrijski Feniks“ na Dunaju.

Vplačana delniška glavnica K 6,000.000.

Družba zavaruje:

a) proti škodam vsled ognja, strele in parne ali plinove razstrelbe, kakor tudi proti škodam vsled gašenja, podiranja poslopij in proti škodam vsled odnašanja premičnih reči, nadalje proti požarnim škodam živine, zaloge vsakovrstnega blaga, kmetijsko orodje, pridelke itd.;

b) proti požarnim škodam poljske pridelke in klajo v poslopjih in kopicah;

c) proti škodam vsled slučajnega ubitja zrcalnega stekla;

d) raznovrstno blago proti škodam, nastalim pri prevažanju po suhem in po vodi;

e) proti škodam vsled tatinskega vloma in vsled tatvine iz zaprtih in odprtih prostorov;

f) proti vsakovrstnim telesnim nezgodam, nadalje sprejema jamstvena zavarovanja obrtnih podjetij, občin, lekarnarjev, hišnih posestnikov, voznikov, lovcev itd.

Vplačana delniška glavnica:	K	2,400.000
Rezervni fond	„	46,000.000
Stanje zavarovanih svot . .	„	188,000.000
Letni dohodki na premijah .	„	9,400.000

Družba zavaruje na človeško življenje po najraznovrstnejših kombinacijah, kakor:

a) za slučaj smrti, glavnica plačljiva takoj po zavarovančevi smrti na njega zaostale ali kako drugo določeno osebo;

b) za slučaj smrti in mešana zavarovanja z oprostitvijo plačila zavarovalnine, ozir. s priznanjem dosmrtne rente ob nastali onemoglosti; nadalje sprejema

c) zavarovanja za doživetje, preskrbljenje za starost, zavarovanje otroških dot, plačljivo pri dosegu določene starosti na zavarovanca samega;

d) zavarovanje dosmrtnih rent, za preskrbo vdov in vzgojninskih rent po najnižjih premijah in pod najugodnejšimi pogoji, kakor neovržnost in nezapadlost police, jamstvo tudi za slučaj vojske brez posebne premijske doklade itd.

Natančneja pojasnila daje radovoljno

Generalni zastop v Ljubljani

Sodnijske ulice štev. 6. 15 2

Vodja generalnega zastopa: **Jos. Prosenc.**

Osrednja banka čeških hranilnic

Podružnica v Trstu

: Piazza del Ponterosso štev. 3 :

opozarja gg. **stavbne podjetnike,** ki se nameravajo udeležiti od deželne vlade razpisanega **konkurza dela za osušitev Ljubljanskega barja,** da je pripravljena založiti v to potreben

vadij, oziroma kavcijo

v znesku 100.000 pod najugodnejšimi pogoji.

Poleg tega opozarja, da zalaga v poljubnih višinah vadije in kavcije **za zgradbe, nabave, dražbe in kupovanje gozdov;** preskrbljuje postavno jamstvo za **posojila na špirit, pivo, sladkor, mineralna olja,** kakor tudi za **kredite na sol, tovore** in **carino** Razen tega se peča z nabavo vsakovrstnih kavcij kakor: **za skladišča, kupovanja, zakupe, prodajo tobaka, loterije, službe in ženitbe;**

istotako izmenja že položene kavcije tako, da so v njih založene vsote dotičniku zopet na prosto na razpolago. 1074—1

Pristni kranjski
lanenooljnati firnež
Oljnate barve
v posodicah po ½, 1 kg kakor tudi v večjih posodah.
Fasadne barve
za hiše, po vzorcih.
Slikarski vzorci
in papir za vzorce.
Laki
pristni angleški za vozove, za pohištva in za pode.
Steklarski klej
(kit) priznano in strokovno preizkušeno najboljši.
Karbolinej prve vrste
Mavec (gips)
za podobarje in za stavbe.
Čopiči 219—18
domačega izdelka za zidarje in za vsako obrt
priporoča
Adolf Hauptmann
v Ljubljani.
Prva kranjska tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov in steklarskega kleja.
Zahtevajte cenike!

Vodovodi
kanalizacije, kopališke naprave
inženir-hidrotekt 653 5
Konrad Lachnik, Ljubljana
Beethovenove ulice štev. 4. Brzojavi: Lachnik-Ljubljana.
Projekti in izvršitev pri domači specialni tvrdki (tehn. zved. mnenja ob poveritvi gradbe **zastonj**).

Utisnite si podobo in ime „Ottoman“ (cigaretni papir in stročnice) v spomin, ker hočejo s ponaredbami zavajati konsumente. I 399—2

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z manjšajočimi se vplačili.

Vsak član ma po preteku petih let pravico do dividende.

„SLAVIJA“ 12—30
vzajemno zavarovalna banka v Pragi.
Rez. fondi: 41,335.041·01 K. Izplačane odškodnine in kapitalije 97,814.430·97 K.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države
z vseskozi slovansko-narodno upravo.
Vsa pojasnila daje:
Generalni zastop v Ljubljani, čigar pisarne so v lastnej bančnej hiši v Gosposkih ulicah štev. 12.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občnokoristne namene.

Nizke cene, točna postrežba!
Svoji k svojim!
Vsakovrstne slamnike
priporoča gg. trgovcem v mestu in na deželi in drugemu sl. občinstvu
FRAN CERAR,
tvornica slamnikov v Stobu, pošta in železnična postaja Domžale.
Na zahtevo se izgotovi vsakovrstna zaželjena oblika.
Svoji k svojim!
Vzorci na razpolago! 4674 13

Atelije „Viktor“
fotografični umetni zavod
Beethovenove ulice štev. 7.
348 11

Zastonj
in poštnine prosto se Vam pošljejo vzorci najmodernejšega **sukna za damske obleke**, angleški, francoski in avstrijski izdelek za kostume, obleke in bluze. Ravnotako vzorci novih cefirov, platna, voalov, batistov in kretonov.
Samo izborno blago 2 1036
ob silno nizkih cenah. Vzorci naj se naročajo po dopisnici in navede natančni naslov. Zaradi majhnih stroškov precej ceneje nego v velikem mestu.
Največja trgovina in razpošiljalnica modnega blaga na Moravskem
Komenda, Janda & dr., Nikolsburg, Stadtplatz štev. 24.

VINO VINO
Najboljša pristna vina
(vipavska, dolenjska, goriška, istrska, sploh iz vseh priznanih slovenskih vinorejskih krajev), pridelana od **članov vinorejskih zadrug,** se dobe po ugodnih cenah pri
Zvezi slovenskih zadrug v Ljubljani.
626 16
VINO VINO VINO VINO

Za gospode in gospe!

Na Francoskem odlikovano

milo Diana

iz zgoščenega žolča in čistega medu brez glicerina.

Gospodinje so izdelovale stoletja domače milo same, sosebno v boljših rodbinah. To domače milo je izpodrinilo razno tvorniško milo, katero je v splošnem napravljeno vse po enem in istem vzorcu, ter se razločuje med seboj samo po barvi in vonju.

Izdelovale so to domače milo iz žolča in medu. Vendar so bili ti izdelki jako nepopolni glede izdelave kakor tudi glede nadetja raznih dišav. Vkljub temu pa so imele ženske milo za umivanje obraza in rok, katero jim je izvrstno služilo, bile so lepe in nežne polti, kar nam zadostno dokazuje ženska kronika in stari spomini. Edino njih lepotilo je bilo doma izdelano milo in samo temu so se imele zahvaljevati za svojo čudolepo polt. Iz teh, dokazano izvrstnih sestav mila, je varjeno tudi „Diana-milo“, katero je popolnoma neškodljivo, ter povzroči in pospešuje gladko, lepo, svetlobelo polt.

To milo naj se rabi v vsaki hiši za odrasle, sosebno tudi za otroke, da bo njihova polt tako nežna in ljubka, kakor je bila nekdaj pri ženskah, kakor smo zgoraj dokazali.

To izvrstno milo, kakor tudi mazilo „Diana“ odpravi z obraza vse neprijetne zajedce in pege, ker vsebuje poleg žolča in medu tudi nekaj delov za gojitev kože priznano najboljšega sredstva, „Lanolina“. Mastnega glicerina ne vporabljamo ker kožo potemni. **Če se torej vporablja obenem milo „Diana“ in „mazilo Diana“ zagotovimo, da izginejo tekom 8 dni vse pege z obraza.**

Te dve sredstvi napravita voljne, mehke, čiste in bele roke ter obvarujeta obraz, sosebno ob mrzlem ali mokrem vremenu, vsake puščobe in zabranita rdečico na nosu.

Pri vporabi „mila Diana“ se tudi ni treba bati, da bi razpokala koža na rokah.

Izdelujemo nadalje tudi „moko Diana“ za olepšanje polti, ki se posuje po obrazu čudovito sorazmerno in nalahno tako, da se s prostim očesom nje uporaba ne opazi. Ima jako ugodno prijeten vonj, ter jo uporabljajo gospe in gospodje.

1 steklenica „mazila Diana“ (za po dnevi in po noči)	K 1·50
1 steklenica „mazila Diana“ (samo za po noči)	K 1·50
1 velik kos „mila Diana“ . . .	K 1·50
1 škatla „moke Diana“ za olepšanje (polti, bele, rdeče, ali rumene z jelenovo kožico)	K 1·50

Dobiva se po vsej Evropi v vseh lekarnah in drogerijah, kakor tudi naravnost od

Erényi Béla, lekarnarja v Buda-Pešti, VII., Károly-körut 5/46.

Tudi najmanjšo naročbo pošljemo takoj po poštnem povzetju. 1064—1

Nova slovenska trgovina Lenasi & Gerkman, Ljubljana Nova slovenska trgovina

priporoča za pomlad in poletje vsakovrstno sukneno, volneno in platneno blago. 97 11

Solidne cene in točna postrežba. Solidne cene in točna postrežba.

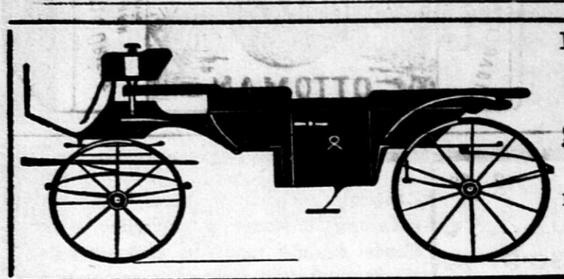

Izdelovatelj vozov

Franc Visjan

Ljubljana, Kolodvorske ulice št. 25

priporoča svojo bogato zalogo

16-5 **novih in že rabljenih**

VOZOV. 11

Kamnoseška tvrdka **Ignacij Čamernik v Ljubljani sprejme takoj v službo** proti dobremu plačilu

kamnoseka

ki je popolnoma zmožen **rezati črke** v marmor, granit, sienit in labrador. 1033—2

Iščemo žagarja

dobrega, zanesljivega in treznega, ki tudi **ume brusiti žage** ter razume nekaj laški. 970—3

Ponudbe na **„Cantiere Navale Monfalcone“ v Tržiču (Monfalcone).**

Izvrstnega vipavskega vina,

lastnega pridelka, iz reblanega grozdja po novem sistemu, zanesljivo čisto napravljenega, **imam oddati.** — Gospodje, ki hodite sami vino v Vipavo kupovat, oglasite se radi poskušnje v moji hiši **v Vipavi št. 44,** tik graščine, drugi pa zahtevajte pismeno vzorce. — Manj kot 1 sod (15 hektolitrov) se ne oddaja. — Cene po dogovoru. 998 3

Franc Dolenc, posestnik, Ljubljana, Stari trg štev. 1.

Ivan Bizovičar

umetni in trg. vrtnar

Ljubljana

Kolezijske ulice 16

1279 se priporoča za 49

nasaditev vrtov, parkov in **balkonov. — Velika izbira cvetočih** in **listnatih rastlin, vrtnic, prezimujočih cvetlic** (perene), **krasna cvetlična grmovja, konifere, cvetlice za okna** in **balkone.**

Izvršuje **šopke, vence** in **bukete** za razne prilike.

Delo umetniško okusno in po solidnih cenah.

Trgovina s cvetlicami itd.

Naročila na deželo hitro in vestno

J. KORENČAN

Ljubljana, Stari trg št. 5.

Trgovina z norimberškim in galanterijskim blagom na drobno in na debelo.

: Velika zaloga pletenin : kakor nogavic, srajc, maj, spodnjih hlač, otroške :: :: obleke itd. :: ::

3558—16

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernove ulice 9

priporočata 1096—1

! spomladanske novosti !

v konfekciji za dame, gospode in otroke

v velikanski izbiri po najnižjih cenah.

Pozor kolesarji!

Edino zastopstvo za Kranjsko

za prava 860—6

Puchova kolesa

Puch-‚Special‘ K 150

„Curier“-kolo K 115

Najbolj. pnevmatike Reithofferjeve

Najnovejši šivalni stroji od 66 K naprej.

Za prekupovalce ista cena, kakor v tovarni.

Ker prodajam brez potnikov, vsled tega blago veliko ceneje.

Ceniki zastonj in poštnine prosto.

Z odličnim spoštovanjem

Fr. Čuden

urar in trgovec v Ljubljani.

Modni salon

A. Vivod-Mozetič

Ljubljana Stari trg 21 Ljubljana

priporoča cenjenim damam 2321 41

elegantne klobuke

vsakovrstne modele po znano najnižjih cenah.

Popravila klobukov izvršuje fino in ceno.

Zunanja naročila točno.

Podružnica v Kranju.

Zalni klobuki vedno v zalogi.

Svoji k svojim!

Velika zaloga juvelov, zlatnine, srebrnine in različnih ur

351 11

Lastna delavnica

za popravila in nova dela.

Blago prve vrste.

Solidna postrežba. Cene najnižje.

Lud. Černe

juvelir, trgovec z urami ter zapriseženi sodnijski cenilec.

Ljubljana, Wolfove ulice 3.

Češko

(ne nemško)

budjeviško svetlo pivo

in

temni granat

prodaja

v korist družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani

glavna zaloga za Kranjsko

v Ljubljani, Sv. Petra cesta štev. 26,

kjer smo ustanovili tudi

Češko budjeviško pivnico

kakor že pred več leti jako renomirano pivnico v Zagrebu. 3671—8

Založnik c. kr. avstrijskih državnih uradnikov.

Klobuke cilindre in čepice

v najnovejših fasonah in v veliki izberi

priporoča

IVAN SOKLIČ. 352 11

Pod trančo št. 2. Postaja elek. železnice.

Fotografski umetni zavod

Avg. Berthold

Ljubljana, Sodnijske ulice štev. 11.

Izvrševanje vseh v fotografsko stroko spadajočih naročil kakor: reproduciranje, povečavanje, fotografiranje tehničnih predmetov, interijerjev itd.

Vsa dela se izvršujejo točno tudi v največji množini.

365—11

Prvi slovenski POGREBNI ZAVOD

se priporoča slavnemu občinstvu 1067 1

za ureditev pogrebnih sprevodov v Ljubljani in na deželi po jako nizki ceni.

Naročila se sprejemajo pri

FRANC VIDALIJU

Prešernove ulice, Ljubljana.

:-: JOSIP TURK :-:

lastnik prvega slovenskega :-: pogrebnega zavoda. :-:

Izdajatelj in odgovorni urednik Rasto Pustoslemšek.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.